

ชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

The Musical Exercise For Enhancing The *Pi Nai* (Thai Oboe)

Performance Practice

นายบุญเสก บรรจงจัด

ได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัยจากงบประมาณแผ่นดิน

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑

ลิขสิทธิ์ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

หอสมุดกลาง สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

Barcode..... PB041080

เลขเรียกหนังสือ..... ๖๖๑ ๒๕๖๑ - ๑๓

CD-ROM

หนังสืออ้างอิง ใช้เฉพาะในห้องสมุดเท่านั้น

The Musical Exercise For Enhancing The *Pi Nai* (Thai Oboe)
Performance Practice

BOONSEK BUNJONGJUD

Year 2018

Funden Research From The National Budget

Copyright Bunditpatanasilpa Institute

The Ministry of Culture

หัวข้องานวิจัย

ชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกเป่าใน

The musical exercise for enhancing the *Pi Nai* (Thai oboe)
performance practice

ชื่อผู้วิจัย

นายบุญเสก บรรจงจัด

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

อาจารย์บุญช่วย โสวัตร

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่องชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกเป่าใน มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย ๑) เพื่อการสร้างชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกเป่าใน ๒) สร้างเสริมศักยภาพการเป่าเป่าในของ นักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ การวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ โดยดำเนินการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ และการประชุมกลุ่มนักวิชาชีพอเป่าใน ผู้เชี่ยวชาญ คณาจารย์สอนปรัระดับอุดมศึกษา แล้วจึงนำมาสร้างชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกเป่าใน ต่อจากนั้นนำมาทดลองใช้กับนักศึกษา วิชาเอกเป่าใน คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ วิเคราะห์เพื่อนำมาสรุปผลเป็นผลของการวิจัย

ผลจากการวิจัย ชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกเป่าใน พบว่าเป็นการสร้างสรรคตาม รูปแบบและแนวทางที่สืบทอดกันมาแต่ในอดีตในรูปแบบ มุขปาฐะ โดยผู้วิจัยนำหลักและวิธีที่ได้จากการ สืบค้นข้อมูล การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเป่าใน นำมาสร้างชุดฝึกสร้างเสริมให้กับนักศึกษาในการฝึกฝน เพื่อพัฒนาศักยภาพการเป่าเป่าใน ให้เกิดประสิทธิภาพสูง ด้วยระยะเวลาที่ลัดสั้น เพื่อแก้ไขปัญหาพื้นฐานการ เป่าเป่าในของนักศึกษาที่แตกต่างกันเมื่อเข้ามาศึกษาในระดับอุดมศึกษา ชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพ การฝึกเป่าใน ประกอบด้วย ๑) เพลงมุล่งชั้นเดียว ๒) เพลงเข้าม่าน ๓) เพลงสุรินทราหู ๓ ชั้น โดยพัฒนา ศักยภาพของผู้ฝึกเป่าใน ดังนี้ ๑) การพัฒนาศักยภาพด้านพละกำลัง ๒) การพัฒนาศักยภาพ การบังคับนิ้ว ๓) การพัฒนาศักยภาพการบังคับลม ๔) พัฒนาความคล่องของการใช้ลม ลั้นและนิ้ว ให้มี ความสัมพันธ์กัน ๕) พัฒนาการเป่าเป่าในทำนองเพลงลดเสียง ๖) พัฒนาการเป่าเป่าในทำนองเพลงเพิ่มเสียง ชุดฝึกนี้เป็นฐานสร้างนักวิชาชีพอปศิลป์ตั้งแต่ระดับต้นไปจนถึงระดับสูง

ผลการทดลองชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อศักยภาพการเป่าเป่าในให้กับนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำนวน ๔ คน เป็นระยะเวลา ๔ สัปดาห์ พบว่า สัปดาห์ที่ ๑ การปรับความพร้อม สัปดาห์ที่ ๒ การสร้าง พัฒนาการขั้นต้น สัปดาห์ที่ ๓ การสร้างพัฒนาการระดับกลาง สัปดาห์ที่ ๔ การสร้างพัฒนาการระดับสูง โดย ผลการประเมินนักศึกษามีการพัฒนาในระดับดีและดีเยี่ยม นับเป็นการเรียนรู้ที่สร้างเสริมได้อย่างก้าวกระโดด สำหรับการปรับเสริมทักษะพื้นฐานและแก้ปัญหาอย่างมีความเหมาะสมกับการก้าวสู่ระดับการศึกษาใน ระดับอุดมศึกษา

คำสำคัญ : ชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกเป่าใน/ทางเป่าใน/สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

Title : The musical exercise for enhancing the *Pi Nai* (Thai oboe) performance practice
 Author : Boonsek Banjongjud
 Supervisor : Boonchuay Sovat

Abstract

The purposes of this research are to 1) develop the musical exercise for enhancing the *Pi Nai* performance practice and 2) enhance the capacity of *Pi Nai* performance practice for students of Bunditpatanasilpa Institute. The research has been done based on the qualitative research method. Research data were collected from related documents, interview, and focus group done by professional *Pi Nai* players and *Pi Nai* teachers in undergraduate degree. Then, all data were used to develop the *Pi Nai* exercise to try out on students (who study the *Pi Nai* as the major instrument) of Faculty of Music and Drama, Bunditpatannasilpa Institute.

The musical exercise for enhancing the *Pi Nai* performance practice contains a number of pieces: 1) *Phleng Mulong Chan Diao*, 2) *Phleng Khao Man* and 3) *Phleng Surintharahu Sam Chan*. The musical exercise can improve the essential skills of playing the *Pi Nai* as follows: 1) the strength of the body related to blowing skills, 2) controlling the air flowing, 3) tongue use, 4) the collaboration of controlling the air flowing, tongue, and fingers for playing the *Pi Nai*, 5) particular skills for playing the *Pi Nai* in the pieces which have lower group of pitches within the scale, and 6) particular skills for playing the *Pi Nai* in the pieces which have higher group of pitches within the scale.

Researcher tried out this exercise with students who studied the *Pi Nai* as a major instrument. It was found that all the essential skills for playing the *Pi Nai* were improved and the exercise can be used from beginner to advance level to practise the *Pi Nai* skills. The exercise also confirms that the concept to enhance the *Pi Nai* performance practice have been transmitted from the past to the present by *Khru Thiap Khonglaithong* (one of the most influential and skilful *Pi Nai* masters); this statement is also agreed by the current *Pi Nai* masters who participate in focus group. Hence, the musical exercise for enhancing the *Pi Nai* performance practice can improve essential skills for professional *Pi Nai* player especially in undergraduate degree.

Keywords : the musical exercise for enhancing the *Pi Nai* performance practice/ the *Pi Nai* realisation/ Bunditpatanasilpa Institute.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่องชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปีในฉบับนี้ ซึ่งผู้วิจัยได้รับความเมตตาจากท่านผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีพระคุณที่ได้ ให้คำปรึกษาและกำลังใจตลอดจนอำนวยความสะดวกทั้งในด้านข้อมูล และสถานที่ในการศึกษาข้อมูล ทั้งยังให้การสนับสนุนการวิจัยในครั้งนี้จนสามารถสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี กราบขอบพระคุณ ครูบุญช่วย โสวัตร ครูبيب คงลายทอง ที่ให้คำปรึกษาแนะแนวทางการสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปีใน และกราบขอบพระคุณ ครูสิงหน สังกัชัย ครูอนันต์ สบฤกษ์ ผู้เชี่ยวชาญ ปีในที่ให้ข้อมูลอย่างดียิ่งในงานวิจัยชิ้นนี้ รวมถึงขอบกราบขอบพระคุณครูณรงค์ฤทธิ์ คงปิ่น ครูจักรายุธ ไหลสกุล ครูสำเนาเปี่ยม ดนตรี ครูพัชรชัย สิทธิโชค ครูรัตนปกรณ์ ญาณวารี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรระ คมขำ อาจารย์ปานิสรา เผือกแก้ว อาจารย์ธราธิป สิทธิชัย และ นางสาวสุชาดา โสวัตร ที่ให้ข้อมูลในงานวิจัยชิ้นนี้

ขอขอบคุณกลุ่มนักวิชาชีพปีใน นายสุรศักดิ์ กิ่งไทร นายสุราษ ใหญ่สูงเนิน นายจิราพงศ์ โคตุหานายสมพงษ์ จิตรนัย นายอัครพล พจนารถ รวมถึงนายศักดิ์สิทธิ์ ฤทธิ์รอด นายภูมินทร์ ปิเพระ นายเอกนิษฐ์ พลายนมูล นายวิรัตน์ คำเนตร นางสาวจิณพัฑ จันทรสุขา ที่ให้ข้อมูลเป็นอย่างดีในงานวิจัย

สุดท้ายขอขอบพระคุณสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ คณะทำงานฝ่ายวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ(วช.)ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมแห่งชาติ (สวทน.) ที่ให้การสนับสนุนทุนในการวิจัยจนสามารถดำเนินการได้สำเร็จลุล่วง

ท้ายนี้ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลงานวิจัยนี้จะเป็นส่วนหนึ่งที่ยังประโยชน์ให้กับนักดนตรีไทย หรือผู้ที่สนใจจะศึกษาข้อมูลต่างๆ ของชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปีใน เพื่อจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กรวิชาชีพ และต่อประเทศชาติสืบไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญภาพ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่ ๑ บทนำ.....	๑
๑.๑ ที่มาและความสำคัญ.....	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๒
๑.๓ ขอบเขตของการวิจัย.....	๒
๑.๔ กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	๒
๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	๒
๑.๖ วิธีการดำเนินการวิจัย.....	๓
๑.๗ ระยะเวลาการวิจัย.....	๖
๑.๘ ข้อตกลงเบื้องต้น.....	๖
๑.๙ นิยามศัพท์เฉพาะ.....	๖
บทที่ ๒ การทบทวนวรรณกรรม.....	๗
๒.๑ บริบทที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย.....	๗
๒.๑.๑ ประวัติและการพัฒนา.....	๗
๒.๑.๒ หลักการและวิธีการเป่าปี่ใน.....	๘
๒.๑.๓ องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับปี่ใน.....	๑๒
๒.๑.๔ หลักเกณฑ์การเป่าปี่ในระดับอุดมศึกษา.....	๒๘
๒.๑.๕ แนวคิดทฤษฎีการสร้างพัฒนาการทางดนตรีไทย.....	๒๙
๒.๑.๖ การประเมินผลทางดนตรี.....	๒๙
๒.๒ การสัมภาษณ์ข้อมูล.....	๓๐
๒.๒.๑ สัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญปี่ใน.....	๓๐

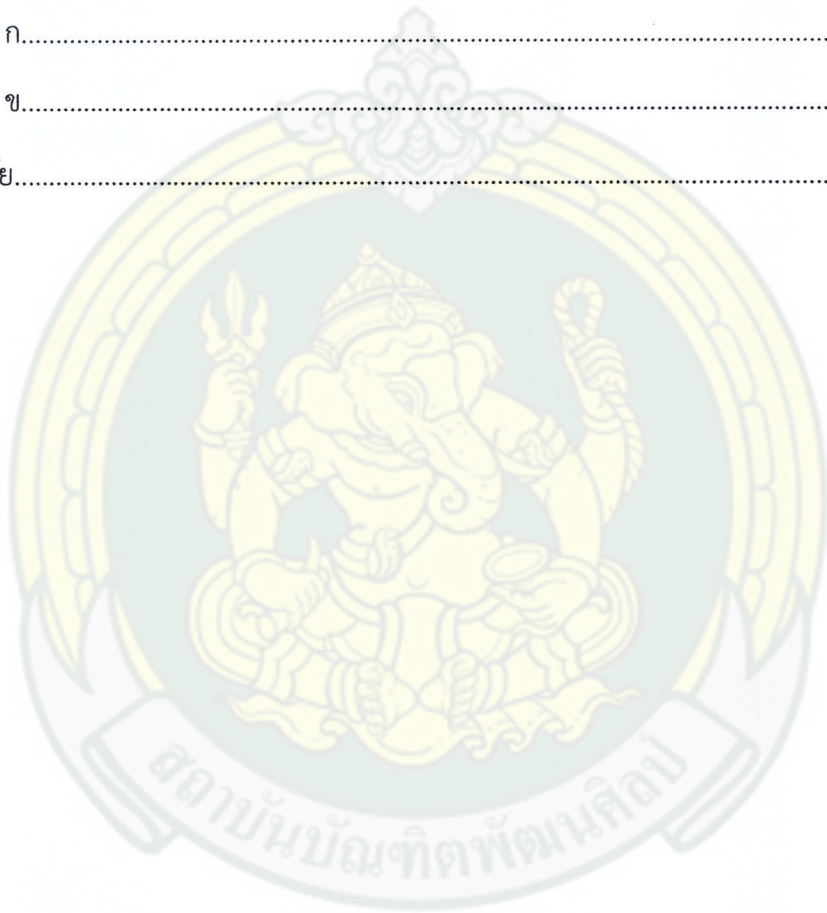
สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
๒.๒.๒ สัมภาษณ์กลุ่มนักวิชาชีพปีใน.....	๓๐
๒.๒.๓ กลุ่มผู้สอนปีในระดับอุดมศึกษาและผู้สอนสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.....	๓๑
๒.๒.๔ กลุ่มนักศึกษาปีในของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์สายวิชาชีพ.....	๓๒
๒.๓ หนังสือ เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย.....	๓๓
 บทที่ ๓ การดำเนินการวิจัย.....	๓๗
๓.๑ รวบรวมข้อมูลเอกสารและการสัมภาษณ์.....	๓๗
๓.๒ สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์.....	๔๑
๓.๓ การสร้างชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปีใน.....	๔๒
๓.๔ การทดลองใช้ชุดฝึกสร้างเสริมกับนักศึกษาปีใน คณะศิลปปะนาฏดุริยางค์.....	๔๒
๓.๕ ประชุมกลุ่มนักปีในเพื่อตรวจสอบข้อมูลการสร้างชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนา ศักยภาพการฝึกปีใน.....	๔๒
๓.๖ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	๔๔
 บทที่ ๔ บทวิเคราะห์.....	๔๕
๔.๑ การสร้างชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปีใน.....	๔๕
๔.๑.๑ การกำหนดลักษณะของชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปีใน...	๔๖
๔.๑.๒ การกำหนดรูปแบบของชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปีใน....	๔๘
๔.๑.๓ การกำหนดทำนองเพลงชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปีใน...	๔๙
๔.๑.๔ การกำหนดแนวทางการประเมินผล.....	๖๓
๔.๒ การสร้างเสริมศักยภาพการเป่าปีในของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.....	๖๖
 บทที่ ๕ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	๘๕
๕.๑ สรุปผลการวิจัย.....	๘๕
๕.๑.๑ การสร้างชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปีใน.....	๘๕
๕.๑.๒ ผลการสร้างเสริมศักยภาพการเป่าปีในของนักศึกษาสถาบัน บัณฑิตพัฒนศิลป์.....	๘๗
๕.๒ อภิปรายผล.....	๙๐

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

๕.๓ ข้อเสนอแนะ.....	๙๘
๕.๒.๑ ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	๙๘
๕.๒.๒ ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยต่อไป.....	๙๘
บรรณานุกรม.....	๙๙
บุคลากร.....	๑๐๐
ภาคผนวก ก.....	๑๐๑
ภาคผนวก ข.....	๑๒๒
ประวัติผู้วิจัย.....	๑๒๗

สารบัญภาพ

หน้า

รูปภาพทำนั้ง ทำจับเครื่องดนตรี.....	๑๒
รูปภาพการวางมือ การอมล้นปีใน.....	๑๓
รูปภาพเลาปีใน.....	๑๓
รูปภาพล้นปีใน.....	๑๔
รูปภาพการปักล้นปีใน.....	๑๔
รูปภาพช่วงเสียงของปีใน.....	๑๕
รูปภาพการปิด เปิดเสียงปีใน.....	๑๕

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางแสดงความสัมพันธ์ของเพลงกับการพัฒนาศักยภาพผู้ฝึกเป่าปี่ใน.....	๔๗
ตารางคะแนนการประเมินชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน.....	๖๔
ตารางตรวจความพร้อมคุณสมบัติของชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน.....	๘๐
ตารางสรุปผลการประเมินของชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน.....	๘๙
ตารางการจดบันทึกในการทดลองชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน.....	๙๓

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ที่มาและความสำคัญ

“ปี่ใน” เป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่า ที่เป็นเอกลักษณ์ชิ้นหนึ่งของชาติไทย ทั้งด้วยลักษณะการบรรเลงที่มีลักษณะเฉพาะ รูปแบบการบรรเลง และวิธีการเป่าที่ประณีตวิจิตร ทำให้การจะเป่าปี่ในให้เกิดความไพเราะนั้นท้าทาย ผู้ฝึกฝนปี่ในจะต้องมีใจรัก พยายามอดทน เพื่อฝึกฝนวิชาความรู้จากครู ทำให้การสืบทอดทางวัฒนธรรมในเครื่องดนตรีชิ้นนี้ในปัจจุบันเยาวชนไทยยังเข้าถึงและสัมผัสเครื่องดนตรีชนิดนี้ได้้น้อยมาก จากข้อมูลในด้านการประกวดดนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมทั่วประเทศ พบว่าเครื่องดนตรีปี่ในนั้นแทบจะไม่ถูกหยิบยกขึ้นมาในด้านการประกวดเลยเนื่องจากหาผู้เป่าได้ยาก ผู้สอนมีน้อย อีกทั้งตำรับตำราคู่มือการฝึกปี่ในที่จะศึกษาเรียนรู้ก็มีไม่มาก รวมถึงการจะฝึกฝนให้ได้ผลดี แบบฝึกต่างๆก็ขาดแคลน ทำให้การเป่าปี่ในของเยาวชนไทยไม่พัฒนาไปเท่าที่ควร ด้วยการนำความรู้บริการเผยแพร่สู่เยาวชนและนักดนตรีไทยในประเทศ อีกทั้งเป็นการนำไปสู่การต่อยอดในเส้นทางดนตรีไทยสายวิชาชีพได้อีกด้วย

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เป็นสถาบันหนึ่งที่มุ่งผลิตบัณฑิตมีอาชีพทางด้านงานศิลป์ นาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ และมีหน้าที่หลักในการให้บริการความรู้ทางด้านวิชาการด้านนาฏศิลป์ดนตรีไทยสู่เยาวชนของชาติในด้านวัฒนธรรม แต่ปัจจุบันการรับนักศึกษาเข้ามาศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาประสบปัญหา นักศึกษาที่เข้ามาศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ที่เข้ามาศึกษาต่อมาจาก ๒ ส่วน ใหญ่ๆด้วยกัน คือ

- ๑) ผลผลิตที่มาจากสถาบัน ในระดับวิทยาลัยนาฏศิลป์ทั่วประเทศ
- ๒) ผลผลิตที่มาจากบุคคลภายนอก โรงเรียนกลุ่มสามัญต่างๆ

ซึ่งทั้ง ๒ ส่วนนี้ มีองค์ความรู้ที่รองรับแตกต่างกัน เมื่อเข้ามาศึกษาร่วมกัน โดยเฉพาะคณะศิลปนาฏดุริยางค์ ที่มีกลุ่มผู้เรียนจากโรงเรียนสายสามัญให้ความสนใจเป็นจำนวนมาก ทั้งด้านนาฏศิลป์และดนตรีไทย จึงนำมาสู่การสร้างชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ในสำหรับนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ขึ้น ด้วยสถาบันฯมีผู้เชี่ยวชาญด้านปี่ในหลายท่านที่มากด้วยประสบการณ์และความรู้ความสามารถด้านปี่ใน อีกทั้งยังมีผู้เชี่ยวชาญปี่ในจากกองการสังคีต กรมศิลปกร ในการให้แนวทางและให้ข้อมูลความรู้ เพื่อสร้างสรรค์งานวิจัยชิ้นนี้ขึ้น เพื่อจะเป็นฐานข้อมูลแหล่งเรียนรู้ และนำเผยแพร่ในการบริการวิชาการให้กลุ่มนักเรียนนักศึกษา เยาวชน ที่สนใจจะพัฒนาการเป่าปี่ใน ในสถานศึกษาต่างๆ มีแนวทาง มีคู่มือและวิธีในการฝึกฝนทักษะเพื่อให้เยาวชนดนตรีไทยมีศักยภาพเข้าถึงการฝึกสร้างเสริมทักษะการเป่าปี่ในให้เก่งขึ้น

ดังนั้นงานวิจัยสร้างสรรค์ชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปีในนี้ จะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้เรียน สร้างสมาธิ ทักษะฝีมือ รู้จักระบบในการดำเนินทำนองเพลง อีกทั้งยังสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน สร้างความมั่นใจและมีความกล้าที่จะฝึกฝนและพัฒนาเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง อันเป็นฐานสำคัญในการพัฒนาเยาวชนรุ่นใหม่ในเส้นทางวิชาชีพดนตรีไทย รวมถึงความก้าวหน้าทางวิชาชีพ สร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- ๑) การสร้างชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปีใน
- ๒) สร้างเสริมศักยภาพการเป่าปีในของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

๑.๓ ขอบเขตของการวิจัย

การสร้างชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปีใน สำหรับนักศึกษาศาสนาบัณฑิตที่เริ่มเข้าสู่การศึกษาในระดับอุดมศึกษาปริญญาตรีปีที่ ๑

๑.๔ ทฤษฎี สมมุติฐาน (ถ้ามี) และกรอบแนวคิดของการวิจัย

เป่าปีในอย่างไรให้พัฒนาอย่างรวดเร็ว

๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑) นักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปี๑ สาขาดนตรีไทย เครื่องมือปฏิบัติปีใน สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
- ๒) ชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อฝึกฝนทักษะการเป่าปีใน ให้พัฒนาอย่างเป็นระบบ มีทิศทางเป้าหมายในการฝึกฝนทักษะมากขึ้น
- ๓) เป็นข้อมูลเชิงวิชาการ ในการอธิบายถึงทักษะทางกายภาพในการฝึกฝนปีใน
- ๔) รู้กระบวนการฝึกฝนทักษะปีใน เพื่อสร้างฐานในด้านกำลังแรงเป่าปี และการควบคุมระบบกลไกการสั่งการ ของนิ้วมือ ลม ลิ้น ให้สัมพันธ์กัน
- ๕) พัฒนาสมาธิ ความอดทน จังหวะ
- ๖) เป็นแนวทางสำหรับนักเรียน นักศึกษา ที่สนใจจะเข้ามาศึกษาในสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ แต่ยังขาดข้อมูลองค์ความรู้ต่างๆ ในการฝึกฝน ชุดฝึกเสริมทักษะจะเป็นแนวทางในการปฏิบัติที่ดี

๗) ใช้เป็นชุดฝึกเสริมทักษะการบรรเลงปี่ใน ของคณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

๘) เป็นชุดฝึกสำหรับผู้สนใจจะพัฒนาตนเองในด้านการเป่าปี่ใน

๙) เป็นการสืบสานอนุรักษ์ พัฒนา และต่อยอด ศิลปะการเป่าปี่ใน

๑.๖ วิธีการดำเนินการวิจัย

งานสร้างสรรค์ฉบับนี้ดำเนินการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและนำเสนอเชิงบรรยาย โดยมีขั้นตอนดำเนินการวิจัย ดังนี้

๑. รวบรวมข้อมูลเอกสาร จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้แก่

- หอสมุดแห่งชาติ
- หอสมุดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
- ฝ่ายวิจัยสำนักการสังคีต กรมศิลปากร
- หอสมุดกลาง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- หอสมุดคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- หอสมุดคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สำนักศิลปวัฒนธรรมแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ศูนย์สังคีตศิลป์ ธนาคารกรุงเทพ
- หอสมุดวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- หอสมุดศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)
- หอสมุดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
- หอสมุดสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยมหิดล

๒. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ข้อมูลจากผู้ที่เป็นนักวิชาชีพด้านปี่ใน โดยแบ่งข้อมูลการสัมภาษณ์เป็นกลุ่มดังนี้

๒.๑. กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านปี่ใน

- อาจารย์บุญช่วย โสวัตร ผู้เชี่ยวชาญปี่ใน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อาจารย์ปิ๊บ คงลายทอง ผู้เชี่ยวชาญปี่ใน สำนักการสังคีต

กรมศิลปากร

- อาจารย์สิงห์ สันชัย ผู้เชี่ยวชาญปี่ใน สำนักการสังคีต

กรมศิลปากร

- อาจารย์อนันต์ สบฤกษ์ ผู้เชี่ยวชาญปี่ใน ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวัฒนธรรมดนตรีสถาบันวิจัยภาษาและพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล

๒.๒. กลุ่มนักวิชาชีพอู้ใน ในองค์กรหลักของชาติ และผ่านการศึกษา

ในระดับอุดมศึกษา

- นายสุรศักดิ์ กิ่งไทร ศิลปินอาวุโส สำนักการสังคีต กรมศิลปากร

- นายสุรราช ใหญ่สูงเนิน ศิลปินปฏิบัติงาน สำนักการสังคีต กรมศิลปากร

- นายจิราพงศ์ โคตุหา ดุริยางคศิลปิน กองการสังคีต สำนักวัฒนธรรม

กีฬาและการท่องเที่ยว

- นายสมพงษ์ จิตรนัย ดุริยางคศิลปิน กองการสังคีต สำนักวัฒนธรรม

กีฬาและการท่องเที่ยว

- นายอัศวิน พจนารถดุริยางคศิลปิน กองการสังคีต สำนักวัฒนธรรม

กีฬาและการท่องเที่ยว

๒.๓. กลุ่มครู และอาจารย์ผู้สอนปี่ใน ระดับอุดมศึกษา ของสถาบันบัณฑิต

พัฒนศิลป์ และสถาบันการศึกษาอื่นๆ

- อาจารย์จักรายุทธ ไหลสกุล ครูชำนาญการวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบัน

บัณฑิตพัฒนศิลป์

- อาจารย์รัตนปกรณ์ ครูชำนาญการวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบัน

บัณฑิตพัฒนศิลป์

- อาจารย์ธรรณิธิ สิทธิชัย อาจารย์คณะศิลปศึกษา สถาบัน

บัณฑิตพัฒนศิลป์

- อาจารย์ณรงค์ฤทธิ์ คงปิ่น ครูชำนาญการวิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

- อาจารย์พลณศักดิ์ ทรัพย์บางยาง ครูชำนาญการวิทยาลัยนาฏศิลป์

ลพบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

- อาจารย์สำเนาเปี่ยม ดนตรี ครูชำนาญการวิทยาลัยนาฏสุพรรณบุรี

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

- อาจารย์พัชรชัย สิริโชค ครูชำนาญการวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรหะ คมขำ คณะศิลปกรรมศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- อาจารย์ปาณิสรา เผือกแห้ว อาจารย์คณะศิลปกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

๒.๔. กลุ่มนักศึกษาวิชาชีพปีในที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

- นายศักดิ์สิทธิ์ ฤทธิ์รอด นักศึกษาชั้นปีที่ ๔ เครื่องมือเอกปีใน คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

- นายภูมินทร์ ปิเระาะ นักศึกษาชั้นปีที่ ๒ เครื่องมือเอกปีใน คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

- นายอภิษฐ์ พลายนมูล นักศึกษาชั้นปีที่ ๒ เครื่องมือเอกปีใน คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

- นายวิรัตน์ คำเนตร นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ เครื่องมือเอกปีใน คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

- นางสาวจิณณพัทธ์ นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ เครื่องมือเอกปีใน คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

๓. นำข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัย และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อสร้างชุดฝึกสร้างเสริมพัฒนาศักยภาพการฝึกปีใน ให้มีความเหมาะสมกับระดับอุดมศึกษา นักศึกษาปริญญาตรีปีที่ ๑ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

๔. เชิญกลุ่มนักวิชาชีพปีใน ให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาปรับปรุงชุดฝึกสร้างเสริมพัฒนาศักยภาพการฝึกปีใน

๕. ทดลองให้นักศึกษาปริญญาตรีปีที่ ๑ ฝึกปฏิบัติชุดฝึกสร้างเสริมพัฒนาศักยภาพการฝึกปีใน และประเมินผล

๖. ตรวจสอบชุดฝึกสร้างเสริมพัฒนาศักยภาพการฝึกปีใน โดยผู้เชี่ยวชาญด้านปีในจำนวน ๓ ท่าน

- อาจารย์บุญช่วย โสวัตร ผู้เชี่ยวชาญปีใน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- อาจารย์ป๊อบ คงลายทอง ผู้เชี่ยวชาญปี่ใน สำนักการสังคีต
กรมศิลปากร

- อาจารย์อนันต์ สบฤกษ์ ผู้เชี่ยวชาญปี่ใน ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวัฒนธรรมดนตรีสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย มหาวิทยาลัยมหิดล

๗. สรุป บันทึก และเผยแพร่งานสร้างสรรค์สู่สาธารณะชน

๑.๗ ระยะเวลาการวิจัย

วันที่เริ่มต้น ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ วันที่สิ้นสุด ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

๑.๘ ข้อตกลงเบื้องต้น

การทำงานวิจัยเรื่อง “ชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน” ผู้วิจัยกำหนด
ข้อตกลงเบื้องต้น ดังนี้

๑.๘.๑ ในการบันทึกโน้ต ผู้วิจัยใช้โน้ตสากลระบบเสียงไทยในการบันทึกทำนองทาง
บรรเลงของปี่ใน

๑.๘.๒ ผู้วิจัยใช้คำว่า “อาจารย์” ตามตำแหน่งทางวิชาการและเป็นผู้สอนใน
ระดับอุดมศึกษา

๑.๘.๓ ผู้วิจัยใช้คำว่า “ครู” ตามขนบธรรมเนียมแบบไทยที่ถือปฏิบัติกันในกลุ่มผู้ที่ศึกษา
ดนตรีไทย

๑.๙ นิยามศัพท์เฉพาะ

ทางปี่ หมายถึง ทางบรรเลงที่ปี่ในใช้ดำเนินทำนอง เป็นทางบรรเลงที่สร้างขึ้นให้มีความ
เหมาะสมกับการฝึกฝนสำหรับปี่ใน

เพลงลดเสียง หมายถึง เพลงที่ลดหลั่นของระดับเสียงจากทางโนลงมา ๑ เสียง บรรเลง
ในระดับเสียงทางเพียงออ

เพลงเพิ่มเสียง หมายถึง เพลงที่กลุ่มระดับเสียงในการดำเนินทำนองสูงขึ้นกว่าทางโนไป
๑ เสียง

ทางโน หมายถึง ทางบรรเลงที่ปี่ในสามารถดำเนินทำนองตามระบบกลไกของเครื่องมือได้
อย่างสะดวกต่อการบังคับนิ้ว บังคับลม ที่สุด

บทที่ ๒

ทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยเรื่อง ชุมฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปีน ผู้วิจัยได้ค้นคว้าจากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยมีข้อมูลจากการสัมภาษณ์ หนังสือ เอกสาร ที่เกี่ยวข้องตามวัตถุประสงค์และขอบเขตของงานวิจัย โดยแบ่งเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๒.๑ บริบทที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

- ๒.๑.๑ ประวัติและการพัฒนาการของปีน
- ๒.๑.๒ หลักการและวิธีการปีน
- ๒.๑.๓ องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการปีน
- ๒.๑.๔ หลักเกณฑ์การปีน ระดับอุดมศึกษา
- ๒.๑.๕ แนวคิดทฤษฎีการสร้างพัฒนาการทางดนตรีไทย
- ๒.๑.๖ การประเมินผลทางดนตรี

๒.๒ การสัมภาษณ์ข้อมูลโดยแบ่งเป็นกลุ่มดังนี้

- ๒.๒.๑ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านปีน
- ๒.๒.๒ กลุ่มนักวิชาชีปีน
- ๒.๒.๓ กลุ่มผู้สอนปีนในระดับอุดมศึกษาและผู้สอนสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
- ๒.๒.๔ กลุ่มนักศึกษาปีนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์สายวิชาชีพปีน

๒.๓ หนังสือ เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ บริบทที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

- ๒.๑.๑ ประวัติและการพัฒนาการของปีน

สุจิตต์ วงษ์เทศ (๒๕๓๓ :๔-๒๔) ได้อธิบายถึง ประวัติความเป็นมาและการพัฒนาของปีนไทยไว้ ๒ นัยยะด้วยกัน โดยกล่าวว่า “สยาม” เป็นดินแดนที่มีความเก่าแก่แห่งหนึ่งของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งมีความเจริญก้าวหน้าไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ ปี ในยุคแรกเริ่มจากการตีเกาะเคาะไม้ หรือการใช้สัญญาณทางเสียงอื่นๆที่มนุษย์เป็นผู้สร้างขึ้น จากกลุ่ม เป็นชุมชน เป็นหมู่บ้านจะกระทั้งสร้างเป็นแบบแผน เป็นการละเล่น นัยยะที่หนึ่ง ได้อธิบายว่า “ปี หรือขลุ่ย ในยุคแรกเริ่มทำมาจากไม้ อ้อ หรือกอข้าวทั้งหลาย จากนั้นก็พัฒนาไปตามแต่ละท้องถิ่น แต่ไม้ อ้อ ไม้หนทางจึงแก้ไขให้ตัวปีเป็นไม้รวก

แล้วยังคงใช้ไม้้อหรือกอข้าวทำลั่น จึงเป็นเหตุให้เชื่อได้ว่าผลจากการเปลี่ยนเป็นไม้ไผ่รวก ทำให้เกิดขลุ่ยที่ภายหลังเรียกชื่อขลุ่ยชนิดนี้ว่า “ฟงอ” หรือ “เพียงอ” ที่น่าจะมีพื้นฐานมาจากชื่อไม้้อนี้เอง (ลายพระหัตถ์ฯ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๐) นัยยะที่สองได้กล่าวไว้ว่า พัฒนาของปี่ อีกทางหนึ่งมาจากเครื่องเป่าของไทยที่เรียกว่า “เรไร” โดยเอาไม้ซางเสียบเข้ากับลูกน้ำเต้า เป่าเป็นเสียงเดียว ต่อมากลุ่มชนข้างล่างใกล้ทะเลมีความเจริญก้าวหน้าทางสังคม และวัฒนธรรมมากขึ้น ได้ดัดแปลงแก้ไขตัวปี่ให้เป็นแกนไม้ เช่น ไม้ชิงชัน ไม้พยุง ฯลฯ ขึ้นรูปทรงให้บานหัวบานท้ายป่องตรงกลาง เหลากลึงตัวเลาปี่ให้กลม เจาะภายในกลวงตลอดเลา แล้วทำลั่นด้วยไม้้อหรือใบตาลสวมเข้าไป แล้วเจาะรูเพื่อปิดเปิดเสียงตามประเพณีที่เคยมีมาแล้ว จะสังเกตเห็นได้ว่า รูนี้ปี่ไทยแตกต่างจากปี่ที่อื่นๆ เช่น ปี่ของอาหรับ อินเดีย ลักษณะของปี่ในยุคดั้งเดิมที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของเรไร หุ้มไม้ซางด้วยลูกน้ำเต้า ปี่ชนิดนี้มีแบบเดียว แล้วใช้เป่าदनนำเพลง (พร้อมเครื่องตีชนิดอื่นๆ) มาแต่ยุคแรกๆจึงมีชื่อเรียกมาช้านาน ก่อนกรุงศรีอยุธยาว่า “ปี่พาทย์” ครั้นต่อมาได้นำปี่ชนิดเดียวกันนี้ บรรเลงประกอบการละเล่นต่างๆ ในราชสำนัก เช่น หนังใหญ่ โขน ละคร(เสภา) ฯลฯ ที่ต้องเกี่ยวข้องกับเสียงการขับร้อง ของผู้หญิงและผู้ชาย ซึ่งใช้ระดับเสียงต่างๆกัน ทำให้ต้องเกิดปี่เพิ่มเป็น ๓ ขนาด เพื่อให้สะดวกและเหมาะสมกับการบรรเลงได้แก่ ปี่นอก ปี่กลาง ปี่ใน สืบมาจนถึงทุกวันนี้ การวิวัฒนาการของดนตรีไทย ประดิษฐ์ อินทนิล (๒๕๓๖:๑๒-๓๒) ได้กล่าวไว้ว่า หลังจากที่พ่อขุนรามคำแหงมหาราชได้สถาปนาอาณาจักรสุโขทัยและประดิษฐ์อักษรไทยขึ้นใช้แล้ว นับตั้งแต่นั้นมาจึงปรากฏหลักฐานด้านดนตรีไทยที่เป็นลายลักษณ์อักษร ในหลักศิลาจารึกซึ่ง ปี่ใน ได้ถูกปรากฏใช้แล้วในวงปี่พาทย์อันประกอบไปด้วย ปี่ใน ข้องวงใหญ่ ตะโพน กลองทัด และฉิ่งใช้บรรเลงประกอบในงานราชพิธีและบรรเลงประกอบการแสดงมหรสพ หากจะพิจารณาถึงความเป็นคุณลักษณะของปี่ใน ที่ได้ถูกหยิบมาใช้ในราวๆ สมัยสุโขทัยนั้นเป็นอย่างซ้ำ ซึ่งสอดคล้องกับคำสอนของครูบุญช่วย โสวัตร ได้อธิบายสอนไว้ในรายวิชาทฤษฎี๑ เกี่ยวกับประวัติและการพัฒนาของดนตรีไทย ให้แก่นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ ภาควิชาดุริยางคศิลป์ คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ นอกจากนี้หลักวิชาการทางด้านดนตรีไทยที่ปรากฏเป็นเอกสารตำราวิชาการเล่มแรกที่ครูบุญธรรม ตราโมท (ครูมนตรี ตราโมท) ได้เขียนหนังสือคำบรรยายวิชาดุริยางคศิลป์ไทย ในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ และมีการพัฒนาการทางด้านวิชาการต่อๆ มาจนถึงปัจจุบัน

๒.๑.๒ หลักการและวิธีการเป่าปี่ใน

หลักการเป่าปี่ใน ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพดนตรีไทย (๒๕๕๔ : ๕-๗) ได้อธิบายไว้ว่า ๑) ลั่นปี่ในที่เป่าต้องได้คุณภาพก่อนเป่า โดยจากการทดลองเป่าเพื่อเป็นการทดสอบลั่นปี่ใน ว่าพร้อมใช้งาน ๒) การปักลั่นปี่ที่ตัวเลาปี่ต้องปักเฉียง ทำมุม ๔๕ องศา โดยใช้แนวของรูบังคับเสียงเป็นเกณฑ์กึ่งกลางการแบ่งองศา เมื่อปักกำหนดเรียบร้อยแล้ว ๓) อมกำพวดให้ริมฝีปากชิดกับทวนบนของเลาปี่ ๔) ผู้บรรเลงสามารถเป่าได้ ๒๔ เสียง จากการปิดและเปิดรูบังคับเสียง โดยเป่าได้ เสียงระดับกลางด้วยลมธรรมดา ๘ เสียง เป่าเสียงระดับสูง หรือกลุ่มเสียงทางแหบ ด้วยการบังคับลมบังคับลั่นของผู้เป่าปี่ เป่าได้ ๑๐ เสียง เป่าเสียงระดับต่ำ หรือกลุ่มเสียงทางต้อ ได้ ๖ เสียง นอกจากนี้ในเสียงระดับกลางนั้นยังสามารถเป่าเป็น

เสียงคล้ายการพูดคุย เป่าเรียนเสียงการขับร้อง หรือเป่าดำเนินทำนองด้วยการใช้ลิ้นผู้เป่าเข้าช่วยในการบังคับเสียง ๕) การระบายลม คือการเป่าด้วยกระบวนการวิธีสับเปลี่ยนลมภายในร่างกายของผู้เป่าปี โดยการเป่าลมออกไปจากปอดผ่านลิ้นปีใช้กระพุ้งแก้มบีบบังคับลมก่อนลมที่เป่าปีจะหมดพร้อมทั้งสุดลมหายใจเข้าทางจมูก สับเปลี่ยนลมเข้าไปยังปอดทำต่อเนื่องหมุนเวียนไปเรื่อยๆ เรียกว่าเป็นการระบายลม ๖) หน้าที่ของปีในปีนี้มีหน้าที่ดำเนินทำนอง เป็นผู้ช่วยนำวง ปีในใช้กลวิธีในการดำเนินทำนองด้วยการเป่าพันด้วยวิธีเก็บสอดแทรกไปกับทำนองเพลง สลับการเป่าโหยหวน โหยหวนคือลักษณะการดำเนินทำนองเสียงยาวทอดลงหรือขึ้นไปกับทำนองเพลงอย่างเหมาะสม

หนังสืออนุสรณ์พระราชทานเพลิงศพ นายเทียบ คงลายทอง (๒๕๒๕ : ๑๑๓) ได้อธิบายไว้ว่า ผู้เป่าปีจะต้องมีความพร้อมทั้งภายใน และความพร้อมภายนอก ความพร้อมภายในอันได้แก่ ความอดทน ความระเอียดยอดรอบคอบ ความเป็นผู้มีเหตุผล มีสมาธิ กล้าตัดสินใจ มีทักษะการใช้ลิ้นปี และลิ้นของตนเอง ความสามารถในการใช้นิ้วมือ รวมถึงระบบในการหายใจซึ่งจะเกี่ยวพันถึงการใช้ลมในการเป่าปี ซึ่งความพร้อมภายในนั้นขึ้นอยู่กับธรรมชาติของตัวผู้เป่าด้วยเช่นกัน ความพร้อมภายนอกอันได้แก่ ความรู้จากการศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อมประการหนึ่ง และจากวัสดุอุปกรณ์ อีกประการหนึ่ง โดยสรุปแล้วปีในเป็นเครื่องดนตรีที่ต้องอาศัยความละเอียดอ่อน มีความพร้อมทั้งในเรื่องอุปกรณ์ คือ ลิ้นปี และการศึกษาหาความรู้ด้วยความขยัน อดสาเห อดทน ตั้งใจแน่วแน่ในการฝึกฝน สิ่งที่จะต้องเรียนรู้ในการฝึกฝน อาทิ เรื่องการบังคับลมเป็นอย่างไร การบังคับลิ้นเป็นอย่างไร การบังคับนิ้วเป็นอย่างไร เพราะสิ่งเหล่านี้ต้องได้รับคำแนะนำจากครูโดยตรง ซึ่งการฝึกหัดเป่าปีในที่สืบทอดมาแต่ในอดีตมีขั้นตอนในการเรียนรู้ดังนี้

๑) การครอบและจับมือ ในวงการดุริยางคศิลป์ไทย ถือว่าเป็นพิธีการที่ผู้เรียนวิชาศิลปะทุกคนจะต้องถือปฏิบัติ เป็นการคารวะ และรับการประสาทพรจากครูบาอาจารย์ ให้เกิดเป็นสิริมงคลกับตัวผู้เรียน

๒) รับคำแนะนำในการปฏิบัติตนในการเรียน ก่อนที่จะเริ่มเรียน ครูจะแนะนำให้การอบรมวิธีการประพฤติปฏิบัติตนของศิษย์ที่พึงกระทำ เช่น มีความเคารพอ่อนน้อม การเตรียมเครื่องมือก่อนเริ่มทำการฝึก การควบคุมอารมณ์ การเป็นคนสุภาพอ่อนโยน และไม่ควรถ่มสุรยาเมา ฯลฯ ตลอดจนหลักและวิธีฝึกฝนต่างๆ สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ดีและจำเป็นสำหรับผู้เป็นศิลปินทุกคน ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ศิลปินผู้นั้นเป็นเลิศทั้งด้านฝีมือ และเป็นผู้มีความประพฤติดี

๓) หัดเป่าเสียงต่างๆเบื้องต้น ในการฝึกทุกครั้งควรปฏิบัติให้ตรงตามลักษณะที่ถูกต้อง เช่น การนั่งพับเพียบ ตั้งลำตัวตรง คอตรง แขนไม่กาง หน้าตรงไม่ก้มหน้า หรือหงนหน้าเกินไป แต่โบราณเราไม่มีโน้ตสำหรับบันทึกเสียงของปี ครูผู้สอนได้กำหนดเสียงต่างๆ ของปีไว้ดังต่อไปนี้ คือ ตือ ฮอ แอ

ฮือฮือๆ ตอ แต ฮือ ฮือ ฮือ ตอ ตือ แต่ ตือ ตอ ลือด ต้อย แบบฝึกหัดเป่าเสียงปี่ในเบื้องต้น กำหนดไว้ให้ฝึกเป่าตามลำดับดังนี้

๑) ตือ	คือ เสียง เร
๒) ฮอ	คือ เสียง เร (เสียงเดียวกันกับข้อ ๑ แต่ใช้นิ้วปิดเปิดต่างกัน)
๓) แฮ	คือ เสียง มี
๔) ฮือฮือๆ	คือ เสียง ซอล - มี
๕) ตอ	คือ เสียง ลา
๖) แต	คือ เสียง ซี
๗) ฮือ	คือ เสียง เร (กลุ่มเสียงแหบ)
๘) ฮือ	คือ เสียง มี (กลุ่มเสียงแหบ)
๙) ฮือ	คือ เสียง เร (กลุ่มเสียงแหบ)
๑๐) ตอ	คือ เสียง ลา
๑๑) ตือ	คือ เสียง ซอล
๑๒) แต่	คือ เสียง ฟา
๑๓) ตือ	คือ เสียง ซอล
๑๔) ตอ ลือด	คือ เสียง ลา-ลา
๑๕) ต้อย	คือ เสียง ลา - เร

ซึ่งการฝึกหัดจะต้องฝึกเป่าเสียงดังกล่าวข้างต้นให้ชัดเจนที่สุด

๔) หัตถะบายลม การระบายลมเป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่มีระบบขั้นตอนในขณะที่เป่าสามารถสับเปลี่ยนลมได้ตลอดเวลา โดยลมที่เป่าออกไปไม่ขาดช่วง วิธีปฏิบัติ การระบายลม มีดังนี้

๑. เป่าลมตรงจากปอดของตนเอง ออกแรงเป่าประมาณครึ่งหนึ่ง
๒. นำลมที่เหลืออีกครั้งหนึ่งมาเก็บไว้ที่กระพุ้งแก้ม
๓. พองแก้มของตนออกรับ
๔. ปิดช่องทางเดินลมที่เชื่อมต่อจากคอด้านใน เมื่อปิดช่องหลอดลมเข้าสู่ปอดแล้ว ช่องลมจากจมูกเข้าสู่หลอดลมก็จะเปิด ให้สุดลมจากจมูกเข้าสู่ปอด
๕. แบ่งกลัมนเนื้อที่กระพุ้งแก้ม ดันลมในปากออกไป
๖. ในขณะที่แก้มเริ่มดันออก ให้เริ่มหายใจเข้าทางจมูก
๗. เมื่อหายใจ สุดลมเข้าปอดได้แล้ว ก็ปล่อยออกสู่ช่องเสริมลมในปากที่กำลัง

จะหมด โดยเริ่มทำขั้นที่ ๑ มาใช้ใหม่ให้ต่อเนื่องกันไปเป็นลำดับ

๕) ฝึกหัดเป่าเพลงเต่ากินผักบุ้ง ๒ ชั้น สำหรับเพลงแรกในการฝึกหัดนั้น กำหนดให้ผู้เป่าปีทุกคน เริ่มฝึกด้วยเพลงเต่ากินผักบุ้ง ๒ ชั้น เพราะเพลงนี้จะทำให้ผู้เรียน ได้ฝึกหัดการจำแนกนิ้วได้กว้างขวาง ทั้งช่วงเสียงแหลม ช่วงเสียงกลาง และช่วงเสียงต่ำ ประดิษฐ์ทำนองให้มีเสียงสั้น และเสียงยาวได้ง่าย ซึ่งทำนองในแต่ละท่อนมีความยาวไม่มาก โดยทำนองเพลงมี ๓ ท่อน ทำให้สะดวกในการจดจำ และสามารถสร้างพัฒนาการ จากการเปลี่ยนระดับเสียงทางใน เป็นระดับเสียงทางนอกได้ โดยฝึกให้ผู้เป่ารู้จักการบังคับนิ้ว และดำเนินทำนองเป็นอีกกลุ่มเสียงหนึ่ง ซึ่งจะเป็นแนวทางในการนำไปใช้บรรเลงในโอกาสต่อไปได้

ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลที่ผู้วิจัยได้จากการสัมภาษณ์ ดังนี้ การเรียนกับครูปีในสมัยก่อนเรียนแบบมุขปาฐะ ครูจะสอนให้ผู้เรียนเป่าทีละเสียง ฝึกต่อดลิ้น ฝึกกระบายลม จนให้เกิดความชัดเจนแล้วจึงจะเริ่มให้เรียนเป่าเพลงพื้นฐาน เช่น เต่ากินผักบุ้ง เพลงโล้ จนกว่าจะเกิดความแม่นยำในเรื่องของทำนองเพลงและระบบการปิดเปิดนิ้วของปีใน จึงจะเริ่มเรียนเพลงในขั้นต่อไป ส่วนในเรื่องของการวางระบบในการฝึกฝนเพื่อพัฒนาศักยภาพนั้น เป็นวิธีการเฉพาะสายสืบทอด หรือ เฉพาะบางสำนักเท่านั้น มิได้เปิดเผยลักษณะวิธีในการฝึกฝน เนื่องด้วยเป็นเคล็ดลับในการสร้างเพื่อให้เกิดศักยภาพของผู้เป่าปี และเป็นบันไดที่จะนำทางก้าวไปสู่รุ่นเป่าปีที่ฝีมือ นักฝึกหัดเป่าปีในสมัยก่อนจึงต้องมีความมานะ บากบั่น พยายามที่จะเรียนรู้และจดจำด้วยกำลังกาย และกำลังสติปัญญา เพื่อที่จะได้มีวิชาความรู้ในการประกอบสัมมาอาชีพได้

เมื่อผู้เรียนเข้ามาในระบบการศึกษาสายวิชาชีพ ต้องตรวจสอบความพร้อมของขั้นพื้นฐานในการเป่าปีในว่ามีความสมบูรณ์ หรือ บกพร่องตรงส่วนไหนหรือไม่ เช่น ทำนอง ทำจับปีใน การวางนิ้ว เพื่อปิดเปิดเสียง การปักลิ้นปี คุณภาพลิ้นปี การไล่เรียงเสียงปี สามารถเป่าได้ครบทั้ง ๓ ช่วงเสียง ต่ำ กลาง แหลม หรือไม่ เสียงปีเพี้ยนหรือไม่ คุณภาพเลาปี คุณภาพลิ้นปี อาจจะทดสอบโดยการให้เป่าเพลงพื้นฐาน เช่น เพลงเต่ากินผักบุ้ง เพลงโล้ เพลงสาธุการ ฯลฯ เป็นต้น

การเรียนในระดับอุดมศึกษาต้องเรียนรู้กระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นเหตุเป็นผลตามหลักวิชาการทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ การพัฒนาทักษะต้องมีเป้าหมายในการฝึกฝนอย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุด การสร้างชุดฝึกเสริมทักษะควรเป็นเนื้อหาจะมาช่วยเสริมฐานศักยภาพ และเป็นประโยชน์ต่อเนื้อหาเพลงที่กำหนดในหลักสูตรเพื่อเสริมศักยภาพให้เกิดทักษะฝีมือ อะไรเป็นการพัฒนาฐานในด้านพละกำลัง อะไรที่เป็นการพัฒนาเรื่องการบังคับลม อะไรเป็นการพัฒนาศักยภาพด้านการบังคับลิ้น เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าหลักการและวิธีการเป่าปีใน มีความสอดคล้องกันกับงานวิจัยและเอกสารทางวิชาการหลายเล่ม เช่น งานวิจัยเรื่องกระบวนการเรียนการสอนปีใน ในสถาบันอุดมศึกษาของจร อยู่แก้ว

ที่อธิบายถึงกระบวนการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาในเรื่องการฝึกทักษะเป่าปี่ในเบื้องต้นที่ส่วนใหญ่ใช้แนวทางการสอนแบบครูเทียบ คงลายทอง เพราะเป็นแนวทางที่เห็นผลชัดเจนที่สุด

๒.๑.๓ องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเป่าปี่ใน

จากเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพดนตรีไทย และเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตรศิลปบัณฑิตสาขา ดุริยางคศิลป์ไทย (ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐) คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ได้ให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของการเป่าปี่ในดังนี้

- ๑) ทำนั้ง ทำจับปี่ใน
- ๒) เล่าปี่ใน
- ๓) ลั่นปี่ใน
- ๔) ระบบช่วงเสียงของปี่ใน
- ๕) ลักษณะการปิดเปิดเสียง

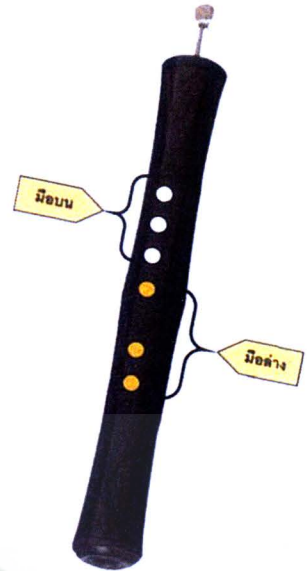
๑) ทำนั้ง ทำจับปี่ใน ลักษณะทางกายภาพต่อการปฏิบัติกับเครื่องดนตรี และแสดงให้เห็นถึงความเป็นเอกลักษณ์ทางบุคลิกภาพด้วยการนั่งพับเพียบยัดหลังตรงแสดงถึงความเรียบร้อย ความเคารพตามขนบจารีตที่ยึดถือปฏิบัติสืบกันมา ด้วยลักษณะทำนั้ง ดังรูปภาพต่อไปนี้

รูปภาพที่ ๑ ทำนั้ง ทำจับเครื่องดนตรี

ที่มา : ผู้วิจัย

ทำนั้งในขณะเป่าปี่ใน จะนั่งพับเพียบ ลำตัวตั้งตรงไม่ก้มหน้า (๒๕๔๔ , ๕) เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพดนตรีไทยและเกณฑ์การประเมิน

รูปภาพที่ ๒ การวางมือ การอมลิ้นปี่ใน

ที่มา : ผู้วิจัย

ลักษณะการวางมือบน มือล่าง ในการจับเล้าปี่ใน และการอมกำพวดให้ริมฝีปากชิดทวนบนเลื่อน
เชือกที่ผูกลิ้นปี่ไว้ที่มุมปากด้านใดด้านหนึ่ง

๒) คุณภาพของเล้าปี่ใน และ ลิ้นปี่ใน

เล้าปี่ใน

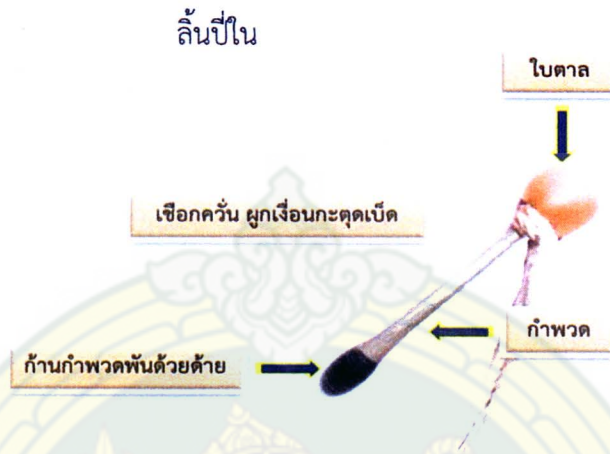

รูปภาพที่ ๓ เล้าปี่ใน

ที่มา : ผู้วิจัย

คุณภาพของเล้าปี่ในเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพดนตรีไทยและเกณฑ์การประเมินต้องอยู่ในสภาพที่
สมบูรณ์ไม่แตกจนลมรั่วออกมาได้ ถ้าเพียงแค่รั่วและ ลมไม่รั่วยังสามารถใช้บรรเลงได้ กระสวน

(ทรงของรูภายในเลาปี) ต้องได้มาตรฐาน ธนิต อยู่โพธิ์ (๒๕๒๓ : ๕๘-๖๐) ได้อธิบายไว้ว่าเลาปีทำจากไม้เนื้อแข็ง เช่นไม้ชิงชัน ไม้พยุง กลึงขึ้นรูปบานหัวบานท้ายตรงกลางป่อง มีทวนบนและทวนล่าง เจาะรูสำหรับปิด เปิดเสียงจำนวน ๖ รู เลาปีมีความยาวประมาณ ๔๑ - ๔๒ เซนติเมตร กว้างประมาณ ๔.๕ เซนติเมตร ปี่ในมีส่วนประกอบ ๒ ส่วนที่สำคัญ คือ เลาปีและล้นปี

รูปภาพที่ ๔ ล้นปีใน

ที่มา : ผู้วิจัย

ล้นปีในจะต้องมีคุณภาพที่ดี สามารถเป่าให้เสียงออกได้สะดวกทั้งเสียงต่ำ เสียงกลาง และเสียงแหลม

การปักล้นปีเข้าเลาปี

รูปภาพที่ ๕ การปักล้นปี

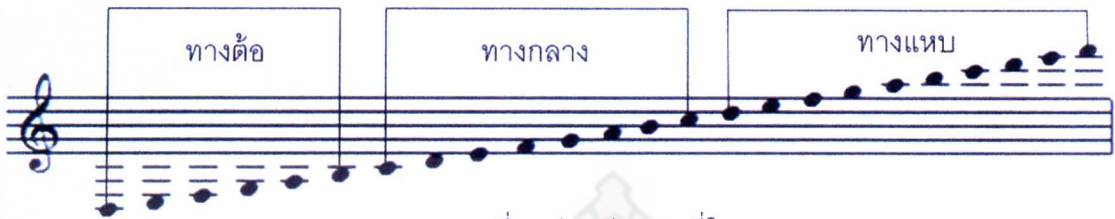
ที่มา : ผู้วิจัย

ปักล้นปีโดยใบตาลต้องทำมุม ๔๕ องศา กับรูบังคับเสียง

ตรวจสอบมาตรฐานของเลาปี และ ตรวจสอบความพร้อมของล้นปี ก่อนการเป่าทุกครั้ง

๓) ช่วงเสียงของปี่ใน

ระดับช่วงเสียงของปี่ใน มี ๓ ช่วงด้วยกัน มีเสียงทั้งหมด ๒๔ เสียง เสียงที่ต่ำที่สุดคือเสียง เร และเสียงที่สูงที่สุดคือเสียง ฟา ซึ่งเรียกเป็นศัพท์เฉพาะของปี่ว่า “ทางต้อ” “ทางกลาง” และ “ทางแหบ” ดังรูปภาพโน้ตที่แสดงระดับเสียงต่อไปนี้

รูปภาพที่ ๖ ช่วงเสียงของปี่ใน

ที่มา : ผู้วิจัยปรับปรุงจากภาพในหนังสืออนุสรณ์ในการเสด็จ

พระราชดำเนินพระราชทานเพลิงศพครูเทียบ คงลายทอง

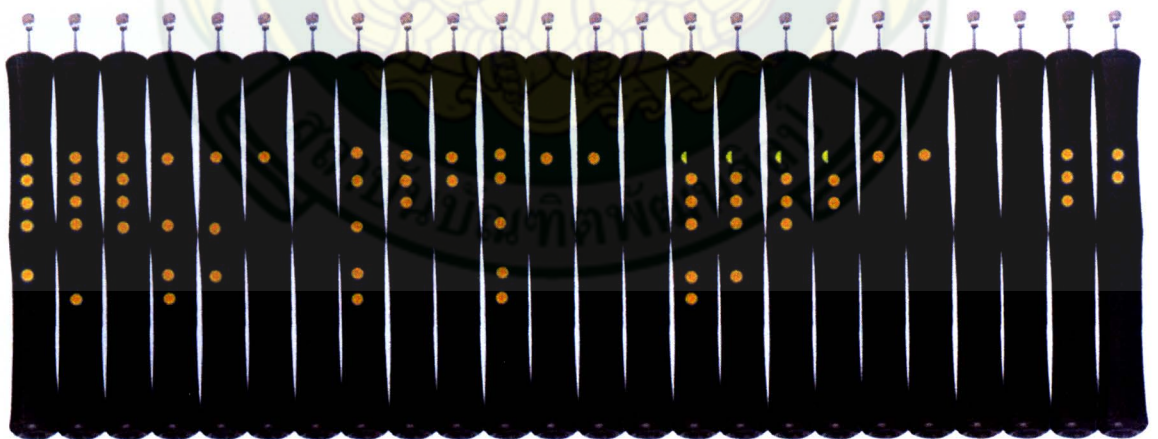
ช่วงที่ ๑ ทางต้อ คือ ช่วงเสียงต่ำไปจนถึงเสียงต่ำที่สุด มีด้วยกัน ๖ เสียง

ช่วงที่ ๒ ทางกลาง คือ เสียงที่อยู่ในระดับกลาง มีด้วยกัน ๘ เสียง

ช่วงที่ ๓ ทางแหบ คือ เสียงที่อยู่ในกลุ่มเสียงสูงไปจนถึงสูงที่สุด มีด้วยกัน ๑๐ เสียง

๔) ลักษณะการปิดเปิดเสียงปี่ใน

ผู้วิจัยเรียงเสียงจากเสียงต่ำไปเสียงสูง โดยเริ่มจากทางด้านซ้ายไปขวา

เร มี ฟา ซอล ลา ที โด เร มี ฟา ซอล ลา ที โด เร มี ฟา ซอล ลา ที โด เร มี ฟา

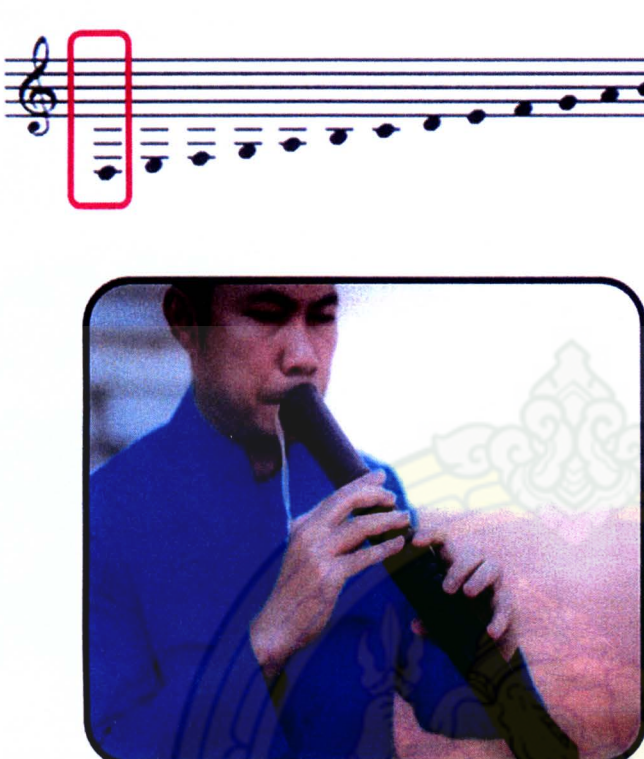
หมายเหตุ : ● ปิดนิ้ว ○ ปิดนิ้วครึ่งรู

รูปภาพที่ ๗ ลักษณะการปิดเปิดเสียงปี่ใน

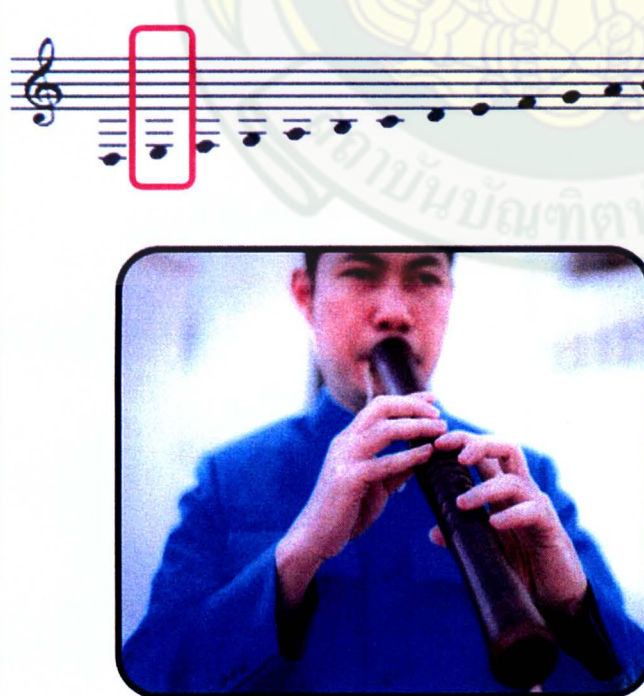
ที่มา : ผู้วิจัยปรับปรุงจากภาพในหนังสืออนุสรณ์ในการเสด็จ

พระราชดำเนินพระราชทานเพลิงศพครูเทียบ คงลายทอง

รูปภาพแสดงลักษณะการปิด เปิดเสียงปี่ใน ๒๔ เสียง ดังนี้

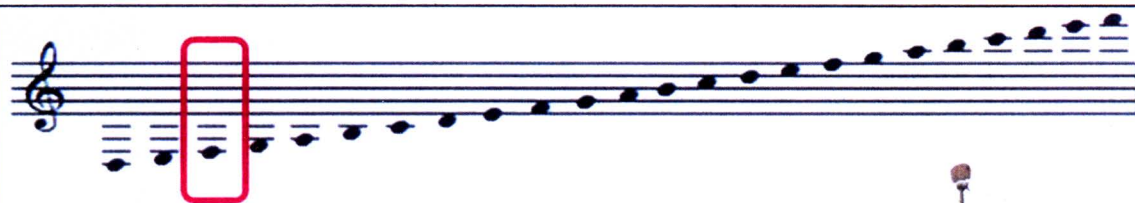

เสียงเร

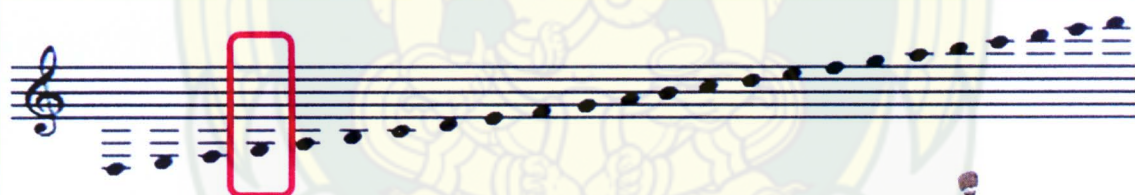

เสียงมี

เสียงฟา

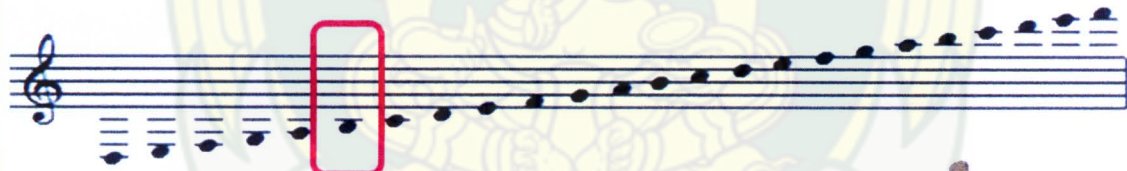

เสียงชอล

เสียงลา

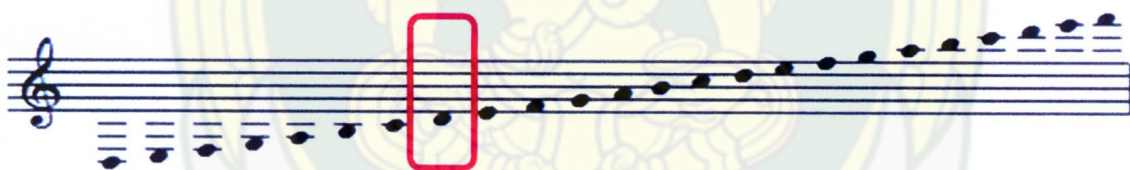

เสียงที

เสียงโด

เสียงเร

Musical notation on a staff with a red box highlighting a specific note.

Siang Mee

Musical notation on a staff with a red box highlighting a specific note.

Siang Pha

Diagram illustrating the production of the sound **เสียงซอล** (Sole) on a traditional Thai instrument, likely a *Saeng Pei*.

The diagram shows a musical staff with a treble clef. A red box highlights a specific note on the staff, which corresponds to the sound being demonstrated. Below the staff, a photograph shows a person playing the instrument. To the right of the photograph, a yellow arrow points to a vertical representation of the instrument, which is a long, dark, cylindrical tube with four yellow dots indicating finger holes. The text **เสียงซอล** is written in a yellow box above the arrow.

Diagram illustrating the production of the sound **เสียงลา** (La) on a traditional Thai instrument, likely a *Saeng Pei*.

The diagram shows a musical staff with a treble clef. A red box highlights a specific note on the staff, which corresponds to the sound being demonstrated. Below the staff, a photograph shows a person playing the instrument. To the right of the photograph, a yellow arrow points to a vertical representation of the instrument, which is a long, dark, cylindrical tube with one yellow dot indicating a finger hole. The text **เสียงลา** is written in a yellow box above the arrow.

Diagram illustrating the production of the sound 'เสียงที' (Sai Yang Tee) on a traditional Thai instrument, likely a Pi (Pee).

The diagram shows a musical staff with a treble clef and a red box highlighting a specific note. Below the staff is a photograph of a man playing the instrument. To the right of the photograph is a yellow arrow pointing to a vertical representation of the instrument, which is a long, dark, cylindrical tube with a small yellow dot near the top.

เสียงที

Diagram illustrating the production of the sound 'เสียงโด' (Sai Yang Do) on a traditional Thai instrument, likely a Pi (Pee).

The diagram shows a musical staff with a treble clef and a red box highlighting a specific note. Below the staff is a photograph of a man playing the instrument. To the right of the photograph is a yellow arrow pointing to a vertical representation of the instrument, which is a long, dark, cylindrical tube with a small yellow dot near the top.

เสียงโด

Diagram illustrating the fingering for the note 'เสียงเร' (Saiang Re) on a musical staff and the corresponding finger placement on a traditional Thai instrument (likely a Pong Lang).

The musical staff shows a sequence of notes. A red box highlights the note 'เสียงเร' (Saiang Re), which is a whole note on the second line of the staff.

The photograph shows a person playing the instrument. A yellow arrow points from the photograph to the instrument diagram.

The instrument diagram shows a vertical tube with finger holes. The note 'เสียงเร' (Saiang Re) is indicated by a yellow dot on the second hole from the bottom.

Diagram illustrating the fingering for the note 'เสียงมี' (Saiang Mi) on a musical staff and the corresponding finger placement on a traditional Thai instrument (likely a Pong Lang).

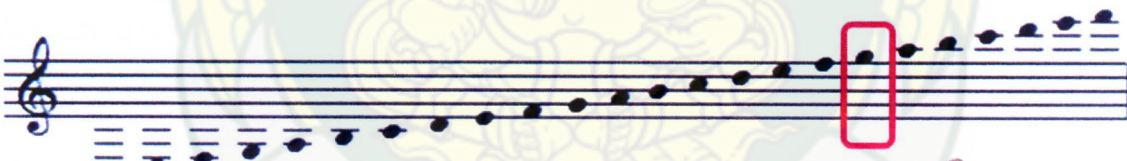
The musical staff shows a sequence of notes. A red box highlights the note 'เสียงมี' (Saiang Mi), which is a whole note on the second space of the staff.

The photograph shows a person playing the instrument. A yellow arrow points from the photograph to the instrument diagram.

The instrument diagram shows a vertical tube with finger holes. The note 'เสียงมี' (Saiang Mi) is indicated by a yellow dot on the third hole from the bottom.

เสียงฟา

เสียงซอล

เสียงลา

เสียงที

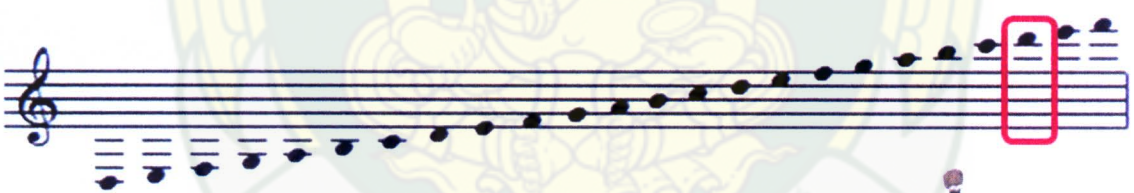

เสียงโด

เสียงเร

เสียงมี

เสียงฟา

รูปภาพที่ ๘ - ๓๑ ภาพแสดงการปิดเปิดเสียงปี่ใน ๒๔ เสียง

ที่มา : ผู้วิจัย

๒.๑.๔ หลักเกณฑ์การเป่าปี่ใน ระดับอุดมศึกษา

เกณฑ์ภาคปฏิบัติในระดับอุดมศึกษา ที่ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพดนตรีไทย (๒๕๕๓ : น. ๑๑-๑๓) ว่าด้วยเกณฑ์ภาคปฏิบัติ กลุ่มเครื่องดนตรีได้แก่ปี่พาทย์ เครื่องสาย ขับร้อง และเครื่องกำกับจังหวะหน้าทับ โดยแบ่งเกณฑ์เป็นระดับขั้นดังนี้

๑) ขั้นเตรียม

๒) ขั้นที่ ๑ - ๓ สร้างพื้นฐานปฏิบัติเครื่องดนตรี

๓) ขั้นที่ ๔ - ๖ ปรับเพิ่มความสามารถของการศึกษา และบรรเลงให้เหมาะสม

กับระดับขั้น

๔) ขั้นที่ ๗ - ๙ เป็นการจัดการศึกษาให้มีความสมบูรณ์ระดับรอบรู้ภูมิศึกษา เป็นสำคัญ จึงขึ้นอยู่กับนโยบายและเป้าหมายของการบริหารหลักสูตรแต่ละหลักสูตร

๕) ขั้นที่ ๑๐ - ๑๑ เป็นประเด็นที่มุ่งศึกษาเฉพาะการเพิ่มพัฒนาการศึกษาเฉพาะ ภูมิการปฏิบัติเครื่องดนตรี หรือกระบวนการฝึกฝน(เฉพาะเครื่องดนตรี) ให้ได้ลุ่มลึกมาความชำนาญ และเชี่ยวชาญด้วยการใช้กระบวนการวิจัยที่เหมาะสม

ดังนั้นความสัมพันธ์ของเกณฑ์แต่ละขั้นกับการศึกษาระดับอุดมศึกษา คือเกณฑ์ ขั้นที่ ๖ ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่กำหนดความรู้ความสามารถก่อนเข้าศึกษา และเกณฑ์ขั้นที่ ๗,๘,๙ ซึ่งเป็นการศึกษา ขั้นปริญญาบัณฑิต สำหรับเกณฑ์ขั้นที่ ๑๐ และ ๑๑ คือความสามารถที่สูงกว่าระดับปริญญาบัณฑิต

เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพดนตรีไทย (๒๕๓๘ : ๑๐๙) การแปลทำนองของปี่ใน แปลทำนองโดยยึดทำนองหลักของแต่ละเพลง ให้เกิดทำนองเป็นทางปี่โดยเฉพาะ การแปลทำนองนี้อาจทำให้เกิดทางปี่ขึ้นหลายทาง (ยกเว้นเพลงบังคับทาง) การแปลทำนองแบ่งออกเป็น สำหรับเพลงทั่วไป และสำหรับเพลงเดี่ยว

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรศิลปบัณฑิต สาขาดุริยางค์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เป็นหลักสูตรที่เน้นการเรียนการสอนด้านดุริยางค์ไทย ทั้งทางด้านปฏิบัติ และทฤษฎีที่รวมถึงองค์ความรู้ทางศาสตร์และศิลป์เชิงลึกซึ่งในสาขาดุริยางค์ศิลป์ไทย เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถ ความชำนาญ เป็นมืออาชีพและเป็นฐานรากสำคัญในการอนุรักษ์ สืบสานงานด้าน ดุริยางค์ศิลป์ไทย ตลอดจนสร้างสรรค์งานให้เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ และนานาชาติ เพื่อเผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติให้เป็นที่ประจักษ์ อีกทั้งมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกให้เป็นบัณฑิตที่มี คุณธรรมจริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อสังคมไทยและสังคมโลก

๒.๑.๕ แนวคิดทฤษฎีการสร้างพัฒนาการทางดนตรีไทย

สายัญต์ บุญใบ (๒๕๒๕ : ๘๘-๙๐) ได้อธิบายว่านักวิชาการได้กล่าวถึงจิตวิทยาในการสอนของ เจริญใจ บุญยทัต และคนอื่นๆ ถึงการนำเอาจิตวิทยามาประยุกต์ใช้ในการศึกษา เกี่ยวกับบุคลิกภาพกระบวนการพัฒนาการทางร่างกาย ความพร้อมของผู้เรียน การสร้างแรงจูงใจ การฝึกฝน กิจกรรมและประสบการณ์ โดยได้อธิบายถึงการฝึกฝนไว้ว่า “การที่เด็กได้กระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดซ้ำๆ กัน ย่อมก่อให้เกิดทักษะในสิ่งนั้น เช่นการศึกษาวิชาดนตรี ศิลปะ ช่าง เป็นต้น”

หนังสืออนุสรณ์พระราชทานเพลิงศพ นายเทียบ คงลายทอง (๒๕๒๕ : ๑๑๓) ได้อธิบายไว้ว่า “ครูเทียบ คงลายทอง ได้กล่าวเสมอว่า ผู้ที่เป่าปี่เก่งกับผู้ที่เป่าปี่ดีนั้นไม่เหมือนกัน การเป่าปี่เก่งนั้นเป่าง่าย แต่การเป่าปี่ดีนั้นต้องใช้ความพยายามในการศึกษาและฝึกฝนมากจึงจะประสบความสำเร็จ ซึ่งองค์ประกอบสำคัญ ๓ ประการของการเป่าปี่ใน ได้แก่ ๑) ผู้เป่าปี่ ๒) วิชาการและขั้นตอนในการเรียนรู้ ๓) เครื่องมือสำหรับการฝึกหัด และการบรรเลง” สิ่งที่ครูเทียบ คงลายทองได้กล่าวกับศิษย์ นับเป็นสิ่งที่สำคัญ ต่อผู้ที่เป่าปี่ได้ดี

ในอดีตการเรียนปี่ในกับครูสมัยก่อนนั้นจะถ่ายทอดวิชาความรู้ให้กับศิษย์ด้วยวิธี “มุขปาฐะ” ศิษย์ก็ต้องจดจำด้วยสติปัญญา และฝึกฝนสิ่งที่ครูถ่ายทอดให้แม่นยำขึ้นใจ ดังข้อมูลที่ได้สรุปผลการวิจัยเรื่อง ปี่ใน : กระบวนการถ่ายทอดสำนักครูเทียบ คงลายทอง ของสำเนา เปี่ยมดนตรี (๒๕๕๒ : บทคัดย่อ) ได้สรุปไว้ว่ากระบวนการถ่ายทอดปี่ในของสำนักครูเทียบ คงลายทอง จากการศึกษากระบวนการถ่ายทอดปี่ใน พบว่า การเรียนการสอนปี่ในเป็นแบบมุขปาฐะ

ดังนั้นแนวคิดและทฤษฎีในการสร้างชุดฝึกเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของผู้ฝึกปี่ใน จึงนำแนวทางปฏิบัติที่ครูโบราณจารย์ได้สั่งสมความคิดภูมิปัญญาในการฝึกฝน แล้วถ่ายทอดสืบทอดกันมาในแบบมุขปาฐะ ได้แก่ เรื่องของเพลง ทำนองเพลง ทางเพลง วิธีการ จังหวะ และ เวลา ในการฝึกฝน นำมาคัดกรองและร้อยเรียงสร้างทางบรรเลงให้เป็นชุดฝึกฝนเพื่อนำไปฝึกฝนสร้างเสริมให้มีเป้าหมายและทิศทางที่แน่นอนชัดเจน

๒.๑.๖ การประเมินผลทางดนตรี

เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีวดนตรีไทยและเกณฑ์การประเมิน (๒๕๕๔ : ๑๗) ได้อธิบายถึงเกณฑ์การประเมินปี่ใน ในระดับอุดมศึกษา ดังนี้

- ๑) สำนวความพร้อมและปรับเครื่องดนตรีก่อนบรรเลง
- ๒) วิธีเป่าปี่ใน
- ๓) ความแม่นยำของทำนองหลัก
- ๔) ความแม่นยำตามลักษณะการเป่าปี่ใน พร้อมด้วยแนวการดำเนินทำนอง

และจังหวะ

๕) คุณภาพเสียง และระสมือ

๖) การแปลทำนองของปีโน

๗) ชีตความสามารถและสุนทรียะ

๒.๒ การสัมภาษณ์ข้อมูลโดยแบ่งเป็นกลุ่มดังนี้

๒.๒.๑ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านปีโน

จากข้อมูลในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อมูลโดยได้ข้อสรุปเนื้อหา ดังนี้ การพัฒนาศักยภาพของผู้ที่เข้ามาศึกษาในระดับอุดมศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยพื้นฐานต้นทุนของผู้เข้ามาศึกษาอาจมีความแตกต่างกัน ต้องตรวจสอบความพร้อมของขั้นพื้นฐานในการเป่าปีโนว่ามีความสมบูรณ์หรือไม่ บกพร่องตรงส่วนไหนหรือไม่ เช่น ทำนอง ทำจ๊อบปีโน การวางนิ้วเพื่อปิดเปิดเสียง การปักลิ้นปีโน คุณภาพลิ้นปีโน การไล่เรียงเสียงปีโน สามารถเป่าได้ครบทั้ง ๓ ช่วงเสียง ต่ำ กลาง แหบ หรือไม่ เสียงปีโนเพี้ยนหรือไม่ คุณภาพเลาปีโน คุณภาพลิ้นปีโน อาจจะทดสอบโดยการให้เป่าเพลงพื้นฐาน เช่น เพลงเต่ากินผักบุ้ง เพลงไล่ เพลงสาธุการ ฯลฯ เป็นต้น การเรียนในระดับอุดมศึกษาต้องเรียนรู้กระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นเหตุเป็นผล ตามหลักวิชาการทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ การพัฒนาทักษะต้องมีเป้าหมายในการฝึกฝนอย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุด อะไรเป็นการ “ฝึก” และอะไรเป็นการ “ฝน” การสร้างชุดฝึกเสริมทักษะควรเป็นเนื้อหาจะมาช่วยเสริมฐานศักยภาพ และเป็นประโยชน์ต่อเนื้อหาเพลงที่กำหนดในหลักสูตรเพื่อเสริมศักยภาพให้เกิดทักษะฝีมือ อะไรเป็นการพัฒนาฐานในด้านพลกำลัง อะไรที่เป็นการพัฒนาเรื่องการใช้ลม อะไรเป็นการพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ลิ้น เป็นต้น

๒.๒.๒ กลุ่มนักวิชาชีพปีโน

อุปกรณ์เครื่องมือที่พร้อม เช่น เลาปีโน ลิ้นปีโน สถานที่ฝึกฝน ความขยันของผู้เรียนต้องใฝ่รู้ ใฝ่เรียน สนใจที่จะฟังและหาความรู้อยู่เสมอ สิ่งทีละทิ้งไม่ได้ก็คือต้องเป่าปีโนบ่อยๆ ตามที่ครูแนะนำตามที่ครูสอน วิธีพัฒนาตนเองก็เริ่มจากการใส่ใจ ตั้งใจจริง ขยันฝึกฝนฝึกซ้อมจากเพลงที่เราได้มาอยู่แล้ว เป็นพื้นฐานในการฝึก เริ่มจากเพลงเต่ากินผักบุ้ง หรือเพลงมูล่งก็ได้ ต้องหาช่วงเวลาในการฝึกซ้อมส่วนตัว แต่ถ้าพื้นฐานมีมาน้อย ต้องเริ่มให้ถูกต้อง ทั้งทำนอง ทำจ๊อบเครื่องดนตรี ต้องยอมเสียเวลากับการฝึกขั้นพื้นฐานให้มากๆ เช่น การฝึกทอดลิ้น การฝึกระบายลม ฝึกซ้ำๆ ไปๆ มาๆ จนเกิดความเคยชินและมีความแข็งแรงให้ได้ เพลงที่ฝึกความคล่องตัวก็ได้แก่เพลงมูล่ง ซึ่งได้ประโยชน์หลายอย่าง ฝึกนิ้ว ฝึกลม ฝึกการระบายลมการหายใจ ฝึกกลัมนื้อฝึกลิ้นให้มีความแข็งแรง ทำให้มีความคล่องตัวในการเป่าปีโน นอกจากนี้

ก็ฝึกเพลงต่างๆที่ได้เรียน เป็นการทบทวนไปด้วยจะได้แม่นยำ เพลงเดี่ยวเชิดนอก เพลงเดี่ยวพื้นฐานต่างๆ หรือแม้กระทั่งเพลงเถา เพลงเรื่อง เพลงฉิ่ง หรือเพลงฉุยฉาย

จากข้อมูลที่ได้จากกลุ่มนักวิชาชีพปีใน มีประเด็นสำคัญและน่าสนใจดังนี้

- ๑) ความพร้อมของอุปกรณ์เครื่องมือ เช่น เล่าปี ลั่นปี สถานที่ฝึกฝน
- ๒) ความขยันของผู้เรียนต้องใฝ่รู้ใฝ่เรียน และสนใจฟังเพลงแต่ละประเภทของดนตรีไทยให้มากๆ
- ๓) เริ่มให้ถูกต้อง ทั้งท่วงท่า จับเครื่องดนตรี
- ๔) ฝึกเพลงเท่ากินผักบุ้ง หรือเพลงมุล่งซึ่งได้ประโยชน์หลายอย่าง ฝึกนิ้ว ฝึกลม ฝึกการระบายลมการหายใจ ฝึกกล้ามเนื้อฝึกกล้ามเนื้อให้มีความแข็งแรง ทำให้มีความคล่องตัวในการเป่าปีใน
- ๕) การฝึกทอดลิ้น การฝึกระบายลม ฝึกซ้ำๆ ย้ำไปย้ำมาจนเกิดความเคยชิน และมีความแข็งแรงให้ได้
- ๖) ฝึกเพลงเดี่ยวพื้นฐานต่างๆ เช่น เพลงเดี่ยวเชิดนอก

๒.๒.๓ กลุ่มผู้สอนปีในระดับอุดมศึกษาและผู้สอนสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ควรเริ่มจากการฝึกทักษะขั้นพื้นฐาน ท่วงท่า จับเครื่องดนตรี ฝึกลองเสียงปี คือ ฮอ แอ ฝึกการทอดลิ้น เพื่อให้เสียงชัดเจน ฝึกการบังคับลม ไม่ควรทิ้งสิ่งที่โบราณจารย์ได้ถ่ายทอดไว้ให้โดยเฉพาะ เพลงแรก ควรต่อเพลงเท่ากินผักบุ้ง ๒ ชั้น แล้วจึงเรียนรู้เพลงในลำดับถัดไป เช่น เพลงเหาะ เพลงสาธุการ เพลงไล่ เพลงในชุดโหมโรงเช้าโหมโรงเย็น ส่วนเพลงหรือสิ่งที่จะมาเสริมทักษะนั้น ถ้าผู้เรียนมีพื้นฐานมาสมบูรณ์ดีก็ไม่ค่อยน่าห่วงเท่าไร สามารถที่จะเรียนรู้ไปได้ตามระบบเพลงในหลักสูตรได้เลย แต่ถ้าพื้นฐานของแต่ละคนมาไม่สมบูรณ์ อันนี้ต้องฝึกฝนเพิ่มเติม ต้องขยัน และมีอดทนกว่าปกติ จึงจะพัฒนาไปได้ เพลงที่ใช้ในการฝึกฝนได้แก่เพลงเท่ากินผักบุ้ง เพลงในชุดโหมโรง และส่วนใหญ่จะใช้เพลงมุล่งในการฝึกความคล่องแคล่วในการเป่า ในส่วนเพลงที่พัฒนาทักษะอีกอย่างหนึ่งก็คือ กลุ่มเพลงลดเสียง เช่น เพลงสุรินทราหู เพลงแขกมอญ เพลงนารายณ์แปลงรูป และกลุ่มเพลงเพิ่มเสียง เช่น เพลงทยอยเขมร หรือเพลงทยอยต่างๆ การฝึกฝนที่มีมาแต่เดิมก็เป็นไปตามคำแนะนำของครูผู้สอนอย่างหนึ่ง เพลงที่ขึ้นชอบอย่างหนึ่ง หรือกลวิธีต่างๆที่ยังทำไม่ค่อยได้ นำมาฝึกเป็นการส่วนตัวอย่างหนึ่ง เช่น การเป่าเสียงแหบ การทำลมครั้น การทำลมครวญ การใช้นิ้วควง การระบายลม การสะบัด การพรม การปรับการโปรย เป็นต้น ที่เหลือก็ทบทวนเพลงต่างๆที่ได้เรียนเพิ่มเติมจากครูผู้สอน

ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มผู้สอนปีในระดับอุดมศึกษาและผู้สอนสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จะเห็นได้ว่าจุดเน้นประการแรกคือ

๑) ส่วนของทักษะขั้นพื้นฐานที่จะต้องต่อเนื่องและมีความสมบูรณ์มาอย่างต่อเนื่องตามระดับอุดมศึกษา ถ้ายังไม่ครบถ้วนต้องฝึกฝนเพิ่มเติมหรือเติมเต็มให้มีพื้นฐานที่สมบูรณ์ ได้แก่ การเป่าลงนิ้วปี และเพลงเต่ากินผักบุ้ง ๒ ชั้น

๒) เรื่องของความชัดเจน จุดเน้นคือการทอด การฝึกทอด เพื่อเพิ่มกำลังกล้ามเนื้อ

๓) การฝึกบังคับลม บังคับนิ้วไม่ให้เสียงปีเพี้ยน การระบายลม

๔) ฝึกเพลงมุล่งเพื่อเพิ่มความคล่องแคล่วให้กับผู้เป่าปี

๕) ฝึกลักษณะของกลุ่มเพลง ลดเสียง เพลงเพิ่มเสียง

๖) ฝึกกลวิธีต่างๆที่ใช้ในการเป่าปี เช่น การเป่าเสียงแหบ การทำลมครั้น การทำลมครวญ การใช้นิ้วควง การระบายลม การสะบัด การพรม การปรับการโปรย เป็นต้น

๒.๒.๔ กลุ่มนักศึกษาปีในของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์สายวิชาชีพ

เนื่องจากในสายการเรียนปีใน หลักสูตรศิลปบัณฑิต มีนักศึกษาที่เข้ามาเรียนปีใน ทั้งที่จบจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ และกลุ่มที่จบจากโรงเรียนสายสามัญ ซึ่งมีความสนใจที่จะเข้ามาศึกษา และเรียนปีใน สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งเป็นสาย นักวิชาชีพทางดนตรี การสอบเข้ามาตามเกณฑ์ของนักศึกษาที่สอบผ่านเข้ามาได้ แต่มีระดับความรู้ทางทักษะปีในที่แตกต่างกัน โดยการสัมภาษณ์ข้อมูลนักศึกษา

กลุ่มที่ ๑ ที่จบจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ มีระบบการเรียนพื้นฐาน ทั้งในเรื่องท่วงท่า จังหวะ เครื่องดนตรี การไล่เรียงเสียง การระบายลม การทอด และเพลงพื้นฐาน เช่น เพลงเต่ากินผักบุ้ง ๒ ชั้น เพลงเหาะ เพลงมุล่ง มีพื้นฐานอยู่ในระดับดี โดยจากการสัมภาษณ์ข้อมูล ผู้เรียนได้รับการฝึกฝนมาเป็นลำดับ โดยการฝึกฝนจะมีครูปีที่คอยให้คำแนะนำในการฝึกเพลงพื้นฐาน การฝึกฝนที่ได้รับคำแนะนำจากครูผู้สอนแนะนำบอกให้เป่าปีในอย่างสม่ำเสมอบ้าง กำหนดรอบเพลงให้เป่าบ้าง แต่ส่วนใหญ่เป็นการฝึกไล่มือด้วยตนเอง เช่น เป่ามุล่ง สองรอบบ้าง สามรอบบ้าง หรือ ห้ารอบบ้าง การกำหนดแนวจังหวะซ้ำเร็วในการไล่มือ ยังขึ้นอยู่กับตัวผู้เป่าเอง และทบทวนเพลงต่างๆที่ได้ต่อจากครูมา

ความต้องการของนักศึกษากลุ่มนี้ต่อชุดฝึกสร้างเสริม นักศึกษามีความต้องการที่จะได้ชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาฝีมือ และจะได้เป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อฝึกฝนอย่างเป็นระบบ โดยสิ่งที่น่าสนใจประกอบด้วย การฝึกเป่าที่ทำให้เป่าปีได้ดี พัฒนาได้เร็ว รวมถึงการฝึกเป่ากลวิธีต่างๆที่ทำให้เสียงหวานๆ ใสๆ

กลุ่มที่ ๒ กลุ่มนักศึกษาที่เข้ามาจากโรงเรียนสายสามัญ โดยจากการสัมภาษณ์ข้อมูลจากนักศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่จะเป็นคนขลุ่ยของโรงเรียน โดยจะเป่าขลุ่ยมากกว่าเป่าปี เพราะปีใน

ยังขาดแคลนครูผู้สอน โดยเริ่มเรียนรู้ด้วยตนเองส่วนหนึ่ง ได้รับคำแนะนำจากรุ่นพี่ หรือจากครูที่สอนนอกเวลาส่วนหนึ่ง ซึ่งเพลงที่เป่าได้จะเป็นเพลงพื้นฐานยังบังคับลิ้นบังคับลมไม่ถูกต้อง กลุ่มเพลงที่ใช้ฝึกมีเพียงการไล่เรียงเสียง การฝึกเพลงเท่ากินผักบุ้ง เป็นต้น ดังนั้นระบบเพลงในการฝึกฝนและการไล่มือจึงยังไม่ปรากฏ สำหรับนักศึกษากลุ่มนี้

ความต้องการของนักศึกษากลุ่มนี้ ต่อชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกเป่าในนับว่าเป็นสิ่งที่ดีมาก เป็นความหวังและเป็นแนวทางที่ดีในการฝึกฝน เพื่อที่จะได้พัฒนาฝีมือ ของผู้ที่มีพื้นฐานมาน้อย และมีเวลาที่จะศึกษาในระดับอุดมศึกษานี้ไม่กี่ปี ก็อยากจะได้แนวทางที่ฝึกฝนที่ได้ผลดีใช้เวลาไม่มาก และเป็นที่ภาคภูมิใจที่ได้เข้ามาศึกษาในสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์แห่งนี้

๒.๓ หนังสือ เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

ประสิทธิ์ ถาวร (๒๕๓๒ : ๓๗) ได้อธิบายคุณประโยชน์ของการฝึกตีฉาบ ฝึกไล่มือ ว่าเป็นคุณประโยชน์มากมายสุดประมาณ ในการตีฉาบนอกจากจะเป็นจุดเริ่มต้นของการตีระนาดที่ดีแล้ว ก็ยังสามารถแก้ไขมีอระนาดที่เสียมาแล้วหลายปีให้คืนสภาพเป็นนักระนาดที่ดีมีฝีมือได้โดยไม่ยากหากมีความพยายาม หรือแม้แต่กระทั่งเพลงทะเล่ ๓ ชั้น ทางไล่ ครูประสิทธิ์ ถาวร ยังได้พรรณนาถึงความลึกซึ้งของลักษณะกลอนทางดนตรีในรูปแบบต่างๆที่อยู่ในเพลงทะเล่ สำหรับทางไล่มือว่า เป็นเพลงที่ปรมาจารย์ดนตรีไทยท่านรวบรวมลักษณะกลอนดนตรีรูปแบบต่างๆ หลายรูปแบบ ผูกร้อยต่อเนื่องกันไว้อย่างลึกซึ้ง สนุกสนม ซึ่งนับเป็นแม่บทกลอนดนตรีได้เป็นอย่างดี สุดแต่บุคคลจะเลือกหยิบยกมาใช้ให้เหมาะสมในแต่ละโอกาส

จะเห็นได้ว่าการฝึกเป็นพื้นฐานที่สำคัญมาก โดยเฉพาะการฝึกที่ถูกวิธีเพราะถ้าหากฝึกไม่ถูกวิธีแล้วจะต้องมาแก้ไข เหมือนอย่างของที่ของครูประสิทธิ์ ถาวร ที่ได้กล่าวไว้ในบทความข้างต้น สำหรับเครื่องดนตรีปี่ในก็เช่นกัน การฝึกฝนที่ถูกวิธี การนั่ง การจับเครื่องดนตรี การวางนิ้วปิดเปิดเสียง การใช้ลม ฯลฯ นับเป็นพื้นฐานที่สำคัญไม่ต่างจากการฝึกกระนาดเอก หรือเครื่องดนตรีชนิดอื่นๆ

ในหนังสืออนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ นายประสิทธิ์ ถาวร ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง(ดนตรีไทย) (๒๕๔๖ : ๗๗) ในบทความ “ดนตรีจะมีค่า ถ้าเข้าถึงภาษาดนตรี” ได้อธิบายถึงดนตรีไทย เป็นดนตรีที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะตัวเครื่องดนตรีแต่ละชิ้นมีเสียงที่สื่อความหมายได้โดยจากการประดิษฐ์เสียง ซึ่งต้องผ่านการเรียนรู้และฝึกหัดเป็นขั้นตอน ก็เหมือนกับการอ่านหนังสือคือเริ่มฝึกอ่านให้ถูก อ่านให้ชัด รู้จักจังหวะ วรรคตอน และสุดท้ายสามารถใช้เสียงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งดนตรีก็เช่นเดียวกัน คือต้องเริ่มฝึกให้ถูกต้อง ฝึกให้เสียงออกมาชัดเจน รู้จักจังหวะ รู้จักวรรคตอนของเพลง และสุดท้ายสามารถประดิษฐ์เสียงดนตรีให้มีความไพเราะได้อย่างเหมาะสม

นอกจากนี้งานวิจัยเรื่อง แบบฝึกไล่มือฆ้องวงใหญ่ตามแนวทางของครูประสิทธิ์ ถาวร ของนายธีรวัฒน์ นพเสาร์ หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (๒๕๕๘) ได้นำแนวคิด การฝึกไล่มือฆ้องวงใหญ่ โดยเริ่มจากการตีฉาก และแบบไล่มือฆ้องต่างๆที่ครูประสิทธิ์ ถาวร ได้คิดไว้ เป็นแนวทางวางแผนแบบฝึกพื้นฐานเพื่อพัฒนา พละกำลัง ความคล่องตัว และสมาธิ เพื่อใช้สำหรับเป็นฐาน ในการต่อเพลงเดี่ยวสำหรับฆ้องวงใหญ่ ซึ่งแบบฝึกที่ได้รับนั้นมีทั้งหมด ๔๐ แบบฝึก และสามารถเป็นแบบ ฝึกในการนำไปพัฒนาเป็นพื้นฐานในเพลงเดี่ยวฆ้องวงใหญ่ได้อย่างคล่องตัว

จากข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยได้พิจารณาสรุปประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับ งานวิจัยดังนี้

๑. เครื่องดนตรี ประกอบไปด้วย อูปรณ์ ลั่นปี และ เล่าปี

๑.๑ อูปรณ์

ใบตาล มีดตัดลั่นปี ไม้ฉนวน กำพวด เชือกควั่น

๑.๒ เล่าปีใน

เล่าปี ทวนบน ทวนล่าง รุ้งคับเสียง

๒. คน (ผู้เป่าปี)

กายภาพในการนั่งพับเพียบจับเครื่องดนตรี

๓. วิธีการเป่าปีใน

ทดสอบลั่นปีที่แช่น้ำไว้ให้ได้คุณภาพก่อนเป่า ลั่นปีปักกำพวดที่ทวนบนของเล่าปี ปักเฉียงประมาณ ๔๕ องศา อมกำพวดให้มีดริมฝีปากชิดกับทวนบนของเล่าปี ผู้บรรเลงสามารถเป่าได้ ๒๔ เสียง โดยแบ่งเป็นระดับเสียงกลาง ๘ เสียง ระดับเสียงสูงเรียกว่า เสียงทางแหบ ๑๐ เสียง และระดับ เสียงต่ำ เรียกว่าเสียงทางต้อ ๖ เสียง รวม ๒๔ เสียง ลักษณะการเป่าให้ต่อเนื่องด้วยการระบายลม เป็นเทคนิคพิเศษของการเป่าปีในของไทย นอกจากนี้ยังมีวิธีการเป่าตอด เป่าเก็บ เป่าเสียงยาวเสียงสั้น เป่าควงเสียง เป่าพรม ตีนิ้ว เป่าปรับ เป่าครั้น เป่าเลียนเสียงขับร้อง เป็นต้น

หน้าที่ของปีในในการบรรเลง ปีในมีหน้าที่ดำเนินทำนอง โดยบางครั้งช่วยนำวง ลักษณะการดำเนินทำนองขอปีในคือการเป่าพัน ด้วยลักษณะการเป่าเก็บสอดแทรกไปกับทำนองเพลง สลับกับการเป่าโหยหวน

ซึ่งมีความสอดคล้องกับหนังสืออนุสรณ์พระราชทานเพลิงศพ นายเทียบ คงลายทอง (๒๕๒๕ : ๑๑๓) ได้อธิบายไว้ว่า “ครูเทียบ คงลายทอง ได้กล่าวเสมอว่า ผู้ที่เป่าปีเก่งกับผู้เป่าปีด้นั้น ไม่เหมือนกัน การเป่าปีเก่งนั้นเป่าง่าย แต่การเป่าปีด้นั้นต้องใช้ความพยายามในการศึกษาและฝึกฝนมาก จึงจะประสบความสำเร็จ ซึ่งองค์ประกอบสำคัญ ๓ ประการของการเป่าปีใน ได้แก่ ๑) ผู้เป่าปี ๒) วิชาการ

และขั้นตอนในการเรียนรู้ ๓) เครื่องมือสำหรับการฝึกหัด และการบรรเลง” สิ่งที่ครูเทียบ คงลายทอง ได้กล่าวกับศิษย์ นับเป็นสิ่งที่สำคัญ ต่อผู้ที่จะเป่าปี่ได้ดี โดยผู้เป่าปี่จะต้องมีความพร้อมทั้งภายใน และความพร้อมภายนอก

ซึ่งมีความสอดคล้องกับหนังสือของครูประสทธิ ถาวร (๒๕๓๒ : ๓๗) ได้กล่าวว่า การฝึกเป็นพื้นฐานที่สำคัญมาก โดยเฉพาะการฝึกที่ถูกวิธีเพราะถ้าหากฝึกไม่ถูกวิธีแล้วจะต้องมาแก้ไข สำหรับเครื่องดนตรีปี่ในก็เช่นกัน การฝึกฝนที่ถูกวิธี การนั่ง การจับเครื่องดนตรี การวางนิ้วปิด เปิดเสียง การใช้ลม ฯลฯ นับเป็นพื้นฐานที่สำคัญไม่ต่างจากการฝึกกระดานเอก หรือเครื่องดนตรีชนิดอื่นๆ ในงานวิจัยของนายธีรวัฒน์ นพเสาร์ หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (๒๕๕๘) เรื่อง แบบฝึกไล่มือ ช้องวงใหญ่ตามแนวทางของครูประสทธิ ถาวร ได้อธิบายถึงแบบฝึกพื้นฐานเพื่อพัฒนา พละกำลัง ความคล่องตัว และสมาธิ เพื่อใช้สำหรับเป็นฐานในการต่อเพลงเดี่ยวสำหรับช้องวงใหญ่ มีทั้งหมด ๔๐ แบบฝึก ซึ่งนำไปพัฒนาเป็นพื้นฐานในเพลงเดี่ยวช้องวงใหญ่ได้อย่างคล่องตัว

หลักเกณฑ์การเป่าปี่ในระดับอุดมศึกษาสำหรับเกณฑ์ภาคปฏิบัติที่ทบวงมหาวิทยาลัย ได้กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพดนตรีไทย (๒๕๕๓ : ๑๑-๑๓) ว่าด้วยเกณฑ์ภาคปฏิบัติ กลุ่มเครื่องดนตรีได้แก่ ปี่พาทย์เครื่องสาย ขับร้อง และเครื่องกำกับจังหวะหน้าทับ โดยมีระดับทั้งหมด ๔ ชั้น ๑) ชั้นเตรียม ๒) ชั้นที่ ๑ - ๓ สร้างพื้นฐานปฏิบัติเครื่องดนตรี ๓) ชั้นที่ ๔ - ๖ ปรับเพิ่มความสามารถของการศึกษา และบรรเลงให้เหมาะสมกับระดับชั้น ๔) ชั้นที่ ๗ - ๙ เป็นการจัดการศึกษาให้มีความสมบูรณ์ระดับบรูการณศึกษาเป็นสำคัญ จึงขึ้นอยู่กับนโยบายและเป้าหมายของการบริหารหลักสูตรแต่ละหลักสูตร ซึ่งระดับชั้นที่อยู่ในระดับอุดมศึกษา ได้แก่ ชั้นที่ ๓ และ ชั้นที่ ๔ โดยในระดับชั้นต่างๆจะกำหนดกลุ่มเพลงในการเรียนรู้เรื่องดนตรี จากระดับเพลงง่ายไปสู่ระดับเพลงที่ยาก

การเรียนรู้ในจากหนังสืออนุสรณ์พระราชทานเพลิงศพ นายเทียบ คงลายทอง (๒๕๒๕ : ๑๑๐ - ๑๔๔) ได้กำหนดไว้ว่าผู้เรียนต้องมีความพร้อมทั้งภายนอก และความพร้อมภายใน โดยต้องได้รับคำแนะนำจากครู และเรียนรู้อย่าเป็นลำดับขั้นดังนี้

๑) การครอบและจับมือ เพื่อเข้ารับการเป็นศิษย์ เป็นพิธีทางวัฒนธรรมดนตรีไทย ที่ก่อให้เกิดความเป็นสิริมงคลกับผู้เข้าเรียน เป็นศิษย์มีครู

๒) การรับคำแนะนำและการปฏิบัติตนจากครู

๓) เริ่มเรียนฝึกหัดเป่าเสียงต่างๆเบื้องต้น ซึ่งแต่โบราณ เราไม่มีโน้ตสำหรับบันทึกเสียงของปี่ ครูผู้สอนได้กำหนดเสียงต่างๆ ของปี่ไว้ดังต่อไปนี้ คือ ตือ ฮอ แส ฮือฮือๆ ตอ แต ฮือ ฮือ ฮือ ตอ ตือ แต่ ตือ ตอ ลือต ต้อย เป็นแบบฝึกหัดเป่าเสียงปี่ในเบื้องต้น

๔) ฝึกหัดระบายลม

๕) ฝึกหัดเป่าเพลงเต่ากินผักบุ้ง ๒ ชั้น

ซึ่งจากการศึกษาข้อมูลพบว่าในวิทยาลัยนาฏศิลป์ทุกแห่ง ได้ใช้ระบบขั้นตอนในการเรียน
ปีในเบื้องต้นดังกล่าว ในการเริ่มฝึกหัดผู้เรียนปีในขั้นพื้นฐาน ในระดับมัธยมชั้นต้น และ ชั้นกลาง

จากการสังเคราะห์ข้อมูลเอกสาร ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นหลักดังนี้

๑. บริบทของการเรียนปีในทั่วไป ได้แก่

๑.๑) ลักษณะทางกายภาพ ได้แก่ท่าทาง ท่าจับปีใน

๑.๒) คุณภาพของอุปกรณ์

๑.๓) ระบบช่วงเสียงของปีใน

๑.๔) ลักษณะการปิดเปิดเสียง

๑.๕) การเป่าเสียงพื้นฐาน คือ ฮอ แส ฮือฮือๆ ตอ แต ฮือ ฮือ

ฮือ ตอ ตือ แต ตือ ตอลือด ต้อย

๑.๖) เพลงพื้นฐาน เต่ากินผักบุ้ง ๒ ชั้น เพลงโล่ เป็นต้น

๒) เอกสารงานวิจัยที่อธิบายถึงแบบฝึกพื้นฐานเพื่อพัฒนา พลละกำลัง

ความคล่องตัว และสมาธิ

บทที่ ๓

การดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อการสร้างชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัยดังนี้

- ๓.๑ รวบรวมข้อมูลเอกสารและการสัมภาษณ์
- ๓.๒ สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์
- ๓.๓ การสร้างชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน
- ๓.๔ การทดลองใช้ชุดฝึกสร้างเสริมกับนักศึกษาปี่ใน คณะศิลปนาฏดุริยางค์
- ๓.๕ ประชุมกลุ่มนักปี่ในเพื่อตรวจสอบข้อมูลการสร้างชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน
- ๓.๖ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

๓.๑ รวบรวมข้อมูลเอกสารและการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสาร งานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับบริบทต่างของงานวิจัย และ ข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

๓.๑.๑ รวบรวมข้อมูลเอกสาร จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้แก่

- หอสมุดแห่งชาติ
- ห้องสมุดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
- ฝ่ายวิจัยสำนักงานการสังคีต กรมศิลปากร
- หอสมุดกลาง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ห้องสมุดคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ห้องสมุดคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สำนักศิลปวัฒนธรรมแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ศูนย์สังคีตศิลป์ ธนาคารกรุงเทพ
- ห้องสมุดวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- ห้องสมุดศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)
- ห้องสมุดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
- ห้องสมุดสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย มหาวิทยาลัยมหิดล

ข้อมูลจากเอกสาร

- บุญธรรม ตราโมท (๒๕๔๑) คำบรรยายวิชาดุริยางคศาสตร์ไทย
- ธนิต อยู่โพธิ์ (๒๕๑๐) ประวัติเครื่องดนตรีไทย
- ณรงค์ชัย ปิฎกฤษต์ สารานุกรมเพลงไทย
- ราชบัณฑิตยสถาน (๒๕๔๐) สารานุกรมศัพท์ดนตรีไทย ภาคคีต- ดุริยางค์
- มนตรี ตราโมท (๒๕๓๘) ดุริยสาส์น
- บุญช่วย โสวัตร (๒๕๒๕) อนุสรณ์ในการเสด็จพระราชดำเนินพระราชทานเพลิงศพ

ครูเทียบ คงลายทอง

- อาจารย์ประสิทธิ์ ถาวร (๒๕๓๑) ที่ระลึกในโอกาสแสดงมูทิตาจิต
- บุญช่วย โสวัตร และนิสิตปริญญาโท สาขาดุริยางค์ไทยรุ่นที่ ๑ (๒๕๓๙) ทฤษฎีดุริยางค์

ไทย

- สงบศึก ธรรมวิหาร (๒๕๔๐) ดุริยางค์ไทย
- ปิ๊บ คงลายทอง (๒๕๓๘) วิทยานิพนธ์ เรื่อง เพลงปี่อู๋ฉ่าย
- บุญช่วย โสวัตร และนิสิตปริญญาโท รุ่นที่ ๑ (๒๕๓๙) การปรับวงดนตรี

ไทยชั้นสูง

- อุทิศ นาคสวัสดิ์ (๒๕๒๒) ทฤษฎีและการปฏิบัติดนตรีไทย ภาค ๑ ว่าด้วยหลักและทฤษฎีดนตรีไทย
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (๒๕๕๓) เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพสาขาดนตรีไทย
- คณะกรรมการทบวงมหาวิทยาลัย (๒๕๔๔) เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพสาขาดนตรีไทยและเกณฑ์การประเมิน
- จเร ่อแก้ว (๒๕๔๙) กระบวนการเรียนการสอนปี่ใน ในสถาบันอุดมศึกษา

๓.๑.๒ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ข้อมูลจากผู้ที่เป็นนักวิชาชีพด้านปี่ใน โดยแบ่งข้อมูลการสัมภาษณ์เป็น ๔ กลุ่ม ดังนี้

๑) กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านปี่ใน

- อาจารย์บุญช่วย โสวัตร ผู้เชี่ยวชาญปี่ใน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อาจารย์ปิ๊บ คงลายทอง ผู้เชี่ยวชาญปี่ใน สำนักการสังคีต กรมศิลปากร
- อาจารย์สิงหล สังข์จัญ ผู้เชี่ยวชาญปี่ใน สำนักการสังคีต กรมศิลปากร
- อาจารย์อนันต์ สบฤกษ์ ผู้เชี่ยวชาญปี่ใน ศิลปะศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวัฒนธรรมดนตรีสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

๒) กลุ่มนักวิชาชีพปี่ใน และผ่านการศึกษาระดับอุดมศึกษา

- นายสุรศักดิ์ กิ่งไทร ศิลปินอาวุโส สำนักการสังคีต กรมศิลปากร

- นายสุราช ไหญ่สูงเนิน ศิลปินปฏิบัติงาน สำนักการสังคีต กรมศิลปากร
- นายจิราพงศ์ โคตุหา ดุริยางคศิลปิน กองการสังคีต สำนักวัฒน ธรรมกีฬ

และการท่องเที่ยว

- นายสมพงษ์ จิตรนัย ดุริยางคศิลปิน กองการสังคีต สำนักวัฒน ธรรมกีฬ

และการท่องเที่ยว

- นายอัครพล พจนารถดุริยางคศิลปิน กองการสังคีต สำนักวัฒน ธรรมกีฬ

และการท่องเที่ยว

๓) กลุ่มครู และอาจารย์ผู้สอนปีใน ระดับอุดมศึกษา ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และสถาบันการศึกษาอื่นๆ

- อาจารย์จักรายุธ ไหลสกุล ครูชำนาญการวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

- อาจารย์รัตนปกรณ์ ญาณวารี ครูชำนาญการวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

- อาจารย์ธรรณี สิริชัย อาจารย์คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

- อาจารย์ณรงค์ฤทธิ์ คงปิ่น ครูชำนาญการวิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี สถาบัน

บัณฑิตพัฒนศิลป์

- อาจารย์พลณศักดิ์ ทรัพย์บางยาง ครูชำนาญการวิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

- อาจารย์สำเนาเปี่ยม ดนตรี ครูชำนาญการวิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี สถาบัน

บัณฑิตพัฒนศิลป์

- อาจารย์พัชรชัย สิริโชค ครูชำนาญการวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย สถาบัน

บัณฑิตพัฒนศิลป์

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทระ คมขำ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย

- อาจารย์ปานิสร่า เผือกแก้ว อาจารย์คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย

รามคำแหง

๔) กลุ่มนักศึกษาวิชาชีพปีที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

- นายศักดิ์สิทธิ์ ฤทธิ์รอด นักศึกษาชั้นปีที่ ๔ เครื่องมือเอกปีใน คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

- นายภูมินทร์ ปิเระาะ นักศึกษาชั้นปีที่ ๒ เครื่องมือเอกปีใน คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

- นายอภิษฐ์ พลายนมูล นักศึกษาชั้นปีที่ ๒ เครื่องมือเอกปีใน คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

- นายวิรัตน์ คำเนตร นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ เครื่องมือเอกปีใน คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

- นางสาวจินพัต จันทรสุขา นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ เครื่องมือเอกปีใน คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

๓.๑.๓) วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลเอกสาร ศึกษาข้อมูลเอกสารจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับ ชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน โดยรวบรวมข้อมูลบริบทต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกฝนทักษะทางด้านดนตรีไทย หลักการ วิธีการ รวมถึงแนวคิดในการฝึกฝนเพื่อพัฒนาศักยภาพทางดนตรี นำมาสรุปประเด็นที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยชิ้นนี้

ข้อมูลสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ปรึกษาที่ปรึกษาโครงการวิจัยเรื่องนี้ กับอาจารย์บุญช่วย โสวัตรผู้เชี่ยวชาญด้านปี่ใน โดยได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยดังนี้ ๑) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านปี่ใน ๒) กลุ่มนักวิชาชีปปี่ใน ๓) กลุ่มครู อาจารย์ผู้สอนปี่ใน ระดับอุดมศึกษา พร้อมทั้งกำหนดคำถามและเกณฑ์ในการสัมภาษณ์ข้อมูล ดังนี้

๑) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านปี่ใน

โดยตั้งเกณฑ์ในการกำหนดดังนี้ เป็นผู้ผ่านประสบการณ์การเป็นนักวิชาชีปปี่ใน และมีประสบการณ์ในการสอนปี่ใน ในระดับอุดมศึกษาต่อเนื่องไม่น้อยกว่า ๓ ปี จำนวน ๔ คน

๒) กลุ่มนักวิชาชีปปี่ใน

โดยตั้งเกณฑ์ในการกำหนดดังนี้ เป็นนักวิชาชีปปี่ใน ตำแหน่งข้าราชการ โดยผ่านการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำนวน ๕ คน

๓) กลุ่มครู และอาจารย์ผู้สอนปี่ใน ระดับอุดมศึกษา ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และสถาบันการศึกษาอื่นๆ จำนวน ๔ คน

โดยตั้งเกณฑ์ในการกำหนดดังนี้ เป็นผู้สอนปี่ในระดับอุดมศึกษา ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และสถาบันการศึกษาอื่นๆ

๔) กลุ่มนักศึกษาวิชาชีปปี่ใน

โดยตั้งเกณฑ์ในการกำหนดดังนี้ เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำนวน ๕ คน

แบบสัมภาษณ์ กลุ่ม ๑ - ๓

๑) ระบบการเรียนปี่ในที่ได้รับถ่ายทอดจากครูรุ่นเก่า เคยได้รับการถ่ายทอดอย่างไร

๒) การเพิ่มเติมศักยภาพการเป่าปี่ในของตนเองหลังการเรียนรู้ จากครูผู้สอนแล้วใช้อย่างไร มีแบบฝึกที่กำหนดไว้หรือไม่

๓) จากประสบการณ์ที่เคยฝึกฝนปีในมา รูปแบบที่ฝึกฝนน่าจะมีประโยชน์
อย่างไร

๔) มีวิธีฝึกเป่าปีในแบบไหน ที่จะทำให้พัฒนาไปได้อย่างรวดเร็ว

แบบสัมภาษณ์ กลุ่มนักศึกษา

๑) ระบบการเรียนปีในที่ได้รับถ่ายทอดเป็นอย่างไร

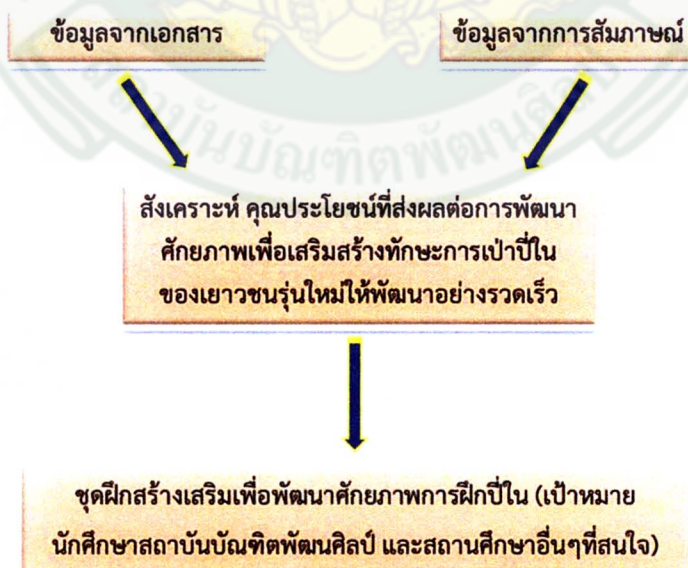
๒) การเพิ่มเติมศักยภาพของตนเองหลังการเรียนรู้ จากครูผู้สอนแล้วใช้วิธี
อย่างไร มีแบบฝึกที่กำหนดไว้หรือไม่

๓) ถ้ามีชุดฝึกเสริมทักษะการเป่าปีใน ต้องการชุดฝึกอย่างไร

การสัมภาษณ์ข้อมูล เป็นการเก็บข้อมูลวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์
ข้อมูลแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยนำข้อมูลมาสรุปสังเคราะห์ประเด็นที่สำคัญแล้วนำมา
ร้อยเรียงเพื่อประมวลผลข้อมูล เพื่อนำไปสร้างชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปีใน และเพื่อให้
เหมาะสมกับระดับการศึกษาและการพัฒนาศักยภาพอย่างตรงจุด อีกทั้งยังช่วยเสริมกิจกรรมการเรียน
ในหลักสูตรด้วย

๓.๒ ขั้นตอนการ สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์

นำข้อมูลที่ได้จากเอกสารงานวิจัยและข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาสังเคราะห์ประเด็น
ที่สำคัญต่อการพัฒนาการในด้านการเป่าปีใน ซึ่งจะเป็นส่วนเสริมศักยภาพให้กับนักศึกษาที่เรียนปีใน
ให้พัฒนาได้อย่างรวดเร็ว โดยนำหลักของการปฏิบัติทางทักษะที่สืบเนื่องมาแต่ในอดีตด้วยการถ่ายทอดแบบ
มุขปาฐะ นำมาสร้างเป็นชุดฝึกฝนเพื่อพัฒนาศักยภาพฝีมือการเป่าปีใน ให้กับนักศึกษาสถาบันบัณฑิต
พัฒนศิลป์ ดังแผนภาพที่ผู้วิจัยได้แสดงขั้นตอนการสร้างชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปีใน

ที่มา : ผู้วิจัย

๓.๓ ขั้นตอนการสร้างชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากเอกสารและการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดคุณลักษณะต่างๆ ของชุดฝึกดังนี้

๑. การกำหนดลักษณะของชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน
๒. การกำหนดรูปแบบของชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน
๓. การกำหนดทำนองเพลงชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน
๔. การกำหนดแนวทางการประเมินผล

ต่อจากนั้นจึงกำหนดคุณลักษณะของชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ในตามปัจจัยหลักของการวิจัยดังนี้

๑. การพัฒนาศักยภาพด้านพลังกำลัง
๒. การพัฒนาศักยภาพการบังคับนิ้ว
๓. การพัฒนาศักยภาพการบังคับลม
๔. การพัฒนาศักยภาพความคล่องของการใช้ลม ลิ้น และนิ้ว ให้มีความสัมพันธ์กัน
๕. การพัฒนาศักยภาพการเป่าปี่ในทำนองเพลงเพิ่มเสียง
๖. การพัฒนาศักยภาพการเป่าปี่ในทำนองเพลงลดเสียง

แล้วนำปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ เพื่อกำหนดทำนองเพลงแล้วบันทึกเป็นโน้ตสากลทางปี่ใน โดยใช้โปรแกรมโน้ต (Encore 4.5) แล้วนำส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

๓.๔ การทดลองใช้ชุดฝึกสร้างเสริมกับนักศึกษาปี่ใน คณะศิลปนาฏดุริยางค์

ผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ เครื่องมือเอกปี่ใน คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ฝึกทดลองปฏิบัติชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน ระยะเวลา ๔ สัปดาห์ และประเมินผล

๓.๕ การตรวจสอบข้อมูลการสร้างชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลของงานวิจัยโดย

๑. ตรวจสอบข้อมูลการสร้างชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน โดยผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีไทย

๒. วิพากษ์และตรวจสอบข้อมูลของชุดฝึกเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน โดยผู้วิจัยได้เรียนเชิญผู้เชี่ยวชาญปี่ใน นักวิชาชีพอปี่ใน ครู อาจารย์ผู้สอนปี่ใน ระดับอุดมศึกษาของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และสถาบันการศึกษาอื่นๆ มาประชุม ภายใต้งานโครงการวิจัยเรื่องชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ในซึ่งได้รับการจัดสรรงบประมาณให้ดำเนินการวิจัย จากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ(วช.)ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม

แห่งชาติ (สวทศ.) ตามแผนงานวิจัยและพัฒนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ และ ชมผลการทดลองจากนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ เครื่องมือเอกปีโน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมพิจารณาตรวจสอบ ให้คำแนะนำและแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปีโนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ณ ห้องประชุม ๑ ตึกอำนวยการ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ แขวงพระบรมหาราชวัง เขตพระนคร ในวันจันทร์ที่ ๑๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เวลา ๐๙.๐๐ น. ถึง ๑๕.๐๐ น. โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมดังนี้

- ๑) ผู้ช่วยศาสตราจารย์นพคุณ สดประเสริฐ รองคณบดีคณะศิลปนาฏดุริยางค์
 - ๒) อาจารย์บุญช่วย โสวัตร ผู้เชี่ยวชาญปีโน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 - ๓) อาจารย์ป๊อบ คงลายทอง ผู้เชี่ยวชาญปีโน สำนักการสังคีต กรมศิลปากร
 - ๔) อาจารย์สิงห์สงฆ์ชัย ผู้เชี่ยวชาญปีโน สำนักการสังคีต กรมศิลปากร
 - ๕) อาจารย์อนันต์ สบฤกษ์ ผู้เชี่ยวชาญปีโน ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวัฒนธรรมดนตรีสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล
 - ๖) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทระ คมขำ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 - ๗) อาจารย์สำเนาเปี่ยม ดนตรี ครูชำนาญการวิทยาลัยนาฏสุนทรนบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
 - ๘) อาจารย์พลณศักดิ์ ทรัพย์บางยาง ครูชำนาญการวิทยาลัยนาฏศิลปปทุมธานี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
 - ๙) อาจารย์ธรรณี สิทธิชัย อาจารย์คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
 - ๑๐) นายสุราช ไหมสูงเนิน ศิลปินอาวุโส สำนักการสังคีต กรมศิลปากร
- และกลุ่มนักศึกษาวิชาชีพนครไทยที่มีความสนใจเข้าร่วมสังเกตการณ์ดังนี้
- ๑๑) นางสาวจิณณพัฑ จันทรสุขา นักศึกษาภาควิชาดุริยางคศิลป์ คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
 - ๑๒) นายพนนรจ แย้มบุญมี นักศึกษาภาควิชาดุริยางคศิลป์ คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
 - ๑๓) นายเอกรินทร์ เตชาพิริยชัย นักศึกษาภาควิชาดุริยางคศิลป์ คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
 - ๑๔) นายเลอศักดิ์ เอี่ยมจินดา นักศึกษาภาควิชาดุริยางคศิลป์ คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
 - ๑๕) นายณฤทธิ์ บัณวน นักศึกษาภาควิชาดุริยางคศิลป์ คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
 - ๑๖) นายวิรัตน์ คำเนตร นักศึกษาภาควิชาดุริยางคศิลป์ คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

๑๗) นายพีเมะ โพธิ์พิน นักศึกษาภาควิชาดุริยางคศิลป์ คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

หลังจากนั้นผู้วิจัยได้สรุปข้อมูลการวิพากษ์ผลงานโดยนำข้อเสนอแนะ แล้วแนวทางมาปรับแก้ไขตามความเหมาะสม

๓.๖ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การสรุปผลงานวิจัย เรื่อง ชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน ผู้วิจัยได้สรุปผลตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ ดังนี้

๑) ผลสรุปจากการสร้างชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

๒) ผลสรุปจากการสร้างเสริมศักยภาพการเป่าปี่ในของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

การอภิปรายผล ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และการวิพากษ์ผลงานชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

ข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยได้แยกประเด็นข้อเสนอแนะออกเป็น ๒ ประเด็น ได้แก่ข้อเสนอแนะในงานวิจัย และข้อเสนอแนะทั่วไป

บทที่ ๔

บทวิเคราะห์

การสร้างชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากเอกสาร และ คำสัมภาษณ์ นำมากำหนดคุณลักษณะของชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

๔.๑ การสร้างชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

๔.๒ สร้างเสริมศักยภาพการเป่าปี่ในของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

๔.๑ การสร้างชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

การสืบวัฒนธรรมทางดนตรีที่มีมาแต่ในอดีตนั้นจากข้อมูลเอกสารงานวิจัย และการสัมภาษณ์หลักความรู้ในดุริยางคศาสตร์ไทยเป็นการสืบทอดศิลปะดนตรีไทยในรูปแบบการเรียนการสอนด้วยระบบ “มุขปาฐะ” ซึ่งแต่ละบ้านแต่ละสำนักก็จะมีวิธีการในการแสวงหาวิทยวิธีเพื่อที่จะนำไปสู่การบรรเลงดนตรีให้เกิด “เสียงดี มีความไพเราะ” อันเป็นหลักแห่งปรัชญาของดนตรีไทย ด้วยเหตุที่ว่าดนตรีมีดีที่เสียง การแสวงหาวิทยวิธีทางการฝึกฝนนั้น จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะสร้างนักดนตรีให้เป็นผู้ที่มีทักษะฝีมือเป็นเลิศ ดังนั้นแต่ละบ้านแต่ละสำนักจึงมีวิธีและแนวทางในการฝึกฝนเพื่อให้เกิดทักษะฝีมือแตกต่างกันไป เมื่อระบบการสืบทอดแบบมุขปาฐะ ที่ถูกส่งทอดสืบทอดกันมาจนก้าวเข้าสู่ในยุคของหลักทางวิชาการ ด้วยระบบทางการศึกษาในปัจจุบันการนำแนวทางและทฤษฎีในการฝึกฝนเพื่อสร้างทักษะการเป่าปี่ในให้กับเยาวชนที่ศึกษาในสายวิชาชีพทางดนตรีได้ศึกษาเรียนรู้ ผู้วิจัยจึงได้นำหลักและวิธีที่ได้จากการสืบค้นข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านปี่ใน เพื่อแสวงหาแนวทางให้กับนักศึกษาในการฝึกฝนเพื่อพัฒนาศักยภาพการเป่าปี่ใน ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ด้วยระยะเวลาที่ลัดสั้น เพื่อแก้ไขปัญหาพื้นฐานการเป่าปี่ใน ของนักศึกษาที่มีทักษะทางฝีมือแตกต่างกัน ให้มีทักษะพื้นฐานอยู่ในระดับเดียวกัน รวมถึงการเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนปี่ใน ให้มีความเหมาะสมกับช่วงชั้นในระดับอุดมศึกษา โดยสิ่งที่จะเป็นปัจจัยส่งผลสนับสนุนในเรื่องของการ “ฝึก” และ “ฝน” อะไรบ้างนั้น เมื่อพิจารณาจากข้อมูลที่ได้ศึกษาถึงการฝึกฝนที่มีมาในอดีต จะมุ่งเน้นในเรื่องของเสียงดี สิ่งที่ควบคุมให้เกิดเสียงดี ประการแรก ได้แก่เรื่องของกำลัง หรือพลังกำลัง ที่จะปี่เป็นฐานนำไปใช้ในการประดิษฐ์เสียง ควบคุมเสียงดนตรีให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งต้องเกี่ยวพันไปกับระบบของการปิด เปิดนิ้วที่ถูกต้อง และการบังคับลม บังคับลิ้นที่ถูกต้อง อันเป็นหลักขั้นต้น ในการเรียนปี่ในขั้นพื้นฐาน อันจะเป็นต้นทุนองค์ความรู้ที่จะเป็นรากฐานในการก้าวเข้าสู่การเรียนในระดับอุดมศึกษา ในสายวิชาชีพทางดนตรี ซึ่งระดับอุดมศึกษาเป็นการเรียนรู้และการนำไปใช้ของศาสตร์และศิลป์ให้ครอบคลุมทั้งระบบ ตามเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตรศิลปบัณฑิตที่กำหนดไว้ โดยจากข้อมูลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับคุณลักษณะของนักดนตรีไทยคนหนึ่งๆนั้น ต้องมีศักยภาพในการบรรเลง ในระดับเสียงของเครื่องมือ ตัวเอง อย่างน้อย ๓ ระดับเสียง คือ เสียงตรง เสียงลด

และเสียงเพิ่ม ซึ่งเป็นบรรทัดฐานของบุคคลที่เรียนดนตรีไทย จากการสืบค้นข้อมูลและประสบการณ์ตรงที่ได้รับจากการเรียนการสอนในเส้นทางนักวิชาชีพนักร้องไทยของผู้วิจัยจึงได้แนวทางข้อมูลและประเด็นความสำคัญในการกำหนดสร้างชุดฝึกฝนเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้ฝึกปี่ใน ดังนี้

- ๑) การกำหนดคุณลักษณะของชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน
- ๒) การกำหนดรูปแบบของชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน
- ๓) การกำหนดทำนองเพลงชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน
- ๔) การกำหนดแนวทางการประเมินผล

๔.๑.๑ การกำหนดลักษณะของชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มนักวิชาชีพนักร้องไทย มาพิจารณาสังเคราะห์แนวทางในการสร้างชุดฝึก โดยข้อมูลที่ได้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในด้านประสบการณ์ที่ได้เล่าเรียนกับครูปี่ในสมัยก่อน ให้ความเห็นสอดคล้องกันถึงการเรียนตั้งแต่เริ่มต้นด้วยทำนองการจับเครื่องดนตรี การเริ่มเป่าเสียงทีละเสียง ระบบช่วงเสียงของปี่ใน การระบายลม การเป่าเสียงขั้นพื้นฐาน รวมถึงวิธีการฝึกฝนที่ได้ฝึกปฏิบัติที่มีมาแต่ในอดีต จากรูปแบบมุขปาฐะ มากบ้างน้อยบ้างตามประสบการณ์ในการฝึกฝนของแต่ละคน นอกจากนี้ก็จะเป็นการฝึกในเรื่องของเทคนิคเฉพาะบุคคล เช่น การทำเสียงต่างๆยังไม่ชัดเจน ฝึกฝนการทอด การใช้เสียงยาว การตีนิ้ว การพรมนิ้ว เป็นต้น ซึ่งจากประสบการณ์การสอน และประสบการณ์ที่ได้เรียนมา ในทำนองเพลงที่ยากๆมักจะเป็นเพลงที่มีความเคลื่อนไหวของระบบเสียงที่ยากต่อการบังคับนิ้วบังคับลม หากผู้ที่ไม่เคยฝึกฝนหรือมีประสบการณ์ในการเป่าเพลงในกลุ่มเพลงเสียงลด หรือ เพิ่มเสียงมาก่อน ก็จะเป็นอุปสรรคในการเป่าปี่ในอย่างแน่นอน นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้นำหลักเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพนักร้องไทย มาเทียบเคียงประกอบระดับช่วงชั้นของระดับอุดมศึกษาตอนต้น เพื่อประกอบให้สอดคล้องกันในการกำหนดชุดฝึกนี้ อีกทั้งยังคงลักษณะการเรียนปี่ในที่เป็นแบบแผนถ่ายทอดในวิทยาลัยนาฏศิลป์ และสอดคล้องสนับสนุนกับหลักสูตรเพื่อสร้างฐานทักษะการเป็นนักวิชาชีพอปี่ใน ให้กับนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยผู้วิจัยได้กำหนดสิ่งที่จะพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในช่วงระดับอุดมศึกษาของผู้เป่าปี่ในดังนี้

- ๑) การพัฒนาศักยภาพด้านพลังกำลัง
- ๒) การพัฒนาศักยภาพการบังคับนิ้ว
- ๓) การพัฒนาศักยภาพการบังคับลม
- ๔) พัฒนาคความคล่องของการใช้ลม ลั้น และนิ้ว ให้มีความสัมพันธ์กัน
- ๕) พัฒนาการเป่าปี่ในทำนองเพลงเพิ่มเสียง
- ๖) พัฒนาการเป่าปี่ในทำนองเพลงลดเสียง

โดยเพลงที่ใช้สำหรับฝึกฝนและให้คำสัมภาษณ์ไปในทิศทางเดียวกันนั้นได้แก่ เพลงมุล่ง หากพิจารณาในเพลงมุล่งแล้วเกือบทุกเครื่องดนตรีไทยแล้ว แทบทุกเครื่องมือใช้เพลงมุล่งนี้เป็นเพลงสำหรับฝึกฝน หรือ ไล่มือ ด้วยลักษณะสำนวนเพลงที่เป็นการดำเนินกลอนทางพื้นประเภทเสียงตรง

เป็นส่วนใหญ่ เมื่อผู้วิจัยได้หลักการของเพลงฝึกฝน คือ เพลง มุล่ง เป็นฐานเพลงตั้งต้น จึงได้แนวคิดต่อไป ถึงการพัฒนาในการเป่าปี่ใน ในรูปแบบของกลุ่มเสียง เมื่อได้แนวคิดนี้ผู้วิจัยจึงได้นำเรียนปรึกษา ครูบุญช่วย โสวัตร ผู้เชี่ยวชาญทางด้านปี่ใน ถึงลักษณะของการพัฒนาการในด้านการฝึกฝนเสริมทักษะ ปี่ใน ให้ครอบคลุมและพัฒนาศักยภาพการเป่าปี่ในให้กับนักศึกษา ครูบุญช่วย โสวัตร จึงได้แนะนำและบอก กลุ่มเพลงกรณีศึกษาที่จะเป็นดังประสบการณ์ให้กับนักศึกษาได้ฝึกเสริมทักษะ กลุ่มเพลงในทำนอง เพลงลดเสียงได้แก่เพลงสุรินทราหู ๓ ชั้น และ เพลงในทำนองเพลงเพิ่มเสียงได้แก่เพลงเข้าม่าน ซึ่งทั้ง ๒ เพลงนี้จะเป็นเพลงที่ฝึกฝนประสบการณ์สำนวนกลอนปี่ใน เพลงลดเสียง และเพิ่มเสียง ได้เป็นอย่างดี ซึ่งแนวทางปฏิบัตินี้ครูบุญช่วย โสวัตร ยังได้อธิบายต่อไปอีกว่ากลุ่มเพลงสำหรับพัฒนาทักษะนี้มีมา แต่โบราณจารย์ โดยครูเทียบ คงลายทอง เป็นผู้ถ่ายทอดทำนองไว้ให้ฝึกฝน จึงนับเป็นข้อมูลเพลงจากครู ศิลปินปี่ในต้นแบบที่มีคุณค่ายิ่ง

การกำหนดเพลงสำหรับใช้เป็นชุดฝึกเพื่อสร้างเสริมศักยภาพการฝึกปี่ในดังนี้

- ๑) เพลงมุล่งชั้นเดียว
- ๒) เพลงเข้าม่าน
- ๓) เพลงสุรินทราหู ๓ ชั้น

ตารางแสดงความสัมพันธ์ของเพลงกับการพัฒนาศักยภาพผู้ฝึกฝน

เพลง	คุณลักษณะ	สร้างเสริมศักยภาพ
มุล่งชั้นเดียว	เป็นเพลงที่ใช้ฝึกพละกำลังฝึกความคล่องในการบังคับนิ้ว ทำนองเพลงเสียงตรง ซึ่งตรงกับบันไดเสียงทางใน	๑) การพัฒนาศักยภาพด้าน พละกำลัง ๒) การพัฒนาศักยภาพการบังคับนิ้ว ๓) การพัฒนาศักยภาพการบังคับลม ๔) พัฒนาความคล่องของการใช้ลม ลิ้น และนิ้ว ให้มีความสัมพันธ์กัน ๕) พัฒนาทักษะการเป่าปี่ในทำนองเพลงเสียงตรง
เข้าม่าน	เป็นเพลงที่ใช้ฝึกความคล่องในการบังคับนิ้ว บังคับลม จากทำนองเพลงเสียงตรง แล้วคลี่คลายไปสู่กลุ่มทำนองเพลงเพิ่มเสียง เพื่อให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้สำนวนกลอนปี่ในในลักษณะทำนองเพลงเพิ่มเสียง ซึ่งตรงกับบันไดเสียงทางกลาง	๑) การพัฒนาศักยภาพการบังคับนิ้ว ๒) การพัฒนาศักยภาพการบังคับลม ๓) พัฒนาความคล่องของการใช้ลม ลิ้น และนิ้ว ให้มีความสัมพันธ์กัน ๔) พัฒนาทักษะการเป่าปี่ในทำนองเพลงเพิ่มเสียง

เพลง	คุณลักษณะ	สร้างเสริมศักยภาพ
สุรินทราหู ๓ ชั้น	เป็นเพลงที่ใช้ฝึกความคล่องในการบังคับนิ้ว บังคับลม เพื่อให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้สำนวนกลอนปี่ใน ในลักษณะทำนองเพลงลดเสียง ซึ่งตรงกับบันไดเสียงทางเพียงออล่าง	๑) การพัฒนาศักยภาพการบังคับนิ้ว ๒) การพัฒนาศักยภาพการบังคับลม ๓) พัฒนาความคล่องของการใช้ลม ลิ้น และนิ้ว ให้มีความสัมพันธ์กัน ๔) พัฒนาทักษะการเป่าปี่ในทำนองเพลงลดเสียง

ผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติพื้นฐานของผู้เรียนปี่ในที่จะนำชุดฝึกเสริมทักษะนี้ไปใช้ฝึกฝนโดยผู้วิจัย ได้พิจารณาข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มนักวิชาชีพปี่ใน เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพดนตรีไทย เกณฑ์การประเมินระดับอุดมศึกษา และเกณฑ์การสอบเข้าศึกษาอุดมศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ประกอบกันเพื่อนำมาเป็นหลักในการกำหนดคุณสมบัติดังนี้

- ๑) ต้องเป็นผู้ที่เป่าปี่ในได้โดยผ่านการเรียนในระดับพื้นฐานมาแล้ว
- ๒) ระบายลมได้
- ๓) เลือกคุณภาพลึนปี่ที่เหมาะสมกับการเป่าปี่ในได้
- ๔) เป่าปี่ในเพลงพื้นฐานได้ เช่น เพลงเต่ากินผักบุง เพลงไล่ เพลงเหาะ ฯลฯ

๔.๑.๒ การกำหนดรูปแบบของชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

ผู้วิจัยได้นำทำนองเพลงมุล่งชั้นเดียวที่ได้จากพื้นฐานการเป่าปี่เดิมอยู่แล้วนั้น นำมากำหนดเป็นสำนวนกลอนทางปี่ในและบันทึกลงโน้ตสากล จากนั้นนำโน้ตสากลที่บันทึกเป็นสำนวนกลอนทางปี่ในส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ สำหรับเพลงสุรินทราหู ๓ ชั้น และเพลงเข้าม่าน ผู้วิจัยได้รับการถ่ายทอดทำนองเพลงสำนวนกลอนทางปี่ในจากครูบุญช่วย โสวัตร แล้วบันทึกเป็นโน้ตสากล โดยการกำหนดรูปแบบของการฝึกฝนเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ในนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาชีพปี่ใน และหลักในการพัฒนาการของการฝึกฝน โดยเรียงลำดับและรูปแบบเพลงดังนี้

ขั้นที่หนึ่ง ความพร้อมก่อนการฝึกฝนสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

๑) ทำนั่งท่าจับเครื่องดนตรี

๒) ความพร้อมของลึนปี่เลาปี

๓) การทดสอบลึนปี่ด้วยการลองเสียงพื้นฐาน ตือ ฮอ แส ฮือฮือๆ ตอ แต ฮือ ฮือ

ตอ ตือ แต ตือ ตอลือต ต้อย

ขั้นที่สอง ลำดับเพลงและข้อกำหนดในการฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

๑) เพลงมุล่งชั้นเดียว มีจำนวน ๓ ท่อน กลับต้นในแต่ละท่อน ๑ ท่อน ๒ ท่อน ๓ รวมเป็นการเป่า ๑ รอบ โดยกำหนดเป้าหมายสูงสุดของการฝึกแต่ละครั้งไว้ที่ ๕ รอบ ด้วยการเป่าแบบต่อเนื่อง การควบคุมจังหวะความเร็วด้วยอัตราจังหวะ ๒ ชั้น ค่าเฉลี่ยเวลาโดยประมาณอยู่ที่ ๘ - ๙ นาที ต่อรอบ ซึ่งจะได้ค่าเฉลี่ยเวลารวม ๕ รอบต่อเนื่องอยู่ที่ประมาณ ๔๐ - ๔๕ นาที ฝึกความชัดเจน ความอดทน คุณภาพเสียง กำลังการบังคับลมและความคล่องนิ้วในกลุ่มเสียงตรงคือทางใน

๒) เพลงเข้าม่าน มีจำนวน ๒ ท่อน เทียบเปลี่ยนในตัวเนื้อเพลง จบเพลงนับเป็น ๑ เที้ยว โดยกำหนดเป้าหมายสูงสุดของการฝึกแต่ละครั้งไว้ที่ ๒ เที้ยว โดยจบ ๑ เที้ยว สามารถหยุดพักได้ประมาณ ๑-๓ นาที ก่อนเริ่มเป่าเที้ยวที่ ๒ การควบคุมจังหวะความเร็วด้วยอัตราจังหวะ ๒ ชั้น ค่าเฉลี่ยเวลาโดยประมาณอยู่ที่ ๑๐ นาที ต่อเที้ยว ฝึกความชัดเจน คุณภาพเสียง กำลังการบังคับลมและความคล่องนิ้วในกลุ่มเสียงตรง และกลุ่มเพิ่มเสียง คือ ทางกลาง

๓) เพลงสุรินทราหู ๓ ชั้น มีจำนวน ๓ ท่อน กลับต้นในแต่ละท่อน จบเพลงนับเป็น ๑ เที้ยว โดยกำหนดเป้าหมายสูงสุดของการฝึกแต่ละครั้งไว้ที่ ๒ เที้ยว จบ ๑ เที้ยว สามารถหยุดพักได้ประมาณ ๑ - ๓ นาที ก่อนเริ่มเป่าเที้ยวที่ ๒ การควบคุมจังหวะความเร็วด้วยอัตราจังหวะ ๓ ชั้น ค่าเฉลี่ยเวลาโดยประมาณอยู่ที่ ๖ นาที ต่อเที้ยว ฝึกความชัดเจน คุณภาพเสียง กำลังการบังคับลมและความคล่องนิ้วในกลุ่มเสียงลด คือ ทางเพียงออล่าง

๔.๑.๓ การกำหนดทำนองเพลงชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

ผู้วิจัยได้กำหนดทำนองเพลงโดยใช้หลักการแปลทำนองทางดุริยางคศิลป์ไทย ในเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพดนตรีไทย การแปลทำนองของปี่ในจะใช้ทำนองหลักเป็นฐานในการดำเนินทำนองเป็นทางของปี่ใน การแปลทำนองนี้จะทำให้เกิดทางปี่ขึ้นได้หลายทาง(ยกเว้นเพลงบังคับทาง) การแปลทำนองแบ่งได้เป็นทางสำหรับบรรเลงทั่วไป และทางสำหรับทางเดี่ยว ประกอบกับประสบการณ์ในการเรียนการสอนปี่ในที่ผู้วิจัยได้เรียนมา จึงได้เรียบเรียงและสร้างทางบรรเลงในเพลงมุล่งเพื่อใช้สำหรับการฝึกฝนสำหรับชุดฝึกนี้ ส่วนเพลงสุรินทราหู ๓ ชั้น และเพลงเข้าม่านผู้วิจัยได้รับการถ่ายทอดทำนองเพลงจาก ครูบุญช่วย โสวัตร โดยครูบุญช่วย โสวัตร เล่าว่าเพลงสุรินทราหู ๓ ชั้นนี้ครูเทียบ คงลายทอง เป็นผู้ถ่ายทอดทำนองไว้ให้ฝึกฝน ผู้วิจัยจึงได้เรียบเรียงข้อมูลบันทึกเป็นโน้ตสากล ทางปี่ใน สำหรับการฝึกฝนในงานวิจัยชิ้นนี้

การเรียงลำดับเพลงในชุดฝึกนั้นจะเรียงลำดับจากเพลงเสียงตรง เสียงเพิ่ม และเสียงลด ซึ่งตรงกับบันไดเสียงทางใน ทางกลาง และทางเพียงออล่าง โดยการเรียงลำดับชุดฝึกนี้กลั่นกรองโดยผู้เชี่ยวชาญ และการสืบทอดแนวทางการฝึกฝนที่มีมาแต่ในอดีต

ทางปี่ใน คือ การดำเนินทำนองเป็นสำนวนกลอนของปี่ในในเพลงหนึ่งๆประกอบด้วยช่วงเสียงต่างๆที่ปี่ในสามารถกระทำได้รวมถึงวิธีการเป่าและกลวิธีที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของเครื่องมือปี่ในที่นำมาใช้ประกอบกันในขณะที่ดำเนินทำนอง

เพลงมุล่ง

บุญเสก บรรจงจัด : ผู้บันทึก

ท่อนที่ 1

เพลงมุล่ง

บุญเสก บรรจงจัด : ผู้บันทึก

ท่อนที่ 2

เพลงมุล่ง

บุญเสก บรรจงจัด : ผู้บันทึก

ท่อนที่ 3

เพลงมุล่ง

บุญเสก บรรจงจัด : ผู้บันทึก

ท่อนที่ 3 (ต่อ)

เพลงเข้าม่าน

บุญช่วย ไส้วัตร : ผู้ถ่ายทอดทำนอง

บุญเสก บรรจงจัด : ผู้บันทึก

เพลงเข้ม่าน

บุญช่วย โสวัตร : ผู้ถ่ายทอดทำนอง

บุญเสก บรรจงจัด : ผู้บันทึก

เพลงเข้าม่าน

บุญช่วย โสวัตร : ผู้ถ่ายทอดทำนอง

บุญเสก บรรจงจัด : ผู้บันทึก

เพลงเข้าม่าน

บุญช่วย โสวัตร : ผู้ถ่ายทอดทำนอง

บุญเสก บรรจงจัด : ผู้บันทึก

เพลงเข้าม่าน

บุญช่วย ไส้วัตร : ผู้ถ่ายทอดทำนอง

บุญเสก บรรจงจัด : ผู้บันทึก

เพลงเข้าม่าน

บุญช่วย โสวัตร : ผู้ถ่ายทอดทำนอง

บุญเสก บรรจงจัด : ผู้บันทึก

เพลงสุรินทราหู 3 ชั้น

บุญช่วย โสวัตร : ผู้ถ่ายทอดทำนอง

บุญเสก บรรจงจัด : ผู้บันทึก

ท่อนที่ 1

เพลงสุรินทราหู 3 ชั้น

บุญช่วย โสวัตร : ผู้ถ่ายทอดทำนอง

บุญเสก บรรจงจัด : ผู้บันทึก

ท่อนที่ 2

เพลงสุรินทราหู 3 ชั้น

บุญช่วย ไสวัตร : ผู้ถ่ายทอดทำนอง

บุญเสก บรรจงจัด : ผู้บันทึก

ท่อนที่ 3

๔.๑.๔ การกำหนดแนวทางการประเมินผล

ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการประเมินผล จากการสัมภาษณ์ในด้านข้อมูลการฝึกฝนปฏิบัติของศิลปินรุ่นก่อนเป็นเกณฑ์ ประกอบกับการได้รับการถ่ายทอดในการเรียนการสอนในวิทยาลัยนาฏศิลป์ และการฝึกฝนปฏิบัติด้วยตนเองจึงได้กำหนดแนวทางการประเมินไว้ดังนี้

การประเมินผลสามารถกระทำได้ ๒ ลักษณะดังนี้ คือ ๑) การประเมินผลด้วยตนเอง และการประเมินผลด้วยครูผู้สอน หรือ ผู้เชี่ยวชาญ การกำหนดเกณฑ์ความสำเร็จในการฝึกปฏิบัติชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน โดยผู้วิจัยได้กำหนดระดับความสำเร็จไว้ ๓ ระดับดังนี้ระดับการทำสำเร็จขั้นต้น ระดับการทำสำเร็จขั้นกลาง และระดับการทำสำเร็จขั้นสมบูรณ์

๑) การประเมินผลด้วยตนเอง

การประเมินผลด้วยตนเองผู้ประเมินจะต้องใช้ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง โดยจะต้องไม่เข้าข้างการปฏิบัติของตนเองว่าดีแล้ว หากเกิดความบกพร่องตรงจุดไหนตนเองย่อมรู้ดี และต้องกลับไปปฏิบัติซ้ำๆให้ถูกต้องครบถ้วน

ผู้วิจัยได้กำหนดให้ใช้เกณฑ์การประเมินด้วยตนเองดังนี้

ระดับการทำสำเร็จขั้นต้นคือ

สามารถเป่าปี่ในได้เพลงครบทั้ง ๓ เพลง ตามอัตราจังหวะคงที่ ๒ ชั้น และ ๓ ชั้น ทั้งเพลงมุล่ง เพลงเข้าม่าน และเพลงสุรินทราหู ๓ ชั้น แต่อาจปฏิบัติได้ไม่ครบจำนวนรอบ โดยเป่าเพลงมุล่งอย่างต่อเนื่องได้ ๒ - ๓ รอบ เพลงเข้าม่านเป่าได้ ๑ เที้ยว เพลงสุรินทราหู ๓ ชั้นเป่าได้ ๑ เที้ยว เสียงปี่ที่ออกมาอาจยังไม่เรียบในช่วงขณะการระบายลม ใช้ลิ้นตอดยังไม่ชัดเจนอยู่บ้าง เบาบ้าง ดังบ้าง บางเสียงอาจยังควบคุมลมและปิดเปิดนิ้วไม่ชำนาญทำให้เสียงออกมามีเพี้ยนสูงบ้าง หรือเพี้ยนต่ำบ้าง

ระดับการทำสำเร็จขั้นกลางคือ

สามารถเป่าปี่ในได้เพลงครบทั้ง ๓ เพลง ตามอัตราจังหวะคงที่ ๒ ชั้น และ ๓ ชั้น ทั้งเพลงมุล่ง เพลงเข้าม่าน และเพลงสุรินทราหู ๓ ชั้น โดยเป่าเพลงมุล่งอย่างต่อเนื่องได้จำนวน ๔ - ๕ รอบ ใช้ตามอัตราจังหวะคงที่ ๒ ชั้น และ สามารถเพิ่มความเร็วในรอบสุดท้ายของท่อนที่ ๓ ได้ เพลงเข้าม่านเป่าได้ไม่น้อยกว่า ๑ เที้ยว เพลงสุรินทราหู ๓ ชั้นเป่าได้ไม่น้อยกว่า ๑ เที้ยว สามารถควบคุมลม บังคับลมบังคับเสียงได้แต่เสียงยังไม่เรียบ มีเพี้ยนอยู่บ้าง ปิดเปิดนิ้วได้ถูกต้อง เสียงปี่ที่เป่าออกมามีคุณภาพพอใช้ได้ แต่ยังพบข้อผิดพลาดอยู่บ้าง เช่น การตีนิ้ว การพรมนิ้ว การใช้ลิ้นตอดแต่เสียงออกมาไม่ค่อยชัดเจน

ระดับการทำสำเร็จขั้นสมบูรณ์ คือ

สามารถเป่าปี่ในได้เพลงครบทั้ง ๓ เพลง ตามอัตราจังหวะคงที่ ๒ ชั้น และ ๓ ชั้น ทั้งเพลงมุล่ง เพลงเข้าม่าน และเพลงสุรินทราหู ๓ ชั้น โดยสามารถเป่าเพลงมุล่งอย่างต่อเนื่องได้ครบจำนวนรอบ ๕ รอบ สามารถควบคุมอัตราจังหวะคงที่ ๒ ชั้น ใน ๔ รอบได้ชัดเจนทุกเสียง และ สามารถเพิ่มความเร็วพร้อมทั้งมีความชัดเจนได้ ในรอบการเป่า รอบที่ ๕ แสดงถึงความสัมพันธ์ของการบังคับลม บังคับลิ้น บังคับนิ้วได้อย่างไม่สะดุด เพลงเข้าม่านสามารถเป่าได้ ไม่น้อยกว่า ๒ เที้ยวอย่างชัดเจน ไม่ผิดพลาด หรือ เพี้ยนเสียง เพลงสุรินทราหู ๓ ชั้นสามารถเป่าได้ไม่น้อยกว่า ๒ เที้ยวอย่างชัดเจน ไม่ผิดพลาด หรือ เพี้ยนเสียง

๒) การประเมินผลโดยให้ครูผู้สอนประเมิน หรือผู้เชี่ยวชาญ

ผู้วิจัยได้กำหนดให้ใช้เกณฑ์การประเมินครูผู้สอนประเมิน หรือผู้เชี่ยวชาญ โดยอาจใช้ระดับเกณฑ์ความสำเร็จพิจารณาประกอบการให้คะแนนร่วมด้วยก็ได้

แบบประเมินชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่โน

ชื่อ-นามสกุลผู้รับการประเมิน.....

วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง ให้ประเมินโดยทำเครื่องหมาย ✓ลงในช่องระดับคะแนน

เกณฑ์การประเมิน ๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ๒ = ปรับปรุง ๑ = ไม่ผ่านเกณฑ์

เพลงมุล่งชั้นเดียว (เกณฑ์จำนวน ๕ รอบต่อเนื่อง)	ระดับคะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑. การพัฒนาศักยภาพด้านพละกำลัง					
๒. การพัฒนาศักยภาพการบังคับนิ้ว					
๓. การพัฒนาศักยภาพการบังคับลม					
๔. ทักษะการเป่าปี่ในทำนองเพลงเสียงตรง					
รวม					

เพลงเข้ม่าน (เกณฑ์จำนวน ๒ เที้ยว)	ระดับคะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑. การพัฒนาศักยภาพการบังคับนิ้ว					
๒. การพัฒนาศักยภาพการบังคับลม					
๓. ทักษะการเป่าปี่ในทำนองเพลงเสียงเพิ่ม					
รวม					

เพลงสุรินทร์ราหู ๓ ชั้น (เกณฑ์จำนวน ๒ เที้ยว)	ระดับคะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑. การพัฒนาศักยภาพการบังคับนิ้ว					
๒. การพัฒนาศักยภาพการบังคับลม					
๓. ทักษะการเป่าปี่ในทำนองเพลงเสียงลด					
รวม					

ชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

ระดับเกณฑ์การรวมคะแนนทั้ง ๓ เพลงของชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

ได้คะแนนการประเมินผล ๕๐ – ๕๕ หมายถึง ระดับผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติทางด้านทักษะฝีมือของผู้รับการประเมินมีการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพดีเยี่ยม

ได้คะแนนการประเมินผล ๔๔ – ๕๐ หมายถึง ระดับผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติทางด้านทักษะฝีมือของผู้รับการประเมินมีการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับดี

ได้คะแนนการประเมินผล ๓๙ – ๓๕ หมายถึง ระดับผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติทางด้านทักษะฝีมือของผู้รับการประเมินมีการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับพอใช้

ได้คะแนนการประเมินผล ๓๔ – ๓๐ หมายถึง ระดับผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติทางด้านทักษะฝีมือของผู้รับการประเมินต้องปรับปรุง

ได้คะแนนการประเมินผลหรือต่ำกว่า ๒๙ – ๒๐ หมายถึง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

การฝึกฝนปฏิบัติชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน นี้เป็นแนวทางของผู้ที่จะก้าวเข้าสู่เส้นทางวิชาชีพศิลปิน ซึ่งการฝึกฝนจะมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความใส่ใจในรายละเอียดของคุณภาพเสียง รวมถึงคุณสมบัติการเป่าปี่ในขั้นพื้นฐานด้วยว่ามีความเข้มแข็งมากน้อยเพียงใด พื้นฐานการเป่าปี่ในจึงเป็นต้นทุนสำคัญในการต่อยอดชุดฝึกนี้ เพราะเป็นชุดฝึกของนักวิชาชีพที่จะก้าวเข้าสู่ในระดับอุดมศึกษา การฝึกฝนที่ดีต้องทำซ้ำๆ อย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ความพร้อมของบุคคลที่รับการฝึกมีไม่เท่ากัน การใช้ระยะเวลาในการฝึกของแต่ละบุคคลจึงไม่เท่ากันตามไปด้วย ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายๆ อย่างประกอบกัน เช่น ปัจจัยความพร้อมของสุขภาพ ปัจจัยความพร้อมเรื่องลินปี่ใน แต่บรรทัดฐานที่ได้กำหนดไว้ในชุดฝึกนี้ หากผู้นำไปปฏิบัติอย่างถูกต้องและมีวินัยในการฝึกฝนก็จะเกิดประสิทธิภาพสูงอย่างแน่นอน

เพลงเสียงตรง หมายถึง เพลงที่มีท่วงทำนองในกลุ่มของบันไดเสียง ทางใน ซึ่งปี่ในเป่ากลุ่มเสียงทางนี้ได้สะดวกที่สุด

เพลงลดเสียง หมายถึง เพลงที่มีท่วงทำนองในกลุ่มของบันไดเสียงต่ำกว่าทางในลงมา ๑ เสียงซึ่งจะอยู่ในกลุ่มของบันไดเสียงทางเพียงออล่าง

เพลงเพิ่มเสียง หมายถึง เพลงที่มีท่วงทำนองในกลุ่มของบันไดเสียงสูงกว่าทางในขึ้นไป ๑ เสียงซึ่งจะอยู่ในกลุ่มของบันไดเสียงทางกลาง

โดยส่วนใหญ่เพลงไทยที่ใช้บรรเลงในบทเพลงต่างๆ มีลักษณะทำนองเพลงที่เป็นทางในบ้างลดหลั่นเป็นกลุ่มเสียงเพียงออล่างบ้าง กลุ่มเสียงที่เพิ่มสูงกว่าทางในบ้าง ในเพลงหนึ่งๆ อาจพบเจอกลุ่มเสียงต่างๆ ได้หลากหลายลักษณะ หรือบางเพลงมีลักษณะลดหลั่นของทำนองทั้งระบบก็มี เช่น เพลงแขกมอญ จึงนิยมเรียกและเข้าใจกันในหมู่นักดนตรีไทยว่าเป็นเพลงทางลดเสียง คือลดจากทางในลงมา ๑ เสียง ในทางกลับกันของเพลงเพิ่มเสียงก็เป็นเช่นเดียวกับเพลงลดเสียง ในทำนองช่วงเพลงหนึ่งๆ อาจพบเจอประโยคของเพลงนั้นๆ หรือบางกลุ่มเพลงที่เพิ่มเสียงของทำนองทั้งระบบเช่น เพลงทยอย

ต่างๆ ทำนองเพลงเพิ่มเสียง และลดเสียงเหล่านี้เปรียบเสมือนยาขมสำหรับผู้บรรเลงปี่ใน เพราะเป็นอุปสรรคต่อการบังคับนิ้ว บังคับลม

ดังนั้นการปฏิบัติจริงที่ผู้เป่าปี่ในจะต้องพบเจอ จึงเป็นเนื้อหาสาระอีกประการหนึ่งในการสร้างชุดฝึกเพื่อพัฒนาทักษะให้กับผู้เป่าปี่ในแบบก้าวกระโดด เป็นการสร้างความพร้อมและพัฒนาศักยภาพให้กับผู้เรียนปี่ใน อันเป็นรากฐานสำคัญในการเป่าปี่ในทุกๆ เพลง ซึ่งถ้าผู้ฝึกได้ผ่านเพลงในชุดฝึกนี้แล้ว จะทำให้มีผลกระทบบ้างในการเป่าปี่ในอันเป็นสิ่งสำคัญต่อการนำไปใช้ในกลุ่เพลงต่างๆ ได้อย่างลื่นไหลไม่ติดขัด ในเรื่องการบังคับนิ้ว บังคับลม เพราะมีประสบการณ์จากชุดฝึกฝนสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ในขึ้นนี้

๔.๒. การสร้างเสริมศักยภาพการเป่าปี่ในของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

๔.๒.๑ ขั้นตอนการทดลองชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

ขั้นตอนที่ ๑ ขั้นเตรียมการ

๑. จัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับการบันทึก ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว โน้ตเพลง สมุดจดบันทึก

๒. ตรวจสอบคุณสมบัติผู้เรียนปี่ในก่อนเข้ารับการฝึก ชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนา ศักยภาพการฝึกปี่ใน ดังนี้

ข้อที่ ๑ คุณสมบัติ พื้นฐานเบื้องต้น

๑) เป่าปี่ในได้โดยผ่านการเรียนในระดับพื้นฐานมาแล้ว

๒) ระบายลมได้

๓) เลือกคุณภาพลื่นปี่ที่เหมาะสมกับการเป่าปี่ในได้

๔) เป่าปี่ในเพลงพื้นฐานได้ เช่น เพลงเต่ากินผักบุง เพลงโล่

เพลงเหาะ ฯลฯ

ข้อที่ ๒ ตรวจสอบคุณสมบัติความพร้อมของนักศึกษาในเรื่องทำนอง เพลงสำหรับทางปี่ใน ๑) เพลงมุล่งชั้นเดียว ๒) เพลงเข้าม่าน ๓) เพลงสุรินทราหู ๓ ชั้น

ในการรับการฝึกเพื่อพัฒนาศักยภาพการเป่าปี่ในของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ในการวิจัยครั้งนี้ มีผู้เข้ารับการฝึกฝน ดังรายนามต่อไปนี้

๑) นายภูมินทร์ ปี่เพราะ

๒) นายอนิษฐ์ พลาลมูล

๓) นายวิรัตน์ คำเนตร

๔) นางสาวจิณณพัต จันทรสุขา

ตรวจสอบคุณสมบัติทั้ง ๒ ข้อ หากพบว่ามีจุดบกพร่องตรงข้อไหนก็ให้ดำเนินการในจุดนั้น ให้เรียบร้อยก่อนเข้าระบบการฝึกฝน

รายละเอียดข้อมูลของนักศึกษาเบื้องต้น ที่เข้าร่วมทดลองชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนา ศักยภาพการฝึกปี่ใน

๑) นายวิรัตน์ คำเนตร นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ เครื่องมือเอกปี่ใน คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนพยุหวิทยา

ผลการตรวจสอบพบว่า คุณสมบัติข้อที่ ๑ ผ่าน แต่คุณสมบัติข้อที่ ๒ ไม่ผ่าน จึงต้องดำเนินการต่อเพลงมุล่ง เพลงเข้าม่าน เพลงสุรินทราหู ๓ ชั้น ให้กับนักศึกษา

๒) นางสาวจิณณพัต จันทรสุขา นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ เครื่องมือเอกปี่ใน คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว

ผลการตรวจสอบพบว่า คุณสมบัติข้อที่ ๑ ผ่าน แต่คุณสมบัติข้อที่ ๒ ไม่ผ่าน จึงต้องดำเนินการต่อเพลงมุล่ง เพลงเข้าม่าน เพลงสุรินทราหู ๓ ชั้น ให้กับนักศึกษา

๓) นายภูมินทร์ ปิ่เพราะ นักศึกษาชั้นปีที่ ๒ เครื่องมือเอกปี่ใน คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย จากวิทยาลัยนาฏศิลป์

ผลการตรวจสอบพบว่า คุณสมบัติข้อที่ ๑ ผ่าน แต่คุณสมบัติข้อที่ ๒ ยังบกพร่องอยู่ได้แก่ เพลงสุรินทราหู ๓ ชั้น จึงได้ดำเนินการต่อเพลงให้กับนักศึกษา

๔) นายอภิษฐ์ พลายนมูล นักศึกษาชั้นปีที่ ๒ เครื่องมือเอกปี่ใน คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย จากการศึกษาจากโรงเรียน

ผลการตรวจสอบพบว่า คุณสมบัติข้อที่ ๑ ผ่าน แต่คุณสมบัติข้อที่ ๒ ยังบกพร่องอยู่ได้แก่ เพลงเข้าม่าน และ เพลงสุรินทราหู ๓ ชั้น จึงได้ดำเนินการต่อเพลงให้กับนักศึกษา

เมื่อดำเนินการในขั้นตอนที่ ๑ เรียบร้อยแล้วจึงได้ดำเนินการต่อไปในขั้นตอนที่ ๒ ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๒ ดำเนินการ

แจ้งรายละเอียดให้นักศึกษาทราบเกี่ยวกับการทดลองชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนา ศักยภาพการฝึกปี่ใน โดยกำหนดเป็นเวลาในการเข้ารับการฝึกฝนตั้งแต่วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ถึง ๖ สิงหาคม ๒๕๖๑ ณ ห้อง ๓๓๑ อาคาร ๓ ชั้นที่ ๓ ภาควิชาดุริยางค์ศิลป์ คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยใช้เวลาหลังเลิกเรียน ๑๖.๐๐ น. ถึง ๑๘.๓๐ น รวมระยะเวลาในการฝึกฝน ๒ ชั่วโมงครึ่งต่อวัน รวมระยะเวลา ๔ สัปดาห์ ซึ่งกำหนดกิจกรรมการฝึกฝนดังนี้

เวลา	๑๖.๐๐ น. – ๑๖.๓๐ น.	ลงชื่อเข้าห้องฝึกฝน
	๑๖.๓๐ น. – ๑๘.๓๐ น.	กิจกรรมการฝึกฝน
	๑๘.๓๐ น. – ๑๙.๐๐ น.	รับประทานอาหารเย็น

๑) จัดเตรียมอุปกรณ์ การบันทึกภาพเคลื่อนไหว และ ภาพนิ่ง สมุดสำหรับจดบันทึก สำหรับครูและนักศึกษา คนละ ๑ เล่ม โดยให้นักศึกษาเขียนอุปสรรคที่พบเจอจากการฝึกฝน ในแต่ละวัน

๒) ทดสอบศักยภาพก่อนเข้ารับการฝึกเพื่อประเมินผลก่อนการฝึก

๓) ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนของชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ในดังนี้

ขั้นที่หนึ่ง ความพร้อมก่อนการฝึกฝนสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

๑) ทำนั่งทำจับเครื่องดนตรี

๒) ความพร้อมของลึนปีเลาปี

๓) การทดสอบลึนปีด้วยการลองเสียงพื้นฐาน คือ ฮอ แห ฮืออ้อๆ ต่อ แต่ อือ อือ อือ

ต่อ ตือ แต่ ตือ ตือตือ ต้อย

ขั้นที่สอง ลำดับเพลงในการฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

๑) เพลงมุล่งชั้นเดียว มีจำนวน ๓ ท่อน กลับต้นในแต่ละท่อน ๑ ท่อน ๒ ท่อน ๓ รวมเป็นการเป่า ๑ รอบ โดยกำหนดเป้าหมายสูงสุดของการฝึกแต่ละครั้งไว้ที่ ๕ รอบ ด้วยการเป่าแบบต่อเนื่อง การควบคุมจังหวะความเร็วด้วยอัตราจังหวะ ๒ ชั้น ค่าเฉลี่ยเวลาโดยประมาณอยู่ที่ ๘ – ๙ นาที ต่อรอบ ซึ่งจะได้ค่าเฉลี่ยเวลารวม ๕ รอบต่อเนื่องอยู่ที่ประมาณ ๔๐ – ๔๕ นาที ฝึกความชัดเจน ความอดทน คุณภาพเสียง กำลังการบังคับลมและความคล่องนิ้วในกลุ่มเสียงตรงคือทางใน

๒) เพลงเข้าม่าน มีจำนวน ๒ ท่อน เที้ยวเปลี่ยนในตัวเนื้อเพลง จบเพลงนับเป็น ๑ เที้ยว โดยกำหนดเป้าหมายสูงสุดของการฝึกแต่ละครั้งไว้ที่ ๒ เที้ยว โดยจบ ๑ เที้ยว สามารถหยุดพักได้ประมาณ ๑-๓ นาที ก่อนเริ่มเป่าเที้ยวที่ ๒ การควบคุมจังหวะความเร็วด้วยอัตราจังหวะ ๒ ชั้น ค่าเฉลี่ยเวลาโดยประมาณอยู่ที่ ๑๐ นาที ต่อเที้ยว ฝึกความชัดเจน คุณภาพเสียง กำลังการบังคับลมและความคล่องนิ้วในกลุ่มเสียงตรง และกลุ่มเพิ่มเสียง คือ ทางกลาง

๓) เพลงสุรินทราหู ๓ ชั้น มีจำนวน ๓ ท่อน กลับต้นในแต่ละท่อน จบเพลงนับเป็น ๑ เที้ยว โดยกำหนดเป้าหมายสูงสุดของการฝึกแต่ละครั้งไว้ที่ ๒ เที้ยว จบ ๑ เที้ยว สามารถหยุดพักได้ประมาณ ๑-๓ นาที ก่อนเริ่มเป่าเที้ยวที่ ๒ การควบคุมจังหวะความเร็วด้วยอัตราจังหวะ ๓ ชั้น ค่าเฉลี่ยเวลาโดยประมาณอยู่ที่ ๖ นาที ต่อเที้ยว ฝึกความชัดเจน คุณภาพเสียง กำลังการบังคับลมและความคล่องนิ้วในกลุ่มเสียงลด คือ ทางเพียงออล่าง

กรอบขั้นตอนการฝึกและข้อกำหนดในการฝึกฝนดังนี้

๑. เตรียมความพร้อมของล้นปีใน
เสาปีน ให้เรียบร้อยก่อนเป่า

๒. ลองล้นปีด้วยการเป่าเสียงพื้นฐาน คือ ฮอ แฮ ฮือฮือๆ
ตอ ตอ ฮือ ฮือ ฮือ ตอ ตอ ตอ ตอ ตอ ตอ

๓. เพลงมุล่ง โดยกำหนดเป้าหมายสูงสุดของการฝึกแต่ละครั้งไว้ที่ ๕ รอบ
ด้วยการเป่าแบบต่อเนื่องฝึกความชัดเจน ความอดทน คุณภาพเสียง กำลัง
การบังคับลมและความคล่องนิ้วในกลุ่มเสียงตรงคือทางในการควบคุม
จังหวะความเร็วด้วยอัตราจังหวะ ๒ ชั้น โดยค่าเฉลี่ยเวลาอยู่ที่ ๘ - ๙ นาที
ต่อรอบ ซึ่งจะได้ค่าเฉลี่ยเวลารวม ๕ รอบต่อเนื่องอยู่ที่ประมาณ
๔๐-๔๕ นาที

หยุดพักได้ประมาณ ๑-๓
นาทีก่อนเริ่มเพลงเข้ามา

๔. เพลงเข้ามา โดยกำหนดเป้าหมายสูงสุดของการฝึกแต่ละครั้งไว้ที่
๒ เที้ยว โดยจบ ๑ เที้ยว สามารถหยุดพักได้ประมาณ ๑-๓ นาที ก่อนเริ่ม
เป่าเที้ยวที่ ๒ ฝึกความชัดเจน คุณภาพเสียง กำลังการบังคับลมและความ
คล่องนิ้วในกลุ่มเสียงตรง และกลุ่มเพิ่มเสียง คือ ทางกลาง การควบคุม
จังหวะความเร็วด้วยอัตราจังหวะ ๒ ชั้น โดยค่าเฉลี่ยเวลาอยู่ที่ ๑๐ นาที
ต่อเที้ยว

หยุดพักได้ประมาณ ๑-๓ นาที
ก่อนเริ่มเพลงสุรินทราหู ๓ ชั้น

๕. เป่าเพลงสุรินทราหู ๓ ชั้น โดยกำหนดเป้าหมายสูงสุดของการฝึกแต่ละ
ครั้งไว้ที่ ๒ เที้ยว จบ ๑ เที้ยว สามารถหยุดพักได้ประมาณ ๑-๓ นาที ก่อน
เริ่มเป่าเที้ยวที่ ๒ ฝึกความชัดเจน คุณภาพเสียง กำลังการบังคับลมและ
ความคล่องนิ้วในกลุ่มเสียงลด คือ ทางเพ็ญออล่าง การควบคุมจังหวะ
ความเร็วด้วยอัตราจังหวะ ๓ ชั้น โดยค่าเฉลี่ยเวลาอยู่ที่ ๖ นาที ต่อเที้ยว

ที่มา : ผู้วิจัย

บันทึกข้อมูลในการฝึกชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

สัปดาห์ที่ ๑ วันที่ ๑ – ๓ ของการฝึกชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

เพลงมุล่งชั้นเดียว

ผู้วิจัยควบคุมจังหวะในการเป่าปี่ด้วยการเคาะจังหวะ อัตรา ๒ ชั้น
อย่างสม่ำเสมอให้นักศึกษา

อุปสรรคในขณะเป่าปี่ในที่พบ

๑. เรื่องพละกำลังในการเป่าปี่ในของนักศึกษาทั้ง ๔ คน มีไม่เพียงพอ จึงไม่สามารถเป่าปี่ได้ครบตามเป้าหมายที่วางไว้จำนวน ๕ รอบได้ สามารถเป่าปี่เพลงมุล่งได้เพียง ๒ - ๓ รอบ แล้วหยุดเป่าเป่าได้ไม่ต่อเนื่อง สาเหตุเนื่องจาก ไม่สามารถเก็บลมได้ ลมรั่ว ริมฝีปากเก็บลมไม่อยู่

๒. ควบคุมน้ำลายในปากไม่ได้ น้ำลายไหลออกจากปากขณะเป่าเป็นระยะ

๓. การระบายลมติดขัดบ้างบางครั้ง

๔. ทำให้เสียงปี่ที่เป่าออกมาสะดุดบ้าง เสียงออกมาไม่ชัดเจนบ้าง เนื่องจากการใช้ลิ้นในการตอดลิ้นปี่มีความเมื่อยล้า

สาเหตุหลักคือขาดการการเป่าปี่อย่างต่อเนื่องมาหลายสัปดาห์ เป่าปี่บ้าง แต่เป็นการทบทวนเพลงเล็กน้อย ไม่ได้เป่าต่อเนื่องกันเป็นชุด

แนวทางแก้ไข ต้องฝึกซ้อมด้วยการเป่าเพลงมุล่งคุมแนวจังหวะในการฝึกให้สม่ำเสมออย่างนี้ในทุกๆวันเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับกล้ามเนื้อริมฝีปาก ลิ้น กระพุ้งแก้ม ระบบการหายใจและระบบกลไกทางร่างกายในการควบคุมน้ำลาย การนั่งพับเพียบด้านหลังให้ตรงไม่ก้มหน้าจะเป็นส่วนช่วยให้น้ำลายไหลเข้าได้ในขณะเป่า

เพลงเข้ม่าน

ควบคุมจังหวะในการเป่าปี่ด้วยการเคาะจังหวะ อัตรา ๒ ชั้น อย่างสม่ำเสมอ
ให้นักศึกษา

อุปสรรคในขณะเป่าปี่ใน

๑. เป่าไปหยุดไปบ้าง ผิดบ้าง เนื่องจากนักศึกษายังไม่แม่นยำทำนองเพลง เหตุที่หยุดบ้างเนื่องจากกำลังไม่เพียงพอ กำลังริมฝีปากเมื่อยล้ามาจากการเป่าเพลงมุล่ง

๒. ลิ้นปี่ชุ่มน้ำลายมากเกินไป เสียงปี่ออกมาไม่ชัดเจน เนื่องจากใช้ลิ้นเดียวกับการเป่าเพลงมุล่ง

๓. บางเสียงยังบังคับลมไม่ตรงเสียง ลมกับนิ้วปิดเปิดเสียงยังมีบางช่วงทำนองไม่สัมพันธ์กัน เนื่องจากไม่แม่นยำทำนองเพลง ทำให้บังคับลมและปิดเปิดนิ้วไม่ทัน

แนวทางแก้ไข คือการทำซ้ำๆ ทุกวันอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะเกิดความแม่นยำและชำนาญ

การเป่าปี่ใน เพลงสุรินทราหู ๓ ชั้น

ควบคุมจังหวะในการเป่าด้วยการเคาะจังหวะ อัตรา ๓ ชั้น อย่างสม่ำเสมอ
ให้นักศึกษา

อุปสรรคและการพัฒนา

๑. เป่าไปหยุดไปบ้าง ผิดบ้าง เพี้ยนเสียงบ้าง เนื่องจากยังไม่แม่นยำทำนองเพลง
เหตุที่หยุดบ้างเนื่องจากกำลังไม่เพียงพอกำลังริมฝีปากเมื่อยล้ามาจากการเป่าเพลงมุล่ง แลเพลงเข้าม่าน

๒. ลิ้นปี่ชุ่มน้ำลายมากเกินไป เสียงปี่ออกมาไม่ชัดเจน เนื่องจากใช้ลิ้นเดียวกับการเป่าเพลงมุล่ง และเพลงเข้าม่าน

แนวทางแก้ไข คือการทำซ้ำๆ ทุกวันอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ระบบกลไกทางร่างกาย
ได้ปรับตัว

สรุปผลของการฝึกชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน ใน ๓ วันแรกยังไม่
บรรลุเป้าหมายทั้ง ๓ เพลง เหตุเนื่องด้วยผู้ปฏิบัติมีต้นทุนในการฝึกฝนมาน้อย

สัปดาห์ที่ ๑ วันที่ ๔-๗ ของการฝึกชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

การเป่าปี่ใน เพลงมุล่ง

ควบคุมจังหวะในการเป่าด้วยการเคาะจังหวะ อัตรา ๒ ชั้น อย่างสม่ำเสมอ
ให้นักศึกษา

อุปสรรคและการพัฒนา

๑. พบเรื่องของกำลังในการเป่าปี่ในยังไม่อยู่ตัว พบว่ามีการพัฒนากำลัง
ขึ้นมาบ้าง โดยสามารถเป่าเพลงมุล่งได้ ๓ - ๔ รอบอย่างต่อเนื่อง แต่ยังพบอาการ ลมรั่ว ริมฝีปากเก็บลม
ไม่อยู่

๒. ควบคุมน้ำลายในปากให้ไหลช้าลงได้บ้าง แต่รอบที่ ๓ และ ๔ ยังมีน้ำลายไหล

๓. ระบายลมได้ดีขึ้นต่อเนื่องไม่ค่อยติดขัด

๔. เสียงปี่ชัดเจนขึ้น เนื่องจากการใช้ลิ้นในการตอดลิ้นปี่มีการพัฒนาที่ดีขึ้น

จากการทดลองและสังเกตในช่วงปลายสัปดาห์แรก ผู้ปฏิบัติมีความพัฒนากำลัง
ในการเป่าปี่ในขึ้นมาโดยลำดับ โดยสังเกตจากเสียงปี่ที่เป่าออกมามีความเข้มแข็งชัดเจนขึ้น และเก็บลมได้
มากขึ้นโดยสังเกตจากจำนวนรอบที่เป่าอย่างต่อเนื่องได้มากขึ้น

การเป่าปี่ใน เพลงเข้าม่าน

โดยคุมจังหวะในการเป่าด้วยการเคาะจังหวะ อัตรา ๒ ชั้น อย่างสม่ำเสมอในทุกๆ
รอบของการเป่า

อุปสรรคและการพัฒนา

๑. เป่าได้ครบทั้งเพลง บังคับนิ้ว บังคับลมได้แม่นยำขึ้น

๒. ลิ้นปี่สามารถเป่าได้จบทั้งเพลง เสียงปี่ออกมาชัดเจนขึ้น เตรียมลิ้นปี่ไว้อีก

๑ ลิ้น สำหรับเป่าเพลงเข้าม่าน

จากการสังเกตผู้ปฏิบัติ เป่าปี่ในเพลงเข้าม่าน ผู้เป่ามีการพัฒนาขึ้นตามลำดับทั้งในเรื่องการบังคับลม บังคับลิ้น ความแม่นยำทำนองเพลง และความสัมพันธ์ของการบังคับลม บังคับนิ้ว ให้มีความสัมพันธ์กันในกลุ่มเสียงทำนองเพลงเพิ่มเสียงได้ชัดเจนขึ้น

การเป่าปี่ใน เพลงสุรินทราหู ๓ ชั้น

โดยคุมจังหวะในการเป่าด้วยการเคาะจังหวะ อัตรา ๓ ชั้น อย่างสม่ำเสมอ
อุปสรรคและการพัฒนา

๑. เป่าได้ครบทั้งเพลง บังคับนิ้ว บังคับลมได้แม่นยำขึ้น เสียงที่เป่าเพี้ยนลด
น้อยลง

๒. ลิ้นปี่มีคุณภาพดีขึ้น เสียงปี่ออกมาชัดเจนขึ้น

จากการสังเกตผู้ปฏิบัติ เป่าปี่ในเพลงสุรินทราหู ๓ ชั้น ผู้เป่ามีการพัฒนาขึ้นตามลำดับทั้งในเรื่องการบังคับลม บังคับลิ้น ความแม่นยำทำนองเพลง และความสัมพันธ์ของการบังคับลม บังคับนิ้ว ให้มีความสัมพันธ์กันในกลุ่มเสียงทำนองเพลงลดเสียงได้ชัดเจนขึ้น

สรุปผลของการฝึกชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน ในสัปดาห์แรก เริ่มมีสัญญาณของพัฒนาการที่ดีขึ้น ทั้งในเรื่องพลังกำลัง การบังคับนิ้ว บังคับลม

สัปดาห์ที่ ๒ ของการฝึกชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

การเป่าปี่ใน เพลงมุล่ง

โดยคุมจังหวะในการเป่าด้วยการเคาะจังหวะ อัตรา ๒ ชั้น อย่างสม่ำเสมอ
อุปสรรคและการพัฒนา

๑. พบเรื่องของการกำลังในการเป่าปี่ในยังไม่อยู่ตัว พบว่ามีการพัฒนากำลังขึ้นมาบ้าง โดยสามารถเป่าเพลงมุล่งได้ ๕ รอบอย่างต่อเนื่อง แต่ยังพบอาการ ลมรั่ว ริมฝีปากเก็บลมไม่อยู่

๒. ควบคุมน้ำลายในปากให้ไหลช้าลงได้บ้าง แต่รอบที่ ๔ และ ๕ ยังมีน้ำลายไหล

๓. ระบายลมได้ดีขึ้นต่อเนื่องไม่ค่อยติดขัด

๔. เสียงปี่ชัดเจนขึ้น เนื่องจากการใช้ลิ้นในการตอดลิ้นปี่มีการพัฒนาที่ดีขึ้น

จากการทดลองและสังเกตในช่วงปลายสัปดาห์ที่ ๒ ผู้ปฏิบัติมีพัฒนาการในเรื่องพลังกำลังในการเป่าปี่ในโดยลำดับ โดยสังเกตจากเสียงปี่ที่เป่าออกมามีความเข้มแข็งชัดเจนขึ้น และเก็บลมได้มากขึ้น อาการเมื่อยลำริมฝีปากและกระพุ้งแก้มเริ่มทุเลาเบาบางลงไป โดยสังเกตจากจำนวนรอบที่เป่าอย่างต่อเนื่องได้มากขึ้น และจากการสอบถามพูดคุยกับนักศึกษา

การเป่าปี่ใน เพลงเข้าม่าน

โดยคุมจังหวะในการเป่าด้วยการเคาะจังหวะ อัตรา ๒ ชั้น อย่างสม่ำเสมอในทุกๆ
รอบของการเป่า

อุปสรรคและการพัฒนา

๑. เป่าได้ครบทั้งเพลง บังคับนิ้ว บังคับลมได้แม่นยำขึ้น

๒. ลี้นปีสามารถเป่าได้จบทั้งเพลง เสียงปี่ออกมาชัดเจนขึ้น เตรียมลี้นปีไว้อีก

๑. ลี้น สำหรับเป่าเพลงเข้หม่าน

จากการสังเกตผู้ปฏิบัติ เป่าปีในเพลงเข้หม่าน ผู้เป่ามีการพัฒนาขึ้นตามลำดับทั้งในเรื่องการบังคับลม บังคับลี้น ความแม่นยำทำนองเพลง และความสัมพันธ์ของการบังคับลม บังคับนิ้ว ให้มีความสัมพันธ์กันในกลุ่มเสียงทำนองเพลงเพิ่มเสียงได้ชัดเจนขึ้น

การเป่าปีใน เพลงสุรินทราหู ๓ ชั้น

โดยคุมจังหวะในการเป่าด้วยการเคาะจังหวะ อัตรา ๓ ชั้น อย่างสม่ำเสมอในทุกๆ รอบของการเป่า

อุปสรรคและการพัฒนา

๑. เป่าได้ครบทั้งเพลง บังคับนิ้ว บังคับลมได้แม่นยำขึ้น เสียงที่เป่าเพี้ยนลดน้อยลง

๒. ลี้นปีมีคุณภาพดีขึ้น เสียงปี่ออกมาชัดเจนขึ้น

จากการสังเกตผู้ปฏิบัติ เป่าปีในเพลงสุรินทราหู ๓ ชั้น ผู้เป่ามีการพัฒนาขึ้นตามลำดับทั้งในเรื่องการบังคับลม บังคับลี้น ความแม่นยำทำนองเพลง และความสัมพันธ์ของการบังคับลม บังคับนิ้ว ให้มีความสัมพันธ์กันในกลุ่มเสียงทำนองเพลงลดเสียงได้ชัดเจนขึ้น

สรุปผลของการฝึกชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปีใน ในสัปดาห์ที่ ๒ มีสัญญาณของพัฒนาการที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งในเรื่องพละกำลัง การบังคับนิ้ว บังคับลม

สัปดาห์ที่ ๓ ของการฝึกชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปีใน

การเป่าปีใน เพลงมุล่ง

ควบคุมจังหวะในการเป่าด้วยการเคาะจังหวะ อัตรา ๒ ชั้น อย่างสม่ำเสมอใน ๔ รอบของการเป่า ส่วนในรอบที่ ๕ ได้เพิ่มแนวในการเป่าปีในให้มีความเร็วขึ้น ในอัตราจังหวะ ชั้นเดียว ในท่อนที่ ๓ เพื่อฝึกการพัฒนาระบบกลไกของลี้นผู้เป่าในการทอดให้เกิดทักษะสัมพันธ์กับการปิดเปิดนิ้ว

อุปสรรคและการพัฒนา

๑. พบเรื่องของกำลังในการเป่าปีในแต่ยังไม่ สังเกตได้ว่าการพัฒนากำลังขึ้นมา โดยสามารถเป่าเพลงมุล่งได้ ๕ รอบอย่างต่อเนื่อง แต่ยังพบอาการลมรั่วที่เกิดจากริมฝีปากอยู่เกือบตลอดเวลาในบางช่วง

๒. ควบคุมน้ำลายในปากให้ไหลช้าลงได้ แต่รอบ ๕ ยังมีน้ำลายไหล

๓. ระบายลมได้ดีขึ้นต่อเนื่องไม่ค่อยติดขัด

๔. เสียงปีชัดเจนขึ้น เนื่องจากการใช้ลี้นในการทอดลี้นปีมีการพัฒนาที่ดีขึ้น

จากการทดลองและสังเกตในช่วงปลายสัปดาห์ที่ ๓ ผู้ปฏิบัติมีความพัฒนาในเรื่องของกำลังในการเป่าปีใน โดยสังเกตจากเสียงปีที่เป่าออกมามีความเข้มแข็งชัดเจนขึ้น และเก็บลมได้มากขึ้นโดยสังเกตจากจำนวนรอบที่เป่าอย่างต่อเนื่องได้มากขึ้น

การเป่าปีใน เพลงเข้หม่าน

โดยคุมจังหวะในการเป่าด้วยการเคาะจังหวะ อัตรา ๒ ชั้น อย่างสม่ำเสมอ
อุปสรรคและการพัฒนา

๑. เป่าได้ครบทั้งเพลง บังคับนิ้ว บังคับลมได้แม่นยำขึ้น

๒. ลิ้นปีสามารถเป่าได้จบทั้งเพลง เสียงป้อออกมาชัดเจนขึ้น เตรียมลิ้นปีไว้อีก

๑ ลิ้น สำหรับเป่าเพลงเข้ามา

จากการสังเกตผู้ปฏิบัติ เป่าปีในเพลงเข้ามา ผู้เป่ามีการพัฒนาขึ้นตามลำดับ
ทั้งในเรื่องการบังคับลม บังคับลิ้น ความแม่นยำทำนองเพลง และความสัมพันธ์ของการบังคับลม บังคับนิ้ว
ให้มีความสัมพันธ์กันในกลุ่มเสียงทำนองเพลงเพิ่มเสียงได้ชัดเจนขึ้น

การเป่าปีใน เพลงสุรินทราหู ๓ ชั้น

โดยคุมจังหวะในการเป่าด้วยการเคาะจังหวะ อัตรา ๓ ชั้น อย่างสม่ำเสมอ
ในทุกๆรอบของการเป่า

อุปสรรคและการพัฒนา

๑. เป่าได้ครบทั้งเพลง บังคับนิ้ว บังคับลมได้แม่นยำขึ้น เสียงที่เป่าเพี้ยน
ลดน้อยลง

๒. ลิ้นปีมีคุณภาพดีขึ้น เสียงป้อออกมาชัดเจนขึ้น

จากการสังเกตผู้ปฏิบัติ เป่าปีในเพลงสุรินทราหู ๓ ชั้น ผู้เป่ามีการพัฒนา
ขึ้นตามลำดับทั้งในเรื่องการบังคับลม บังคับลิ้น ความแม่นยำทำนองเพลง และความสัมพันธ์ของการบังคับ
ลม บังคับนิ้ว ให้มีความสัมพันธ์กันในกลุ่มเสียงทำนองเพลงลดเสียงได้ชัดเจนขึ้น

สรุปผลของการฝึกชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปีโน ในสัปดาห์ที่ ๓
มีการพัฒนาการที่ดีขึ้นโดยลำดับอย่างต่อเนื่อง ทั้งในเรื่องพละกำลัง การบังคับนิ้ว บังคับลม

สัปดาห์ที่ ๔ ของการฝึกชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปีโน

การเป่าปีใน เพลงมุล่ง

โดยคุมจังหวะในการเป่าด้วยการเคาะจังหวะ อัตรา ๒ ชั้น อย่างสม่ำเสมอใน
๔ รอบของการเป่า ส่วนในรอบที่ ๕ ได้เพิ่มแนวในการเป่าปีโนให้มีความเร็วขึ้น ในอัตราจังหวะ ชั้นเดียว
ในท่อนที่ ๓ เพื่อฝึกการพัฒนากระบวนการกลไกของลิ้นผู้เป่าในการทอดให้เกิดทักษะสัมพันธ์กับการปิดเปิดนิ้ว

อุปสรรคและการพัฒนา

๑. มีพละกำลังในการเป่าปีโนดีขึ้น สังเกตได้สังเกตได้ว่าการพัฒนากำลัง
ขึ้นมา สามารถเป่าเพลงมุล่งได้ ๕ รอบอย่างต่อเนื่อง อาการลมรั่วริมฝีปากเก็บลมไม่อยู่ หายไป

๒. ควบคุมน้ำลายในปากให้ไหลช้าลงได้

๓. ระบายลมได้ดีขึ้นต่อเนื่องไม่ค่อยติดขัด

๔. เสียงปีชัดเจนขึ้น เนื่องจากการใช้ลิ้นในการทอดลิ้นปีมีการพัฒนาที่ดีขึ้น

จากการทดลองและสังเกตในช่วงปลายสัปดาห์ที่ ๔ ผู้ปฏิบัติมีความพัฒนาในเรื่องของกำลังในการเป่าปี่ใน โดยสังเกตจากเสียงปี่ที่เป่าออกมามีความเข้มแข็งชัดเจนขึ้น และเก็บลมได้มากขึ้นโดยสังเกตจากจำนวนรอบที่เป่าอย่างต่อเนื่องได้มากขึ้น

การเป่าปี่ใน เพลงเข้ามา่าน

โดยคุมจังหวะในการเป่าด้วยการเคาะจังหวะ อัตรา ๒ ชั้น อย่างสม่ำเสมอ
อุปสรรคและการพัฒนา

๑. เป่าได้ครบทั้งเพลง บังคับนิ้ว บังคับลมได้แม่นยำขึ้น

๒. ลิ้นปี่สามารถเป่าได้จบทั้งเพลง เสียงปี่ออกมาชัดเจนขึ้น เตรียมลิ้นปี่ไว้อีก

๑ ลิ้น สำหรับเป่าเพลงเข้ามา่าน

จากการสังเกตผู้ปฏิบัติ เป่าปี่ใน เพลงเข้ามา่าน ผู้เป่ามีการพัฒนาขึ้นตามลำดับทั้งในเรื่องการบังคับลม บังคับลิ้น ความแม่นยำทำนองเพลง และความสัมพันธ์ของการบังคับลม บังคับนิ้ว ให้มีความสัมพันธ์กันในกลุ่มเสียงทำนองเพลงเพิ่มเสียงได้ชัดเจนขึ้น

การเป่าปี่ใน เพลงสุรินทราหู ๓ ชั้น

โดยคุมจังหวะในการเป่าด้วยการเคาะจังหวะ อัตรา ๓ ชั้น อย่างสม่ำเสมอในทุกๆ
รอบของการเป่า

อุปสรรคและการพัฒนา

๑. เป่าได้ครบทั้งเพลง บังคับนิ้ว บังคับลมได้แม่นยำขึ้น เสียงที่เป่าเพี้ยน

ลดน้อยลง

๒. ลิ้นปี่มีคุณภาพดีขึ้น เสียงปี่ออกมาชัดเจนขึ้น

จากการสังเกตผู้ปฏิบัติ เป่าปี่ใน เพลงสุรินทราหู ๓ ชั้น ผู้เป่ามีการพัฒนาขึ้นตามลำดับทั้งในเรื่องการบังคับลม บังคับลิ้น ความแม่นยำทำนองเพลง และความสัมพันธ์ของการบังคับลม บังคับนิ้ว ให้มีความสัมพันธ์กันในกลุ่มเสียงทำนองเพลงลดเสียงได้ชัดเจนขึ้น

สรุปผลของการฝึกชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน ในสัปดาห์ที่ ๔ มีการพัฒนาการดีขึ้นต่อเนื่องโดยลำดับอย่างเห็นได้ชัด ทั้งในเรื่องพลังกำลัง การบังคับนิ้ว บังคับลม

ผลจากการทดลองชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการเป่าปี่ในของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์เป็นระยะเวลา ๔ สัปดาห์ได้ประเมินนักศึกษาจำนวน ๔ คนตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ดังนี้

๑) การพัฒนาศักยภาพด้านพลังกำลัง

๒) การพัฒนาศักยภาพการบังคับนิ้ว

๓) การพัฒนาศักยภาพการบังคับลม

๔) พัฒนาความคล่องของการใช้ลม ลิ้น และนิ้ว ให้มีความสัมพันธ์กัน

๕) พัฒนาการเป่าปี่ในทำนองเพลงเพิ่มเสียง

๖) พัฒนาการเป่าปี่ในทำนองเพลงลดเสียง

แบบประเมินชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่โน

ชื่อ-นามสกุลผู้รับการประเมิน.....นายวิรัตน์ คำเนตร.....

วัน.....๑๐.....เดือน.....สิงหาคม.....พ.ศ.....๒๕๖๑.....

คำชี้แจง ให้ประเมินโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนน

เกณฑ์การประเมิน ๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ๒ = ปรับปรุง ๑ = ไม่ผ่านเกณฑ์

เพลงมุล่งชั้นเดียว (เกณฑ์จำนวน ๕ รอบต่อเนื่อง)	ระดับคะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑) การพัฒนาศักยภาพด้านพละกำลัง	✓				
๒) การพัฒนาศักยภาพการบังคับนิ้ว	✓				
๓) การพัฒนาศักยภาพการบังคับลม		✓			
๔) ทักษะการเป่าปี่ในทำนองเพลงเสียงตรง	✓				
รวม	๑๔				

เพลงเข้ฆ่าน	ระดับคะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑) การพัฒนาศักยภาพการบังคับนิ้ว	✓				
๒) การพัฒนาศักยภาพการบังคับลม		✓			
๓) ทักษะการเป่าปี่ในทำนองเพลงเสียงเพิ่ม		✓			
รวม	๑๓				

เพลงสุรินทร์ราหู ๓ ชั้น	ระดับคะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑) การพัฒนาศักยภาพการบังคับนิ้ว		✓			
๒) การพัฒนาศักยภาพการบังคับลม			✓		
๓) ทักษะการเป่าปี่ในทำนองเพลงเสียงลด		✓			
รวม	๑๑				

ชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....นายบุญเสก.....บรรจงจิต.....)

แบบประเมินชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

ชื่อ-นามสกุลผู้รับการประเมิน..... นางสาวจิณณพัต จันทรสุชา.....

วัน.....๑๐.....เดือน.....สิงหาคม.....พ.ศ.....๒๕๖๑.....

คำชี้แจง ให้ประเมินโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนน

เกณฑ์การประเมิน ๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ๒ = ปรับปรุง ๑ = ไม่ผ่านเกณฑ์

เพลงมุล่งชั้นเดียว (เกณฑ์จำนวน ๕ รอบต่อเนื่อง)	ระดับคะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑) การพัฒนาศักยภาพด้านพละกำลัง		✓			
๒) การพัฒนาศักยภาพการบังคับนิ้ว	✓				
๓) การพัฒนาศักยภาพการบังคับลม		✓			
๔) ทักษะการเป่าปี่ในทำนองเพลงเสียงตรง	✓				
รวม	๑๘				

เพลงเข้ม่าน (เกณฑ์จำนวน ๒ เที้ยว)	ระดับคะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑) การพัฒนาศักยภาพการบังคับนิ้ว		✓			
๒) การพัฒนาศักยภาพการบังคับลม		✓			
๓) ทักษะการเป่าปี่ในทำนองเพลงเสียงเพิ่ม		✓			
รวม	๑๒				

เพลงสุรินทร์ราหู ๓ ชั้น (เกณฑ์จำนวน ๒ เที้ยว)	ระดับคะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑) การพัฒนาศักยภาพการบังคับนิ้ว		✓			
๒) การพัฒนาศักยภาพการบังคับลม			✓		
๓) ทักษะการเป่าปี่ในทำนองเพลงเสียงลด		✓			
รวม	๑๑				

ชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....นายบุญเสก.....บรรจงจิต.....)

แบบประเมินชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

ชื่อ-นามสกุลผู้รับการประเมิน.....นายภูมินทร์ ปี่เพราะ.....
วัน.....๑๐.....เดือน.....สิงหาคม.....พ.ศ.....๒๕๖๑.....

คำชี้แจง ให้ประเมินโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนน

เกณฑ์การประเมิน ๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ๒ = ปรับปรุง ๑ = ไม่ผ่านเกณฑ์

เพลงมุล่งชั้นเดียว (เกณฑ์จำนวน ๕ รอบต่อเนื่อง)	ระดับคะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑) การพัฒนาศักยภาพด้านพละกำลัง	✓				
๒) การพัฒนาศักยภาพการบังคับนิ้ว	✓				
๓) การพัฒนาศักยภาพการบังคับลม		✓			
๔) ทักษะการเป่าปี่ในทำนองเพลงเสียงตรง	✓				
รวม	๑๙				

เพลงเข้ม่าน (เกณฑ์จำนวน ๒ เที้ยว)	ระดับคะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑) การพัฒนาศักยภาพการบังคับนิ้ว	✓				
๒) การพัฒนาศักยภาพการบังคับลม		✓			
๓) ทักษะการเป่าปี่ในทำนองเพลงเสียงเพิ่ม	✓				
รวม	๑๔				

เพลงสุรินทร์ราหู ๓ ชั้น (เกณฑ์จำนวน ๒ เที้ยว)	ระดับคะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑) การพัฒนาศักยภาพการบังคับนิ้ว		✓			
๒) การพัฒนาศักยภาพการบังคับลม		✓			
๓) ทักษะการเป่าปี่ในทำนองเพลงเสียงลด		✓			
รวม	๑๒				

ชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....นายบุญเสก.....บรรจงจิต.....)

แบบประเมินชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

ชื่อ-นามสกุลผู้รับการประเมิน.....นายอภิสิทธิ์ พลายนมูล.....

วัน.....๑๐.....เดือน.....สิงหาคม.....พ.ศ.....๒๕๖๑.....

คำชี้แจง ให้ประเมินโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนน

เกณฑ์การประเมิน ๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ๒ = ปรับปรุง ๑ = ไม่ผ่านเกณฑ์

เพลงมุล่งชั้นเดียว (เกณฑ์จำนวน ๕ รอบต่อเนื่อง)	ระดับคะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑) การพัฒนาศักยภาพด้านพลังกำลัง	✓				
๒) การพัฒนาศักยภาพการบังคับนิ้ว		✓			
๓) การพัฒนาศักยภาพการบังคับลม		✓			
๔) ทักษะการเป่าปี่ในทำนองเพลงเสียงตรง	✓				
รวม	๑๘				

เพลงเข้ม่าน (เกณฑ์จำนวน ๒ เที้ยว)	ระดับคะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑) การพัฒนาศักยภาพการบังคับนิ้ว		✓			
๒) การพัฒนาศักยภาพการบังคับลม		✓			
๓) ทักษะการเป่าปี่ในทำนองเพลงเสียงเพิ่ม		✓			
รวม	๑๒				

เพลงสุรินทราหู ๓ ชั้น (เกณฑ์จำนวน ๒ เที้ยว)	ระดับคะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑) การพัฒนาศักยภาพการบังคับนิ้ว			✓		
๒) การพัฒนาศักยภาพการบังคับลม		✓			
๓) ทักษะการเป่าปี่ในทำนองเพลงเสียงลด		✓			
รวม	๑๑				

ชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....นายบุญเสก.....บรรจงจิต.....)

ระดับเกณฑ์การรวมคะแนนทั้ง ๓ เพลงของชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

ได้คะแนนการประเมินผล ๕๐ – ๔๕ หมายถึง ระดับผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติทางด้าน ทักษะฝีมือของผู้รับการประเมินมีการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพดีเยี่ยม

ได้คะแนนการประเมินผล ๔๔ – ๔๐ หมายถึง ระดับผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติทางด้าน ทักษะฝีมือของผู้รับการประเมินมีการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับดี

ได้คะแนนการประเมินผล ๓๙ – ๓๕ หมายถึง ระดับผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติทางด้าน ทักษะฝีมือของผู้รับการประเมินมีการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับพอใช้

ได้คะแนนการประเมินผล ๓๔ – ๓๐ หมายถึง ระดับผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติทางด้าน ทักษะฝีมือของผู้รับการประเมินต้องปรับปรุง

ได้คะแนนการประเมินผลหรือต่ำกว่า ๒๙ – ๒๐ หมายถึง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ผลคะแนนประเมินชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการเป่าปี่ในของนักศึกษาจำนวน ๔ คน ได้ผลการประเมินดังนี้

รายนามนักศึกษา	คุณสมบัติเบื้องต้น	คุณสมบัติความพร้อมของเพลงชุดฝึก			สถานศึกษาเดิม
		มุล่ง	เข้าม่าน	สุรินทราหู	
นายวิรัตน์ คำเนตร	✓				สายสามัญ
นางสาวจิณณพัฑ จันทรสุขา	✓				สายสามัญ
นายภูมินทร์ ปี่เพราะ	✓	✓	✓		วณศ.
นายเอกนิษฐ์ พลายลมูล	✓	✓			กศน.

จากการทดลองให้นักศึกษาที่เรียนเอกปี่ในของภาควิชาดุริยางคศิลป์ คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ได้ใช้ชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน เป็นระยะเวลา ๔ สัปดาห์พบว่านักศึกษามีพัฒนาการในการเป่าปี่ใน ได้ดีขึ้นตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ คือ

๑) การพัฒนาศักยภาพด้านพละกำลัง

๒) การพัฒนาศักยภาพการบังคับนิ้ว

๓) การพัฒนาศักยภาพการบังคับลม

๔) การพัฒนาความคล่องของการบังคับลม ลั้น และนิ้ว ให้มีความสัมพันธ์กัน

๕) การพัฒนาการเป่าปี่ในทำนองเพลงเพิ่มเสียง

๖) การพัฒนาการเป่าปี่ในทำนองเพลงลดเสียง ทั้งนี้ตัวแปรที่สำคัญคือ วินัยในการฝึกฝนของผู้ที่ฝึกปฏิบัติที่จะต้องใช้เวลาในการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง มีความซื่อตรงต่อการฝึกฝนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับตัวเอง อีกทั้งจะต้องสังเกตการเป่าปี่ในของตนเองด้วยว่าเสียงปี่

ที่เป่าออกมามีคุณภาพเสียงที่ดี ชัดเจน ถูกต้องหรือไม่ ลิ้นปี่จะต้องมีคุณภาพที่ดี เหมาะสมกับการที่จะใช้ฝึกฝนในทุกๆวัน หากพบว่าลิ้นปี่ของตนเองไม่ได้คุณภาพ เช่นเบาเกินไป หนักเกินไป หรือ คุณภาพลิ้นปี่ไม่ดี เป่าเสียงต่ำไม่ออก เป่าเสียงแหลมไม่ได้ ผู้ฝึกจะต้องเตรียมลิ้นปี่ให้มีความพร้อมสำหรับใช้ฝึกอยู่เสมอๆ เพื่อฝึกความรับผิดชอบ และการดูแลเอาใจใส่ต่อเครื่องมือตนเอง หลังจากการเป่าปี่ทุกครั้ง ควรทำความสะอาดลิ้นปี่ เล่าปี่ให้สะอาดเรียบร้อยก่อนเก็บ

การทดลองชุดฝึกนี้เป็นเพียงการชี้ให้เห็นถึงการพัฒนาการในการฝึกเป่าปี่ใน เป็นช่วงระยะเริ่มต้นของความเป็นนักวิชาชีพศิลปินทางดนตรีเท่านั้น หากแต่ศิลปินวิชาชีพจริงจะต้องไม่ละทิ้งการฝึกฝน ซึ่งหากหยุดหรือละทิ้งการฝึกฝนเมื่อใดแล้วก็ตาม การพัฒนาในคุณสมบัติทางเสียงต่างๆก็จะลดถอยลงไปด้วยเช่นกัน

๔.๒.๒ การวิพากษ์ผลงานชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกเป่าปี่ใน

การวิพากษ์ผลงานชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกเป่าปี่ใน ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้เรียนเชิญผู้เชี่ยวชาญปี่ใน นักวิชาชีพปี่ใน ครู อาจารย์ผู้สอนปี่ใน ระดับอุดมศึกษาของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และสถาบันการศึกษาอื่นๆ มาประชุมร่วมกันแล้ววิพากษ์ผลงานการวิจัยเรื่องชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกเป่าปี่ใน โดยในที่ประชุมการวิพากษ์ได้มีผู้ให้ข้อคิดเห็นและแนวทางดังนี้

อาจารย์อนันต์ สบฤกษ์ ได้ให้ข้อคิดเห็นและแนวทางไว้ว่า “ชุดฝึกที่ประกอบไปด้วย ๓ เพลง นั้นเห็นด้วยกับผู้วิจัย แต่น่าจะมีการดึงเอาแบบฝึกตรงไหนที่เป็นความยาก ตรงไหนที่มีปัญหากับบทเพลง แยกเป็นแบบฝึกช่วงสั้นๆ อาจจะใช้ ๘ ห้อง หรือ ๑๖ ห้องก็ได้ แบ่งเป็นช่วงๆ ที่คิดว่าทำนองช่วงนั้นยากสุดในเพลง โดยอาจสังเกตดูจากเวลาที่เราร้องเพลงให้กับนักศึกษา ช่วงไหน ตรงไหนที่ทำไม่ค่อยผ่านหรือผ่านไปไม่ได้ยาก ตรงไหนบ้าง ใช้น้ำยาก ใช้น้ำยาก กลับลม เพิ่มเสียงหรือลดเสียง ตรงไหน นำมาแยกเป็นแบบฝึกหัดอีกก็ได้ อันนี้ก็จะช่วยเสริมให้ผู้เรียนไปได้อย่างรวดเร็วเมื่อเข้าสู่ทำนองเพลงจริงๆ เพราะเขาได้ผ่านช่วงบทฝึกที่ยากมาแล้ว”

ครูป๊อบ คงลายทอง ได้ให้ข้อคิดเห็นและแนวทางไว้ว่า “รูปแบบของวิชาการนั้นไม่ค่อยมีปรากฏขึ้นอย่างชัดเจน ในงานวิจัยชิ้นนี้นับว่าเป็นประโยชน์ ก็น่าศึกษาต่อไป จำพวกวัสดุต่างๆ เช่น ไม้ชิงชัน ไม้มะเกลือ อนาคตอาจจะหายาก ฉะนั้นไม้ทางเลือกใหม่ เช่น ไม้มะฮอกกานี ก็ใช้ได้ ราคาไม่แพงมาก ในการเรียงลำดับเพลงของงานชุดฝึกผมนั้น การเรียงลำดับเพลงยากง่าย ก็จะมีอย่างเช่นเพลงเข้าม่านนั้นจะยากหน่อย จึงมีข้อเสนอแนะดังนี้คือ อยากเสนอเพลงที่เป็นทางเลือก หรือเพลงที่ให้เขามีทางเลือก การให้กำลังใจ บางคนความสามารถเขาไม่เท่ากัน การให้กำลังใจกับเขาก็เป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยให้เขาพัฒนา และก้าวเข้าไปสู่เพลงเข้าม่าน ซึ่งก็เห็นด้วยกับอาจารย์อนันต์ สบฤกษ์ ที่ว่าน่าจะมีแบบฝึกหรือเพลงฝึกก่อนเป่าเพลงเข้าม่าน ก็ยังมีเพลงที่น่าจะเอามาสนับสนุนเพื่อให้เขาพัฒนาเข้าไปสู่ตัวเพลงเข้าม่าน เช่นเพลงเขมรปี่แก้ว เขมรใหญ่ ให้เป็นตัวเลือกเผื่อจะเป็นประโยชน์กับเด็กบางคนที่ไม่ถนัดนัก ก็จะได้ค่อยๆพัฒนาไป หรืออย่างเช่นในกลุ่มเพลงระบำสี่บท ก็น่าสนใจ เพื่อจะได้พัฒนาการเรื่องของการใช้น้ำ การใช้น้ำ การใช้เสียงต่างๆ”

ครูสิงหล สังข์จ้อย ได้ให้ข้อคิดเห็นและแนวทางไว้ว่า “ก่อนอื่นต้องขอกล่าวสวัสดิครูอาวุโสในที่ประชุมนี้ผมก็เป็นคนหนึ่งที่ท่านกล่าวไว้ข้างต้นผู้เชี่ยวชาญทั้งหลาย อันนี้ผมไม่ได้ยืนในนั้นเพียงแค่อายุเยอะไปเท่านั้นเอง ผมมีความเห็นด้วย และก็ยินดีกับทางคณะของอาจารย์ที่สร้างงานชิ้นนี้ขึ้นมา ผมมีข้อเสนอิดๆหน่อยๆ ในที่นี้ ๑) ควรเพิ่มอุปกรณ์ที่จะใช้ตัดลิ้นปี เช่นใบตาล เราควรจะทำใบตาลชนิดใด มีคุณสมบัติแบบไหนที่จะดี เพิ่มเข้าไปให้เขาได้รับรู้ ๒) อีกประการหนึ่งก็คือในการเป่าปี่หรือขลุ่ยก็ตามการที่จะบรรเลงไปควรนำจะอธิบายบอกเขาไปว่าปิดหรือเปิดนิ้ว ก่อนที่จะพ่นลมออกไป ส่วนตัวโน้ตหรือลมที่ออกมาอันนั้นคือจังหวะมันอยู่ในปากเรา บางครั้งที่เคยเห็นที่ผ่านๆมาก็มีบางคนเขาพ่นลมออกมา ก่อนแล้วค่อยไปปิดนิ้วมันก็เกิดเสียงที่ไม่ต้องการแทรกออกมา ก็มีเท่านี้ นอกนั้นเห็นด้วยหมดครับ”

ครูพลณศักดิ์ ทรัพย์บางยาง ได้ให้ข้อคิดเห็นและแนวทางไว้ว่า “กราบสวัสดิท่านผู้เชี่ยวชาญ คุณครูของผมทุกคน กระผมมีความยินดีที่ได้มาร่วมให้ความคิดเห็นในงานวิจัยชิ้นนี้ ซึ่งตั้งแต่ที่ครูอนันต์ ครูบีบ ครูสิงหล ได้แสดงความคิดเห็นมา ทำให้ผมนึกถึงประสบการณ์ตรงอย่างหนึ่ง ซึ่งค่อนข้างจะใกล้เคียงกับงานวิจัยของอาจารย์บุญเสก บรรจงจัด ที่วิจัยว่าเสียงปี่ จนกระทั่งมาถึงเพลงพื้นฐาน เต่ากินผักบุงไล่ เหาะ จนกระทั่งมาถึงเพลงมุล่ง เพลงเข้าม่าน และเพลงสุรินทราหู พอดีเมื่อ ๘ - ๙ ปีที่แล้วได้ประสบการณ์ตรงที่ว่าจะต้องเพลงเข้าม่านให้กับนักเรียน ก็เครียดอยู่หลายวันว่าจะทำอะไรให้เด็กๆ มีความเข้าใจเรื่องระบบโครงสร้างของเสียง เด็กได้ทำนองเครื่องอยู่แล้ว ทีนี้เมื่อเราต่อเพลงมุล่งแล้วเราจะทำอะไรระหว่วเพลงมุล่งกับเพลงเข้าม่านก็นึกขึ้นมาได้เพราะเด็กคนนี้เสียงปี่ของเขาเป่าเป็นเสียงสั้นๆ จึงใช้เพลงในลักษณะเสียงยาว ได้แก่เพลงระบำสุโขทัย เพื่อเพิ่มลักษณะของเสียงยาว ซึ่งทำให้แก้เสียงสั้นได้ พอจบระบำสุโขทัยเด็กก็เป่าปี่ได้ดีขึ้น หลังจากนั้นผมก็ต่อเพลงลดเสียงให้อีกเพลงหนึ่งคือระบำลพบุรี ซึ่งเป็นเพลงลดเสียง หลังจากจบเพลงนี้จนเขามีความแม่นยำก็ต่อเพลงเข้าม่าน ก็ปรากฏว่าเด็กสามารถเป่าได้ไม่ค่อยติดขัดมากเพียงแต่จะมีปัญหาอย่างที่อาจารย์อนันต์ได้บอกว่ามีบางลูกที่ยากๆที่จะเอามาฝึกได้ และเด็กก็สามารถที่จะเป่าได้อย่างชัดเจนในเรื่องของการใช้บันไดเสียง เสียงทางในแล้วไปเสียงทางกลาง ก็ขอเสนอแนะ ๒ เพลงนี้ไว้ เกี่ยวกับประสบการณ์ที่ผมเคยเจอและเคยลองใช้ก็คิดว่าน่าพอใจในระดับหนึ่งขอบคุณครับ”

ครูสำเนา เปี่ยมดนตรี ได้ให้ข้อคิดเห็นและแนวทางไว้ว่า “จะกล่าวว่าจริงแล้ว ตรงใจของผมนั้นก็คือตั้งแต่ที่คุณครูอนันต์ ได้กล่าวถึงการออกแบบฝึกหัดเบื้องต้น และที่ครูบีบได้พูดก็ต่อกันพอดี ก็คือเราจะเจาะจงเพลงอย่างนั้นไป หรือมันจะมีความหลากหลายไปไหม ในความคิดของผมนั้นก็คือ จะต้องพูดถึงบริบทต่างๆ โดยเฉพาะเรื่องของลิ้นปี ซึ่งมีความสอดคล้องกับอาจารย์สิงหล และเรื่องของใบตาล ให้ชัดเจนตรงนี้ในเรื่องของความถนัดและศักยภาพในการเป่าปี่ของแต่ละคนที่ไม่เท่ากัน อาจจะแตกต่างกันในเรื่องของการใช้เพลง ก็เห็นต่างจากอาจารย์พลณศักดิ์ ที่บอกว่า มีการออกแบบในการใช้เพลงระบำสุโขทัย ในทำนองเสียงแบบนี้ ระบำลพบุรีให้เสียงแบบนี้ ในส่วนตัวผมก็ได้รับการถ่ายทอดมาคล้ายๆกับอาจารย์พลณศักดิ์ครับ แล้วก็พบปัญหาในเรื่องขอเพลงที่ใช้กันหลากหลายกันไปก็ลองออกแบบของตัวเองดู มันก็มีแบบขึ้นมาอีกอันนั้นก็เป็นการศึกษา แต่มาถึงงานโครงการของอาจารย์บุญเสก ก็เป็นแบบที่ออกมาว่าเพลงไหนมีจุดประสงค์เพื่ออะไร มันก็ตรงกันนะครับแต่มีข้อที่สงสัยว่า การเรียบเรียงความยากง่าย ผมดูว่าบางที่

คนที่ไม่เคยหัดมาก่อน อย่างเช่นมุล่งถึง ๕ รอบ แล้วก็อย่างเพลงเข้ามา ๒ เที้ยว ผมว่าถ้าเราพยายามเรียบเรียงตรงนี้อีกนิด เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับศักยภาพของเด็กที่มาจากที่อื่นแล้วเข้ามาเรียน คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ชั้นอุดมศึกษา ผมว่าก็น่าจะดูดีและไปได้ไกล แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นถ้าเกิดทำมาแล้วผมก็ยังถือว่าเป็นการคัดสรรในเรื่องของเพลงมาได้ดี ในระดับหนึ่งนะครับ อันนี้เป็นการเสนอครับขอบคุณครับ”

อาจารย์ธราธิป สิทธิชัย ได้ให้ข้อคิดเห็นและแนวทางไว้ว่า “ขออนุญาตก่อนอื่นผมต้องขอกล่าวว่าผมมีความยินดี เป็นอย่างมากในการที่ได้มาร่วมโครงการนี้ ก็ถือว่าเป็นความรู้ที่ผมจะได้นำไปใช้ในอนาคต พอเห็นชื่อเรื่องผมก็มีความรู้สึกว่าเป็นเรื่องที่ผมผ่านมาโดยตรง ประการที่หนึ่ง ซึ่งเรากำลังมุ่งเน้นในเรื่องของทักษะปฏิบัติ ผมอยากให้อาจารย์บุญเสก เขียนเพิ่มเติมในเรื่องข้อมูลในการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาว่านอกจากปฏิบัติแล้ว เขาได้เสริมทางด้านพุทธิพิสัยอย่างไรบ้าง เพิ่มเติมในเรื่องกระบวนการคิด อาจารย์สอนเขาอย่างไร นักศึกษาสามารถคิดอะไรได้บ้าง เข้าใจในรูปแบบของสำนวนหรือกลอนที่อาจารย์บอกไปเขาเข้าใจเป็นอย่างไร เพราะผมเห็นว่าจะได้สอดคล้องกับระดับอุดมศึกษา ให้เขาพูดมาให้ได้ ให้เขาเขียนมาให้ได้

ประการที่สอง คือด้านทักษะก็มีหลายๆท่านได้กล่าวไปแล้วผมก็เล็งเห็นว่าน่าจะมีอยู่ ๓ ประเด็นที่อาจารย์เขียนมาตามวัตถุประสงค์ของอาจารย์คือ ๑)เรื่องเสียง ๒)เรื่องลม สั้นยาว ๓)เรื่องพลังกำลังความอดทน ซึ่งอาจารย์ก็มีแบบฝึกอยู่แล้วในชุดเพลง ๓ เพลง สุดท้ายก็คือการวิเคราะห์และการนำไปใช้ เพราะว่าถ้าดูตามหลักสูตรของอาจารย์ ก็จะเรียนเพียงแค่ ๔ ปี การเรียนต้องเรียนทั้งเพลงเถา เพลง ๓ ชั้น เพลงเดี่ยว ซึ่งเวลาในการเรียนมันสั้นมาก ถ้าดูจากปัจจัยนำเข้าคือ นักศึกษาวิทยาลัยนาฏศิลป์ และนักศึกษาสายสามัญ ซึ่งผมก็ประสบปัญหาคือ มันเกิดความเหลื่อมล้ำของเด็ก เพราะฉะนั้นถ้าเราสร้างชุดแบบฝึกนำมาใช้ก็จะทำให้เกิดการสร้างเสริมและพัฒนาให้นักศึกษาได้ดีขึ้น คือถ้าเราจะไปมุ่งหวังเหมือนชั้นวิทยาลัยนาฏศิลป์ เราอาจจะไม่สามารถเรียนได้ทั้งหมดเพราะฉะนั้นแบบฝึกจะสามารถสร้างให้ผู้เรียนนำไปสู่การเรียนเพลงในหลักสูตรได้อย่างนั้นนะครับ ผมเลยเห็นว่าการนำไปใช้เป็นเรื่องสำคัญมาก จึงอยากฝากเรื่องพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และเจตคติที่นำไปใช้ครับ”

อาจารย์ภัคร ขำคม ได้ให้ข้อคิดเห็นและแนวทางไว้ว่า “ประเด็นที่ ๑ คือกลุ่มเป้าหมาย ประเด็นที่ ๒ คือ เรื่องการอ้างอิงที่ถูกต้องตามรูปแบบของผู้ให้ทุน ในความเห็นของผมคือ อะไรที่ทำขึ้นเป็นพิเศษ เราก็ควรจะดูแลเป็นพิเศษ เช่นเราทำเพลงมุล่งขึ้นเป็นพิเศษ เราก็จะต้องเข้าไปดูแลเป็นพิเศษแล้วก็มีคำตอบคือสิ่งที่เราที่ชัดเจน กับสิ่งที่เด็กเจอแล้วเขาจะชอบ จากประสบการณ์นะครับ แต่ถ้าเขาไม่ชอบแล้วเราพยายามให้เขาทำเขาก็จะนิ่งเฉย ว่าเขาทำสิ่งพวกนี้ไปเพื่ออะไร เป้าไปแล้วไปใช้ในเพลงอะไร ถ้าหากอาจารย์บุญเสก ทำได้ โยงโยไปได้ว่าทำเพลงพวกนี้แล้วเราจะได้อะไร ในกลุ่มเพลงอย่างไหน เช่นเพลงเข้ามาเราต้องใช้อะไร สุรินทร์หาไปใช้ในกลุ่มอะไร เช่นเพลงแขกมอญใช้ไหม เมื่อเราดูเป็นพิเศษแล้ว ก็ควรมองย้อนไปที่กลไกเบื้องต้นด้วยว่า คือการเริ่มทดลอง ทำตรงไหน ตอดลมทำอย่างไร ที่นี้กระบวนการอาจจะต้องไปดูแลเป็นพิเศษและก็มีข้อมูลเป็นพิเศษ เช่นในกลุ่มของมุล่ง ท่อน ๓ ในกลุ่มเสียงต่อ

ระบายลมอย่างไร เราเคยทำอะไร ส่วนเรื่องแนวเพลงเราอาจจะต้องกำหนด ๓ ชั้น ๒ ชั้น แล้วก็เร็วอย่างไร เพื่อให้สัมผัสกับกลุ่มเป้าหมาย”

ครูบุญช่วย โสวัตร ได้ให้ข้อคิดเห็นและแนวทางไว้ว่า “สิ่งสำคัญ คือบุคลากรในวันนี้ที่อาจารย์บุญเสก ได้เชิญมานั้น เป็นความน่ายินดีต่อวงการเครื่องเป่าไทย เพราะว่าล้วนแต่เป็นกำลังที่จะช่วยดูแลความเป็นอนาคตให้เกิดความเข้มแข็งทั้งสิ้น โดยเฉพาะท่านหนึ่งที่ผมอยากจะชมเชย ในที่นี้คือ อาจารย์สิงห์ สันขัย อาจารย์ท่านนี้เป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาที่เรียกว่า การศึกษานอกระบบอย่างเต็มรูปแบบแต่ขอชมเชยอาจารย์ว่าอาจารย์ได้ติดตาม ศึกษาด้วยศักยภาพของอาจารย์จนเข้าใจแก่นแท้มาตรฐานที่แท้จริง ขออนุญาตชมเชย ณ ที่นี้ ก็หวังว่าโอกาสนี้จะมีทรัพยากรบุคคลอย่างอาจารย์สิงห์ สันขัย ในการช่วยกันดูแลน้องๆรุ่นต่อไปด้วย ต้องขอกล่าวไว้ว่าอารยธรรมไทยไม่มีค่าเป็นอัตลักษณ์ มีคุณค่าในความเป็นเอกลักษณ์ ถ้าหากเป็นไปได้ อย่างไรก็ดี ก็มาจากรากฐานเดิมที่เดียวสุขุขทัยที่กำหนดไว้ที่มีมาก่อนนั้น ผมไม่รู้เข้าไปหรือเปล่า ซึ่งก็มีรากฐานมาเท่านี้ ผมคิดว่างานของอาจารย์บุญเสกนั้น เป็นงานที่ทั่วด้วยกระบวนการศึกษา งานอาจารย์บุญเสกนั้นตั้งชื่อมาคือ งานที่สร้างพัฒนาการคน “ด้วยระยะสั้นด้วยประสิทธิภาพสูง” เพราะฉะนั้นผมมองเห็นงานของอาจารย์บุญเสกนั้น เป็นงานที่ไม่ใช้กระบวนการทางการศึกษาในกระบวนการของครุศาสตร์ เพราะฉะนั้นนี่เป็นกระบวนการของฝ่ายศิลปินล้วนๆ โดยความรู้ต่างๆ เหล่านี้เป็นการสืบทอดมาแต่ในอดีตคนที่สืบทอดบอกกระบวนการนี้คือ ครูเทียบ คงลายทอง “คนอื่นอาจไม่ได้ใกล้ชิดเหมือนอย่างที่ผมได้เรียนกับครูนะ” ฉะนั้นครูเทียบ ได้บอกลำดับ ต่อมูล่งต่อสุรินทราหู ต่อชุดโหมโรงเย็น ครูมีเหตุผลว่าทำไมถึงสอนเรื่องนั้น ทำไมถึงสอนเรื่องนี้ แต่พอมาถึงรุ่นที่ผมสอนนี้แหละ ไม่ได้บอกว่าทำไมถึงสอนเรื่องนั้น ทำไมถึงสอนเรื่องนี้ ก็เพราะว่ามันติดขัดด้วยระบบหลักสูตรหลักสูตรกำหนดให้เรียนเพลงนั้นเพลงนี้ ตามลำดับนั้นๆ นี่ๆ เพราะฉะนั้นจึงไม่สามารถตอบได้ว่าจะต่อเพลงอะไร ด้วยเหตุผลอะไร แต่ว่าสาเหตุสำคัญที่ครูต่อชุดนี้ ชุดนี้เป็นชุดที่ผมบอกอาจารย์บุญเสกไปว่ามีศักยภาพ และเหตุผลในการที่จะสร้างศิลปิน แต่ไม่ใช่สร้างนักการครุศาสตร์ เหตุผลที่อาจารย์ท่านอื่นๆ ได้ให้เหตุผลว่า ตั้งข้อสังเกตว่า ก็ควรนำสิ่งนั้นมาวิเคราะห์ มาสังเคราะห์อะไรต่างๆ อันนี้เป็นกระบวนการทางครุศาสตร์ เพื่อที่จะแก้ปัญหาเฉพาะเรื่อง เฉพาะกรณี แต่ในงานวิจัยของอาจารย์บุญเสกนั้น เปรียบเสมือนเป็นแก้วสารพัดนึก ที่สร้างศิลปินคนหนึ่งที่ให้มีฐานแข็งแกร่งตั้งแต่ระดับต้นไปจนถึงระดับสูงสุด เพราะฉะนั้นงานนี้เป็น “แก้วสารพัดนึก” ที่จะมาจากรากฐาน ๓ กรณีศึกษานี้ แล้วทำไมจึงเป็นกรณีศึกษานี้ก็เพราะ ๑)ต้องการระยะเวลาสั้น ในการที่จะปรับคนให้เข้าสู่วิกฤตแห่งการเป็นศิลปินที่มีระยะทางระยะเวลานั้น อย่างที่อาจารย์ธราธิป ได้บอกถึงหลักสูตรศิลปิน ก็เพราะเวลาอันสั้นนี้แหละจึงจำเป็นต้องกำหนด “แก้วสารพัดนึก” หรือชุดฝึกนี้ ได้ถูกฝึกฝนไปในบุคคลใดก็ตาม ทุกคนจะก้าวเข้าสู่มิติแห่งความสูงสูดนั้นเท่ากันทุกคน เว้นเสียแต่ใครไม่ไปเท่านั้น ซึ่งขึ้นอยู่กับความสนใจเป็นอย่างไรเท่านั้น แต่โดยกระบวนการของเครื่องมือแล้วเพียงพอต่อการที่จะนำไปสู่ศักยภาพขั้นสูงสุดของวิชาการเป่าปี่ใน”

บทที่ ๕

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง ชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน ผู้วิจัยได้ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ จากผลการวิจัยไว้ดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ การสร้างชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

ผลจากการสร้างชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน พบว่าเป็นการสร้างสรรค์ตามรูปแบบและแนวทางที่สืบทอดกันมาแต่ในอดีตในรูปแบบมุขปาฐะ โดยผู้วิจัยได้นำหลักและวิธีที่ได้จากการสืบค้นข้อมูล การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านปี่ใน นำสร้างชุดฝึกสร้างเสริมให้กับนักศึกษาในการฝึกฝนเพื่อพัฒนาศักยภาพการเป่าปี่ใน ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ด้วยระยะเวลาที่รัดสั้นเพื่อแก้ปัญหานักศึกษาที่เข้ามาศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ภาควิชาดุริยางคศิลป์ คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ทั้งสายสามัญ และวิทยาลัยนาฏศิลป์ มีฐานทักษะทางด้านการเป่าปี่ในที่ครอบคลุมเพียงพอตลอดหลักสูตร และมีความเหมาะสมกับช่วงชั้นในระดับอุดมศึกษา ผู้วิจัยจึงได้กำหนดแนวทางการสร้างชุดฝึกฝนเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้ฝึกปี่ใน ดังนี้

๑. การกำหนดลักษณะของชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน
๒. การกำหนดรูปแบบของชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน
๓. การกำหนดทำนองเพลงชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน
๔. การกำหนดแนวทางการประเมินผล

๕.๑.๑.๑ ผลการกำหนดคุณลักษณะของชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

ผู้วิจัยได้สรุปผลการกำหนดคุณลักษณะของชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ในตามปัจจัยหลักของการวิจัยดังนี้

๑. การพัฒนาศักยภาพด้านพละกำลัง
๒. การพัฒนาศักยภาพการบังคับนิ้ว
๓. การพัฒนาศักยภาพการบังคับลม

๔. การพัฒนาศักยภาพความคล่องของการใช้ลม ลิ้น และนิ้ว ให้มีความสัมพันธ์กัน

๕. การพัฒนาศักยภาพการเป่าปี่ในทำนองเพลงเพิ่มเสียง

๖. การพัฒนาศักยภาพการเป่าปี่ในทำนองเพลงลดเสียง

เพื่อศักยภาพของนักศึกษาที่เรียนปี่ใน ในระดับอุดมศึกษา สายวิชาชีพ ชุดการฝึกนี้ประกอบไปด้วยเพลงมุล่งชั้นเดียว เพลงเข้าม่าน และเพลงสุรินทราหู ๓ ชั้น ซึ่งผู้ที่จะนำชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ในไปปฏิบัติอันจะต้องมีคุณสมบัติรองรับดังต่อไปนี้

๑. ต้องเป็นผู้ที่เป่าปี่ในได้โดยผ่านการเรียนในระดับพื้นฐานมาแล้ว

๒. ระบายลมได้

๓. เลือกคุณภาพลื่นปี่ที่เหมาะสมกับการเป่าปี่ในได้

๔. เป่าปี่ในเพลงพื้นฐานได้ เช่น เพลงเต่ากินผักบุง เพลงโล่

เพลงเหาะ ฯลฯ

รูปแบบของชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ในนั้น ประกอบด้วย ๒ ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่หนึ่ง เตรียมความพร้อมก่อนการบรรเลง

ขั้นที่สอง การเรียงลำดับเพลงและข้อกำหนดที่ใช้ในการฝึกชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน รวมถึงแนวทางการประเมินทำนองเพลงทางปี่ใน

๕.๑.๑.๒ ผลการกำหนดรูปแบบของชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

ผู้วิจัยได้สรุปผลการกำหนดรูปแบบของชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน ดังนี้

๑. ด้านความพร้อมก่อนการฝึกฝนสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

๒. ลำดับเพลงและข้อกำหนดในการฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

๕.๑.๑.๓ ผลการกำหนดทำนองเพลงชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

ผู้วิจัยได้สรุปผลการกำหนดทำนองของเพลงในชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ในโดยเกณฑ์ตามลำดับ ดังนี้ ผู้วิจัยได้ใช้หลักการแปลทำนองทางดุริยางคศิลป์ไทยในเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพดนตรีไทย การแปลทำนองของปี่ในจะใช้ทำนองหลักเป็นฐานในการดำเนินทำนองเป็นทางของปี่ใน

๕.๑.๑.๔ ผลการกำหนดแนวทางการประเมินผล

ผู้วิจัยได้สรุปผลเป็นแนวทางการประเมินผลไว้ ๒ ลักษณะดังนี้

๑. การประเมินผลด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยได้กำหนดระดับความสำเร็จไว้ ๓ ระดับ

คือ ระดับการทำได้สำเร็จขั้นต้น ระดับการทำได้สำเร็จขั้นกลาง และระดับการทำได้สำเร็จขั้นสมบูรณ์

๒. การประเมินผลโดยให้ครูผู้สอนประเมิน หรือผู้เชี่ยวชาญ

ใช้เกณฑ์การประเมิน ชุติฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน โดยใช้ระดับเกณฑ์ความสำเร็จ

พิจารณาประกอบการให้คะแนนร่วมด้วยก็ได้

๕.๑.๒ สร้างเสริมศักยภาพการเป่าปี่ในของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

๕.๒.๑ ผู้วิจัยได้สรุปขั้นตอนการในการทดลองใช้ชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพของ นักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ คณะศิลปนาฏดุริยางค์ จำนวน ๔ คน โดยได้สรุปแต่ละขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ ตรวจสอบและเตรียมการ

แจ้งนักศึกษาทั้ง ๔ ราย ให้ทราบถึงกระบวนการในการฝึกฝนเพื่อสร้างเสริม ศักยภาพการเป่าปี่ในให้กับของนักศึกษา โดยได้สำรวจคุณสมบัติเบื้องต้นของนักศึกษา และคุณสมบัติความพร้อมของชุดฝึก ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

รายนามนักศึกษา	คุณสมบัติเบื้องต้น	คุณสมบัติความพร้อมของเพลงชุดฝึก			สถานศึกษาเดิม
		มุล่ง	เข้าม่าน	สุรินทราหู	
นายวิรัตน์ คำเนตร	✓				สายสามัญ
นางสาวจิณณพัต จันทรสุม	✓				สายสามัญ
นายภูมินทร์ ปิยะระ	✓	✓	✓		วณศ.
นายเอกนิษฐ์ พลาลมูล	✓	✓			กศน.

เครื่องหมาย ✓ หมายถึง มีคุณสมบัติพร้อม

หลังการสำรวจความพร้อมของนักศึกษาพบว่าได้เพลงสำหรับฝึกไม่ครบถ้วน ทุกเพลง เพื่อให้ชุดฝึกมีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงได้ถ่ายทอดทำนองเพลงให้กับนักศึกษา ก่อนเข้ารับการฝึกตามขั้นตอนของชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน มีดังนี้

๑. พัฒนาศักยภาพด้านพละกำลัง

๒. พัฒนาศักยภาพการบังคับลม

๓. พัฒนาศักยภาพการบังคับนิ้ว

๔. พัฒนาการความคล่องของการใช้ลม ลิ้น และนิ้ว

ให้มีความสัมพันธ์กัน

๕. พัฒนาการเป่าปี่ในทำนองเพลงเพิ่มเสียง

๖. พัฒนาการเป่าปี่ในทำนองเพลงลดเสียง

ขั้นตอนที่ ๒ ดำเนินการทดลองชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามลำดับขั้นตอน โดยใช้ระยะเวลาหลังเลิกเรียน เวลา ๑๖.๐๐ น. ถึง เวลา ๑๘.๓๐ น. ใช้เวลาในการฝึกฝนจำนวน ๒ ชั่วโมงครึ่งต่อวัน รวมระยะเวลา ๔ สัปดาห์ โดยนักศึกษาวิชาเอกปี่ใน ภาควิชาดุริยางคศิลป์ ศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำนวน ๔ คน โดยจากการประเมินในการควบคุมการฝึกของผู้วิจัย ได้ข้อสรุปเป็นรายสัปดาห์ดังนี้

สัปดาห์ที่ ๑ ปรับความพร้อม

ระยะเริ่มต้น ไม่สามารถเก็บลมได้ ลมรั่ว ริมฝีปากเก็บลมไม่อยู่

แนวทางแก้ไข ต้องฝึกซ้อมด้วยการเป่าเพลงมุล่งคุมแนวจังหวะในการฝึกให้สม่ำเสมอ ทุกๆวันเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับกล้ามเนื้อริมฝีปาก ลิ้น กระพุ้งแก้ม ระบบการหายใจ และระบบกลไกทางร่างกายในการควบคุมน้ำลาย การนั่งพับเพียบด้านหลังให้ตรงไม่ก้มหน้าจะเป็นส่วนช่วยให้ น้ำลายไหลเข้าได้ในขณะเป่า

ภายหลังได้รับการแก้ไข สามารถเก็บลมได้ ลมไม่รั่ว ริมฝีปากเก็บลมได้ดีขึ้น

สัปดาห์ที่ ๒ สร้างพัฒนาการขั้นต้น

ได้ข้อสรุปดังนี้

๑. ระบบควบคุมกายภาพดีขึ้น
๒. ระบบการควบคุมเสียงดีขึ้น
๓. ระบบการดำเนินทำนองดีขึ้น

ในขั้นต้นนี้ยังขาดความสมบูรณ์ที่ต้องได้รับการแก้ไขต่อไป

สัปดาห์ที่ ๓ สร้างพัฒนาการระดับกลาง

ได้ข้อสรุปดังนี้ ผลการแก้ไขเข้าสู่ระดับกลาง ตามเกณฑ์ที่กำหนด

สัปดาห์ที่ ๔ สร้างพัฒนาการระดับสูง

ได้ข้อสรุปดังนี้ ผู้เป่าปี่มีการพัฒนาขึ้นตามลำดับทั้งในเรื่องการบังคับลม บังคับลิ้น ความแม่นยำทำนองเพลง และความสัมพันธ์ของการบังคับลม บังคับนิ้ว อย่างมีความสัมพันธ์กัน ในกลุ่มเสียงทำนองเพลงลดเสียง และเพิ่มเสียงได้ชัดเจนตามเป้าหมายที่กำหนด

จะเห็นได้ว่าการพัฒนาทั้ง ๔ ระยะเป็นก้าวแรกที่เพียงพอของเส้นทางนักวิชาชีพรูปเป็น เพราะการพัฒนาศักยภาพที่พัฒนาขึ้นอย่างเป็นลำดับนี้ จะสามารถสร้างพัฒนาการไปสู่ผู้มีทักษะฝีมือเป็นเลิศได้สืบไปตามเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตรที่กำหนดในระดับอุดมศึกษาของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

การประเมินผลชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ในผู้วิจัยได้ประเมินผลเป็นรายบุคคลโดยให้คะแนนตามเกณฑ์และข้อกำหนดในการประเมินโดยการประเมินผลทดสอบนี้ปรากฏดังนี้

ตารางข้อมูลสรุปผลจากการประเมิน

รายนามนักศึกษา เข้ารับการประเมินผล	คะแนน การประเมิน	ระดับผลการ ประเมิน	สถานศึกษาเดิม
นายวิรัตน์ คำเนตร	๔๓	ดี	สายสามัญ
นางสาวจิณณพัต จันทรสุขา	๔๑	ดี	สายสามัญ
นายภูมินทร์ ปิไธเราะ	๔๕	ดีเยี่ยม	วณศ.
นายเอกนิษฐ์ พลลายมุล	๔๑	ดี	กศน.

จากผลการประเมินประสิทธิภาพของชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพกับนักศึกษาที่มีต้นทุนพื้นฐานที่แตกต่างกันนั้น มีประสิทธิภาพในการเพิ่มพัฒนาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งข้อมูลแสดงให้เห็นถึงการพัฒนาการได้ในระดับดี และระดับดีเยี่ยม

ผลการประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนด

ระดับเกณฑ์คะแนนการประเมินผลชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ในทั้ง ๓ เพลง ดังนี้

ได้คะแนนการประเมินผล ๕๐ – ๔๕ หมายถึง ระดับผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติทางด้านทักษะฝีมือของผู้รับการประเมินมีการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพดีเยี่ยม

ได้คะแนนการประเมินผล ๔๔ – ๔๐ หมายถึง ระดับผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติทางด้านทักษะฝีมือของผู้รับการประเมินมีการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับดี

ได้คะแนนการประเมินผล ๓๙ – ๓๕ หมายถึง ระดับผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติทางด้านทักษะฝีมือของผู้รับการประเมินมีการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับพอใช้

ได้คะแนนการประเมินผล ๓๔ - ๓๐ หมายถึง ระดับผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติทางด้าน ทักษะฝีมือของผู้รับการประเมินต้องปรับปรุง

ได้คะแนนการประเมินผลหรือต่ำกว่า ๒๙ - ๒๐ หมายถึง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

สรุปการทดลองชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน เป็นระยะเวลา ๔ สัปดาห์พบว่าผู้เป่าปี่ใน มีการพัฒนาได้ครบตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ ทั้งนี้ตัวแปรที่สำคัญคือ วินัย ในการฝึกฝนของผู้ที่จะฝึกปฏิบัติ ที่จะต้องมีเวลาในการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง มีความซื่อตรงต่อการฝึกฝน ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับตัวเองในแต่ละวัน โดยหมั่นสังเกตการณ์เป่าปี่ใน ของตนเองด้วยว่าเสียงปี่ใน ที่เป่า ออกมามีคุณภาพเสียงที่ดี ชัดเจน ถูกต้อง ลื่นปี่ในมีคุณภาพที่ดี เหมาะสมกับการที่จะใช้ฝึกฝน ในทุกๆวัน หากพบว่าลื่นปี่ในของตนเองทดลองเป่าแล้วเสียงออกมาเบาเกินไป หนักเกินไป หรือ คุณภาพ ลื่นปี่ในไม่ดี จะต้องเตรียมลื่นปี่ในให้มีความพร้อมสำหรับใช้ฝึกฝนอยู่เสมอๆ

ผลสรุปการวิพากษ์ผลงานชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

ตามมติสรุปในที่ประชุมการวิพากษ์สรุปว่า เห็นด้วยกับแนวทางของชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน ที่จะสามารถพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และเหมาะสมกับนักศึกษาที่ก้าวเข้าสู่การเรียนดนตรีไทยสายอาชีพในระดับอุดมศึกษาของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ตามเกณฑ์ที่หลักสูตรได้กำหนด เป็นกลไกการแก้ปัญหาที่ได้ประสิทธิภาพ ได้ค่าความเที่ยงตรง ของประสิทธิภาพชุดฝึก

๕.๒ การอภิปรายผล

๕.๒.๑ การสร้างชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ครู อาจารย์ นักวิชาชีฟปี่ใน ผู้มีประสบการณ์ทั้งด้านการสอนและการปฏิบัติ รวมถึงหลักเกณฑ์วิชาการต่างๆจากหนังสือ เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำปัญหาที่มีมาแต่ในอดีตและสภาพปัญหาที่พบในปัจจุบันในการพัฒนาศักยภาพของผู้เป่าปี่ใน จากการวิวัฒนาการของปี่ในที่มีมาด้วยการรับการถ่ายทอดแบบมุขปาฐะ การถ่ายทอดแต่ละสำนัก และเคล็ดลับในการฝึกฝนเพื่อให้มีทักษะฝีมือ นำมาเป็นข้อมูลในการกำหนด คุณลักษณะของชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ในดังนี้ ๑)การพัฒนาศักยภาพด้านพลกำลัง ๒)การพัฒนาศักยภาพการใช้ลมบังคับนิ้ว ๓)การพัฒนาศักยภาพการบังคับลม ๔)พัฒนาความคล่อง

ของการใช้ลม ลิ้น และนิ้ว ให้มีความสัมพันธ์กัน ๕) พัฒนาการเป่าปี่ในทำนองเพลงลดเสียง ๖) พัฒนาการเป่าปี่ในทำนองเพลงเพิ่มเสียง

ซึ่งจะทำให้ผู้ฝึกมีฐานในด้านพลังกำลัง มีประสบการณ์และความชำนาญในการบังคับลิ้น บังคับลม ให้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน อีกทั้งยังมีคุณประโยชน์ต่อการนำไปใช้เป็นฐานความรู้เพื่อสร้างเสริมการเรียนรู้ในระดับการเรียนรู้ขั้นสูงต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดทักษะความคล่องแคล่วในการเป่า ปี่ในเพิ่มขึ้น เป็นการเรียนรู้ที่สร้างเสริมได้อย่างก้าวกระโดดและมีความเหมาะสมกับระดับช่วงชั้นในการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง แบบฝึกไล่มือฆ้องวงใหญ่ ตามแนวทางของครูประสิทธิ์ ถาวร ของนายธีรวัฒน์ นพเสาร์ หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (๒๕๕๘) ซึ่งได้นำแนวทางการฝึกไล่มือฆ้องวงใหญ่ เป็นแนวทางวางแผนแบบฝึกพื้นฐานเพื่อพัฒนา พละกำลัง ความคล่องตัว และสมาธิ เพื่อใช้สำหรับเป็นฐานในการต่อเพลงเดี่ยวสำหรับฆ้องวงใหญ่ โดยชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน ในงานวิจัยชิ้นนี้จะเริ่มต้นจากบริบทของการเรียนรู้ปี่ใน ที่เป็นพื้นฐานเดิม โดยยึดหลักตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพดนตรีไทย และลักษณะการเรียนรู้ปี่ในที่เป็นแบบแผนถ่ายทอดในวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยเริ่มจาก ลักษณะทางกายภาพ ได้แก่ ท่านั่ง ท่าจับปี่ใน คุณภาพของเสียงปี่ใน ลิ้นปี่ใน ระบบช่วงเสียงของปี่ใน ลักษณะการปิดเปิดเสียง การเป่าเสียงพื้นฐาน คือ ฮอ แอ ฮือฮือๆ ตอ แต ฮือ ฮือ แต่ ตอ ลือด และ ต่อย ซึ่งมีความสอดคล้องกับครูประสิทธิ์ ถาวร (๒๕๓๒ : ๓๗) ในเรื่องท่านั่ง ท่าจับเครื่องดนตรีที่ถูกต้อง ซึ่งได้กล่าวไว้ในหนังสือของท่านว่า “สำหรับเครื่องดนตรีปี่ใน การฝึกฝนที่ถูกวิธี การนั่ง การจับเครื่องดนตรี การวางนิ้วปิดเปิดเสียง การใช้ลม นับเป็นพื้นฐานที่สำคัญไม่ต่างจากการฝึกกระนาดเอก หรือเครื่องดนตรีชนิดอื่นๆ” และเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับเอกสารทางวิชาการของหลักเกณฑ์การเป่าปี่ในระดับอุดมศึกษา โดยชุดฝึกที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นนี้ มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับเกณฑ์ภาคปฏิบัติที่ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานวิชาดนตรีไทย ในเรื่องเครื่องดนตรี คน และวิธีการบรรเลง (๒๕๕๓ : ๑๑-๑๓) ในระดับชั้น ๔ - ๖ ซึ่งได้แก่ ๑) การเรียนรู้ ๒) ฝีมือการใช้กำลังและการบังคับเครื่องดนตรีตามทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ๓) ประสิทธิภาพในการจำ ๔) พฤติกรรมด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ

โดยชุดเพลงที่สำหรับสร้างชุดฝึกชุดนี้ เป็นข้อมูลสำคัญที่จะสามารถทำให้ผู้ฝึกปี่ในพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากอาจารย์บุญช่วย โสวัตร ในการชี้แนะแนวทางให้คำปรึกษา และให้ข้อมูล โดยชุดฝึกประกอบไปด้วย ๑) เพลงมุล่ง ๒) เพลงเข้าม่าน ๓) เพลงสุรินทราหู ๓ ชั้น เหตุที่ต้องเป็นชุดเพลงนี้เพราะ (บุญช่วย โสวัตร : ข้อคิดเห็นในที่ประชุม ๑๓ ส.ค. ๒๕๖๑) ได้กล่าวไว้ว่า “ชุดฝึกนี้เป็นฐานสร้างนักวิชาชีพศิลปินตั้งแต่ระดับต้นไปจนถึงระดับสูงสุด” โดยความรู้ต่างๆเหล่านี้ เป็นการสืบทอดมาแต่ในอดีต ผู้ที่สืบทอดมาบอกกระบวนการนี้คือ ครูเทียบ คงลายทอง จึงสามารถเชื่อมั่น

ได้ว่า ชุดฝึกนี้เป็นชุดฝึกที่สร้างเสริมพัฒนาการและศักยภาพให้กับผู้ฝึกฝนปี่ในโดยแท้จริง ซึ่งสอดคล้อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับข้อมูลการสัมภาษณ์ของกลุ่มนักวิชาชีพ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และครูอาจารย์ที่ได้ให้สัมภาษณ์ข้อมูลไว้ ถึงเรื่องการฝึกในระดับอุดมศึกษาสมควรที่จะให้นักศึกษา ได้ฝึกเสริมทักษะ การไล่มือ เพลงมุล่ง กลุ่มเพลงประเภทลดเสียงอย่างสุรินทราหู และกลุ่มเพลงประเภท เพิ่มเสียงอย่างเพลงเข้าม่าน เพื่อให้เกิดกำลังและความคล่องตัวในการเป่าปี่ใน ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลต่างๆ เหล่านี้มาสร้างชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และเยาวชนไทย หรือผู้ที่สนใจในการฝึกฝนในชุดฝึกนี้เพื่อพัฒนาการเป่าปี่ในของตนเอง

๕.๒.๒ การสร้างเสริมศักยภาพการเป่าปี่ในของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ด้วยคณะศิลปนาฏดุริยางค์มีนักศึกษาที่เข้ามาเรียนปี่ในทั้งที่จบจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ และกลุ่มที่จบจากโรงเรียนสายสามัญ ซึ่งมีความสนใจที่จะเข้ามาศึกษาและเรียนปี่ใน สาขาวิชาดุริยางค์ศิลป์ ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งเป็นสายนักวิชาชีพทางดนตรี การสอบเข้ามาตาม เกณฑ์ของนักศึกษาที่สอบผ่านเข้ามาได้ แต่มีระดับความรู้ทางทักษะปี่ในที่แตกต่างกัน โดยการสัมภาษณ์ข้อมูลนักศึกษา ผู้วิจัยได้ทดลองใช้ชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ คณะศิลปนาฏดุริยางค์ จำนวน ๔ คน โดยการทดสอบก่อนและหลังการฝึก ชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพ ซึ่งการทดลองมีความสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ในงานวิจัย ของ สายัญต์ บุญใบ (๒๕๒๕ : ๘๘-๙๐) ได้อธิบายเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาการทางร่างกาย ความพร้อม ของผู้เรียน และการฝึกฝนไว้ว่า “การที่เด็กได้กระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดซ้ำๆ กัน ย่อมก่อให้เกิดทักษะในสิ่งนั้น เช่นการศึกษาวิชาดนตรี ศิลปะ ช่าง เป็นต้น” ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการสร้างเสริมศักยภาพการเป่าปี่ใน ของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ออกเป็นขั้นตอนดังนี้

๑) ขั้นตอนที่ ๑ ตรวจสอบและเตรียมการ

สำรวจคุณสมบัติเบื้องต้น และคุณสมบัติความพร้อมของนักศึกษา ทั้ง ๔ ราย แล้วแจ้งให้ทราบถึงกระบวนการ ในการฝึกฝนเพื่อสร้างเสริมศักยภาพการเป่าปี่ในของนักศึกษา โดยได้ชุดฝึก การสำรวจความพร้อมของนักศึกษาพบว่าได้เพลงสำหรับฝึกครบถ้วนทุกเพลงหรือไม่ ถ้าไม่ครบต้องดำเนินการต่อทำนองเพลงให้กับนักศึกษาก่อนเข้ารับการฝึก

๒) ขั้นตอนที่ ๒ ดำเนินการฝึกชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

ให้นักศึกษาเข้าห้องฝึกฝน แล้วปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในชุดฝึก สร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน แล้วบันทึกวีดีโอ

๓) ขั้นตอนที่ ๓ สรุปและประเมินผล

ผู้วิจัยได้สรุปและประเมินผลด้วยการปฏิบัติทั้งก่อนและหลังการเข้ารับการฝึกชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

การประเมินผลในการเข้ารับการฝึกนั้นนับจากการเริ่มฝึกในครั้งแรกเป็นตัวกำหนดซึ่งจากการประเมินการปฏิบัติ นักศึกษาทั้ง ๔ คนอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องปรับปรุงเนื่องจากเป่าเพลงมุล่งไม่ครบทั้ง ๕ รอบ

ตารางการจดบันทึกในการทดลอง

รายนามนักศึกษา	สัปดาห์ที่ ๑ - ๒		สาเหตุ/วิธีการแก้ไข
	ตัวแปร	อุปสรรค	
นายวิรัตน์ คำเนตร	อุปกรณ์ของเครื่องดนตรี	กำพวดเคลื่อน	ปักกำพวดให้แน่นๆ
	คน ลักษณะทาง กายภาพ	๑. เก็บลมไม่อยู่ เมื่อเป่าไปสักพักกล้ำมเนื้อปากเริ่มล้า ลิ้นเริ่มตอตไม่ชิดมีลมขึ้น จมูกและเริ่มเมื่อยมือ ๒. ควบคุมน้ำลายไม่ได้ ๓. เป่าไปนานๆ ลิ้นเบาขึ้นควบคุมเสียงไม่ค่อยได้ เริ่มตอตไม่ชิดและไม่ทัน	๑. ขาดทักษะในการไล่มือ ต้องช้าอย่างสม่ำเสมอ ๒. นั่งพับเพียบ ดันหลังให้ตรง ไม่ก้มหน้า จะช่วยให้ น้ำลายไหลช้า และความคุม น้ำลายได้ ๓. คุณภาพของลิ้น ต้องตัดลิ้นไว้สำรอง และเตรียมลิ้นปักก่อนเป่าให้ดี
น.ส.จิณณพัต จันทรสุชา	อุปกรณ์ของเครื่องดนตรี	กำพวดเคลื่อน	
	คน ลักษณะทาง กายภาพ	๑. สำลักน้ำลาย เจ็บคอ มีน้ำลายออกมามาก ๒. ปากเก็บลมไม่ได้ ปวดแขนและขาสดไม่ได้ อยู่กับเพลงที่เป่า กदनัวไม่ทัน ลมขึ้นจมูก ตอตลิ้นไม่ทัน คอแห้ง ๓. เป่าไปนานๆลิ้นเบาขึ้นเสียงออกไม่ครบ	๑. ต้องนั่งพับเพียบ ดันหลังให้ตรง ไม่ก้มหน้า จะช่วยให้ น้ำลายไหลช้า และความคุม น้ำลายได้ ๒. ขาดทักษะในการไล่มือ ต้องทำช้าๆอย่างสม่ำเสมอ ๓. คุณภาพของลิ้น ต้องตัดลิ้นไว้สำรอง และเตรียมลิ้นปักก่อนเป่าให้ดี

รายนามนักศึกษา	สัปดาห์ที่ ๑ – ๒		สาเหตุ/วิธีการแก้ไข
	ตัวแปร	อุปสรรค	
นายภูมินทร์ ปิ่เพราะ	อุปกรณ์ของ เครื่องดนตรี		
	คน ลักษณะทาง กายภาพ	๑. มีน้ำลายออกมามาก ๒. ปากเก็บลมไม่ได้ ควบคุม เสียงยากเริ่มตอตไม่ชัด ๓. เป่าไปนานๆ ล้นเบาขึ้น	๑. ต้องนั่งพับเพียบ ดัน หลังให้ตรง ไม่ก้มหน้า จะช่วยให้ น้ำลายไหลช้า และความคุม น้ำลายได้ ๒. ขาดทักษะในการไล่อ มือ ต้องทำซ้ำๆอย่าง สม่ำเสมอ ๓. คุณภาพของลิ้น ต้องตัดลิ้นไว้สำรอง และเตรียมลิ้นปีก่อน เป่าให้ดี
นายอภิษฐ์ พลายลมูล	อุปกรณ์ของ เครื่องดนตรี	กำพรวดเคลื่อน	
	คน ลักษณะทาง กายภาพ	๑. มีน้ำลายออกมามาก สำลัก น้ำลาย เจ็บคอ ๒. ควบคุมลมไม่ได้ และเป่า หลายรอบเริ่มเมื่อยมือ ลมขึ้น จุก ตอตลิ้นไม่ทัน	๑. ต้องนั่งพับเพียบ ดัน หลังให้ตรง ไม่ก้มหน้า จะช่วยให้ น้ำลายไหลช้า และความคุม น้ำลายได้ ๒. ขาดทักษะในการไล่อ มือ ต้องทำซ้ำๆอย่าง สม่ำเสมอ

รายนามนักศึกษา	สัปดาห์ที่ ๓ - ๔		สาเหตุ/วิธีการแก้ไข
	ตัวแปร	อุปสรรค	
นายวิรัตน์ คำเนตร	อุปกรณ์ของเครื่องดนตรี		
	คนลักษณะทางกายภาพ	๑. มีเมื่อยแขนบ้างนิดหน่อย ๒. เป่าไปนานๆ ลิ้นปีเริ่มเบา	๑. ต้องทำซ้ำๆ บ่อยๆ อย่างสม่ำเสมอ ๒. คุณภาพของลิ้นต้องตัดลิ้นไว้สำรองและเตรียมลิ้นปีก่อนเป่าให้ดี
นางสาวจิณณพัต จันทรสุชา	อุปกรณ์ของเครื่องดนตรี		
	คนลักษณะทางกายภาพ	๑. มีน้ำลายออกมาไม่มากปากเก็บลมได้ดีขึ้น ๒. เป่าไปนานๆ ลิ้นปีเริ่มเบา	๑. ต้องทำซ้ำๆ ต่อไปอย่างสม่ำเสมอ ๒. คุณภาพของลิ้นต้องตัดลิ้นไว้สำรองและเตรียมลิ้นปีก่อนเป่าให้ดี
นายภูมินทร์ ปี่เพราะ	อุปกรณ์ของเครื่องดนตรี		
	คนลักษณะทางกายภาพ	๑. เป่าไปนานๆ ลิ้นปีเริ่มเบา	๑. คุณภาพของลิ้นต้องตัดลิ้นไว้สำรองและเตรียมลิ้นปีก่อนเป่าให้ดี
นายอภิษฐ์ พลายนมูล	อุปกรณ์ของเครื่องดนตรี		
	คนลักษณะทางกายภาพ	๑. มีน้ำลายออกมาไม่มาก ๒. ควบคุมลมได้ดีขึ้น และเป่าหลายรอบเริ่มเมื่อยมือลมขึ้นจุก	๑. ต้องนั่งพับเพียบ ดันหลังให้ตรง ไม่ก้มหน้า จะช่วยให้น้ำลายไหลเข้าและความคุมน้ำลายได้ ๒. ต้องทำซ้ำๆ ต่อไปอย่างสม่ำเสมอ

จากการทดลองฝึกปฏิบัติชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ในกับนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ๔ สัปดาห์ สรุปผลได้ว่า

การเป่าเพลงมุล่งอย่างต่อเนื่อง โดยการควบคุมอัตราจังหวะคงที่ ๒ ชั้น ทำให้ผู้ฝึกมีผละกำลังในการเป่าปี่ในเพิ่มขึ้น หลังจากสัปดาห์ที่ ๒ โดยสังเกตจากการพัฒนาของผู้เป่า โดยสามารถเป่าเพลงมุล่งได้ ๕ รอบอย่างต่อเนื่อง ในสัปดาห์ที่ ๓ และ ๔ อาการลมร่วริมฝีปากเก็บลมไม่อยู่หายไป ผู้เป่าสามารถควบคุมน้ำลายในปากให้ไหลช้าลงได้ ระบายลมได้ดีขึ้นต่อเนื่องไม่ค่อยติดขัด เสียงปี่ชัดเจนขึ้น สามารถบังคับลิ้นในการตอดลิ้นปี่ได้แข็งแรงขึ้น ได้พัฒนาศักยภาพในการควบคุมนิ้ว ควบคุมลม ให้สัมพันธ์กันได้รวดเร็วขึ้น คล่องแคล่วขึ้นมีทักษะและความชำนาญมากขึ้นจากการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

จากการสังเกตผู้ปฏิบัติ เป่าปี่ในเพลงเข้ามา ผู้เป่ามีการพัฒนาขึ้นตามลำดับในสัปดาห์ที่ ๓ และ ๔ ทั้งในเรื่องการบังคับลม บังคับลิ้น ความแม่นยำทำนองเพลง และความสัมพันธ์ของการบังคับลม บังคับนิ้ว ให้มีความสัมพันธ์กันในกลุ่มเสียงทำนองเพลงเพิ่มเสียงได้ชัดเจนขึ้น

จากการสังเกตผู้ปฏิบัติ เป่าปี่ในเพลงสุรินทราหู ๓ ชั้น ผู้เป่ามีการพัฒนาขึ้นตามลำดับในสัปดาห์ที่ ๓ และ ๔ ทั้งในเรื่องการบังคับลม บังคับลิ้น ความแม่นยำทำนองเพลง และความสัมพันธ์ของการบังคับลม บังคับนิ้ว ให้มีความสัมพันธ์กันในกลุ่มเสียงทำนองเพลงลดเสียงได้ชัดเจนขึ้น ชุดฝึกมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์และทิศทางที่พัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน ได้ดังนี้

- ๑) สร้างเสริมการพัฒนาศักยภาพด้านผละกำลัง
- ๒) สร้างเสริมการพัฒนาศักยภาพการใช้ลม
- ๓) สร้างเสริมการพัฒนาศักยภาพการใช้ลิ้น
- ๔) สร้างเสริมพัฒนาความคล่องของการใช้ลม ลิ้น และนิ้ว ให้มีความสัมพันธ์กัน
- ๕) สร้างเสริมพัฒนาการเป่าปี่ในทำนองเพลงลดเสียง
- ๖) สร้างเสริมพัฒนาการเป่าปี่ในทำนองเพลงเพิ่มเสียง

ซึ่งจะทำให้ผู้ฝึกมีฐานในด้านผละกำลัง มีประสบการณ์และความชำนาญในการบังคับลิ้น บังคับลม ให้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน อีกทั้งยังมีคุณประโยชน์ต่อการนำไปใช้เป็นฐานความรู้ เพื่อสร้างเสริมการเรียนรู้ในระดับการเรียนรู้ขั้นสูงต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดทักษะ ความคล่องแคล่วในการเป่าปี่ในเพิ่มขึ้น นับเป็นการเรียนรู้ที่สร้างเสริมได้อย่างก้าวกระโดดสำหรับการ ปรับฐานด้านทักษะและแก้ปัญหาอย่างมีความเหมาะสมกับการก้าวสู่ระดับช่วงชั้นการศึกษา ในระดับอุดมศึกษา

๕.๒.๓ การวิพากษ์ผลงานชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

การวิพากษ์ผลงานชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน ในที่ประชุมเห็นด้วยกับเพลงในชุดฝึก ทั้งในเรื่องกลุ่มเพลงที่เป็นเสียงตรง เพลงเสียงลด และเพลงเสียงเพิ่ม แต่ก็มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมบางประการ ดังนี้ อาจารย์อนันต์ สบฤกษ์ ได้ให้ข้อคิดเห็นและแนวทางไว้ว่าแต่หน้าจะมีการดึงเอา

แบบฝึกตรงไหนที่เป็นความยาก ตรงไหนที่มีปัญหากับบทแยกเป็นแบบฝึกช่วงสั้นๆ อาจจะใช้ ๘ ห้อง หรือ ๑๖ ห้องก็ได้ แบ่งเป็นช่วงๆ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเป็นข้อมูลที่น่าสนใจและเป็นลักษณะของชุดแบบฝึกอีกรูปแบบหนึ่งที่น่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่จะต้องยอเรื่องราวในงานวิจัยในเรื่องของการสร้างแบบฝึกเพื่อจัดปัญหาของท่วงทำนองในเสียงที่ผ่านไประยะ อย่างเพลงเข้ามา หรือแนวคิดของครูป๊อ คงลายทอง ที่ให้ข้อมูลถึงเพลงทางเลือกในการสร้างกลุ่มเพลงง่ายๆสั้นๆ เพื่อให้กำลังใจและเป็นแนวทางหนึ่งสำหรับผู้ที่มีศักยภาพต้นทุนการเป่าปี่ในมาน้อย ได้ใช้กลุ่มเพลงง่ายๆในการฝึกฝน ซึ่งก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่มีรูปแบบน่าสนใจ นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะจากอาจารย์พลณศักดิ์ ทรัพย์บางยาง กลุ่มเพลงระบำ หรือเพลงที่เป็นลักษณะบังคับทาง ด้วยประสบการณ์ตรงที่อาจารย์พลณศักดิ์ได้ทดลองใช้ กับเด็กนักเรียนปี่ในที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี โดยการใช้เพลงระบำสุโขทัยแก้การเป่าเสียงสั้น และเพลงระบำลพบุรีในการฝึกเพลงในกลุ่มเพลงลดเสียงก่อนที่จะไปดำเนินการต่อเพลงเข้ามาและสุรินทร์ราหู ซึ่งก็เป็นการแก้ไขปัญหาเรื่องของขั้นตอนการต่อเพลงโดยการสร้างระบบกลไกเบื้องต้นเพื่อให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ สำหรับครูสิงหล สังข์ชัยได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปิดนิ้วหรือเปิดนิ้วก่อนพ่นลม ซึ่งท่านได้เล่าประสบการณ์ที่เคยพบเจอและจะได้นำไปแก้ไขเรื่องของการเล่นปี่ไปแล้วเกิดเสียงที่ไม่พึงประสงค์เนื่องจากผู้เป่าพ่นลมออกก่อนที่จะปิดหรือเปิดรูบังคับเสียง รวมถึงการเลือกวัสดุอย่างใบตาลก็น่าสนใจซึ่งในปัจจุบันเมืองหลวงอย่างกรุงเทพมหานครก็ค่อนข้างหาใบตาลยาก วัสดุทดแทนต่างๆก็ดิ้นรนเป็นข้อมูลเพื่อพัฒนาทั้งสิ้น ในส่วนข้อเสนอแนะของครูสำเนา เปี่ยมดนตรีนั้น ให้ข้อมูลสนับสนุนเรื่องการฝึกที่ได้วางเป้าหมายเพลงไหนพัฒนาอะไรไว้อย่างชัดเจน แต่ท่านกังวลว่าถ้าเป่าเพลงมุล่งถึง ๕ รอบนักศึกษาเขาจะเป่าไหวหรือไม่ ในข้อนี้พิสุจน์แล้วว่าไหวแน่นอน นอกเสียจากไม่ค่อยได้เป่าแล้วมาเป่าในวันแรกๆเป่าไม่ได้แน่นอนดังนั้น ศิลปินที่ดีต้องไม่หยุดการฝึกฝน ดังที่ “ครูเทียบ คงลายทอง ได้กล่าวเสมอว่า ผู้ที่เป่าปี่เก่งกับผู้ที่เป่าปี่ด้นั้นไม่เหมือนกัน การเป่าปี่เก่งนั้นเป่าง่าย แต่การเป่าปี่ด้นั้นต้องใช้ความพยายามในการศึกษาและฝึกฝนมาก จึงจะประสบความสำเร็จ” หนังสืออนุสรณ์พระราชทานเพลิงศพ นายเทียบ คงลายทอง (๒๕๒๕ : ๑๑๓) ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของครูบุญช่วย โสวัตรที่ได้กล่าวว่างานวิจัยของอาจารย์บุญเสก เปรียบเสมือนเป็นก้าวสารพัดนึก ที่สร้างศิลปินคนหนึ่งให้มีฐานแข็งแกร่งตั้งแต่วัยต้นไปจนถึงระดับสูงสุด เพราะฉะนั้นงานนี้เป็น “ก้าวสารพัดนึก” ที่จะมาจากฐาน ๓ กรณีสึกขานี้ แล้วทำไมจึงเป็นกรณีสึกขานี้ก็เพราะ ๑)ต้องการระยะเวลาสั้น ในการที่จะปรับคนให้เข้าสู่วิกฤตแห่งการเป็นศิลปินที่มีระยะทางระยะเวลาสั้น อย่างที่อาจารย์ธราธิป สิทธิชัย ได้บอกถึงหลักสูตรศิลปิน ก็เพราะเวลาอันสั้นนี้แหละจึงจำเป็นต้องกำหนด “ก้าวสารพัดนึก” หรือชุดฝึกนี้ ได้ถูกฝึกฝนไปในบุคคลใดก็ตามทุกคน

จะก้าวเข้าสู่มิติแห่งความสูงส่งนั้นเท่ากันทุกคน เว้นเสียแต่ใครไม่ฝึกเท่านั้น ซึ่งขึ้นอยู่กับความสนใจ เป็นอย่างไรด้วย แต่โดยกระบวนการของเครื่องมือที่เพียงพอต่อการที่จะนำไปสู่ศักยภาพขั้นสูงสุดของ วิชาการเป่าปี่ใน”

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้แยกข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะทั่วไป

ในการฝึกฝนการเรียนรู้ไม่ว่าสิ่งไหนล้วนเกิดจากความมุ่งมั่น ตั้งใจ เพื่อให้เกิดการพัฒนาต่อตนเอง กำลังใจก็นับเป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จ ดังนั้นการสร้างแรงจูงใจ กำลังใจจาก สิ่งเล็กๆที่ริเริ่มจากส่วนที่ไม่ยากเกินไป หรือสิ่งที่มีต้นทุนอยู่เดิม แล้วพัฒนาก้าวขึ้น อย่าง เป็นลำดับ ก็จะสามารถทำให้ผู้ที่ฝึกฝนทักษะใดทักษะหนึ่ง เกิดความมั่นใจ มีกำลังใจในการก้าวเดินต่อไปสู่ ความสำเร็จได้

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยต่อไป

ควรมีการทำวิจัยในขั้นตอนการฝึกฝนปี่ในพื้นฐาน หรือฝึกหัดปี่ในเบื้องต้นที่ชัดเจนเป็น การเสริมสร้างการเรียนรู้และการพัฒนาต่อเนื่องกับในระดับช่วงชั้นต้นของการฝึกฝนปี่ในตั้งแต่พื้นฐาน เพื่อ นำไปสู่การพัฒนาการในระดับอุดมศึกษา และจากชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ฝึกปี่ใน อันเป็น การเสริมสร้างพื้นฐานทางด้านพลังกำลังและความคล่องนิ้วคล่องลมแล้ว แบบฝึกที่ควรพัฒนาต่อไปอีกชั้น คือ แบบฝึกที่พัฒนาศักยภาพของการฝึกฝนเพลงเดี่ยวก็เป็นสิ่งที่น่าสนใจมากเช่นเดียวกัน นับว่าเป็นสิ่งที่มี คุณค่าเพื่อสร้างเยาวชนคนปี่และผู้สนใจศิลปะของชาติแขนงนี้ ให้สืบทอดธรรมอันเป็นสมบัติอีกชิ้นหนึ่ง ของชาติไทยให้คงอยู่สืบไป

การเรียนรู้ที่ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องในการปฏิบัติบนฐานของความเป็นจริงตามหลักวิชาการ ของศาสตร์สู่ความเป็นศิลปะนั้น จะเป็นสิ่งขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาคนได้อย่างยั่งยืน

บรรณานุกรม

- _____ . คณะศิลปนาฏดุริยางค์.(๒๕๖๐). **หลักสูตรศิลปบัณฑิต. สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย.** กรุงเทพมหานคร.สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.
- คณะอนุกรรมการโครงการส่งเสริมการดนตรีไทย สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. (๒๕๓๘). **เกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย.** กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วน จำกัด ภาพพิมพ์.
- จเร อยู่แก้ว.(๒๕๔๗).กระบวนการเรียนการสอนปี่ใน ในสถาบันอุดมศึกษา. มหาวิทยาลัยมหิดล เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี. (๒๕๔๒).**สังคินิยมาด้วยดนตรีไทย.**กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ที่ โอ.เอส.พรินต์ติ้ง เฮาส์.
- ชนก สาคริก.(๒๕๒๑). **ที่ระลึกงานดนตรีไทยอุดมศึกษา ครั้งที่๑๑.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์.
- ณรงค์ชัย ปิฎกฤษต์. (๒๕๔๒). **สารานุกรมเพลงไทย.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์.
- ดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยา. (๒๔๙๙). **ตำนานมโหรีปี่พาทย์.** พระนคร : ไทยเชชม.
- ทรงวิทย์ แก้วศรี. **ดนตรีไทย โครงสร้าง อภิธานศัพท์ และสารสังเขป.**กรุงเทพมหานคร: บริษัทรุ่งศิลป์การพิมพ์.
- ธนิธ อยู่โพธิ์. (๒๕๐๐). **เครื่องดนตรีไทย.** พระนคร : ศิวพร.
- ธนิธ ภูกาญจน์. (๒๕๔๔). **แก่นแท้ดนตรีไทย.**กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- ธีรวัฒน์ นพเสาร์.(๒๕๕๘). **แบบฝึกเล่มมือฆ้องวงใหญ่ตามแนวทางครูประสิทธิ์ ถาวร.** สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
- บุญช่วย โสวัตร. ทำอย่างไรจึงจะเป่าปี่ดี. (๒๕๒๕). **หนังสืออนุสรณ์ในการเสด็จพระราชดำเนิน พระราชทานเพลิงศพ นายเทียบ คงลายทอง.** ม.ป.ท. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เลียงเชียง.
- _____ . **งานวิจัยค้นคว้าความถี่เสียงดนตรีไทย.** ม.ป.ท.,๒๕๔๓.
- บุญธรรม ตราโมท. (๒๔๘๑). **คำบรรยายวิชาดุริยางค์ศิลป์ไทย.** กรุงเทพมหานคร: สนองการพิมพ์.
- ประดิษฐ์ อินทนิล (๒๕๓๖). **ดนตรีไทยและนาฏศิลป์.** กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น จัดพิมพ์.
- ประสิทธิ์ ถาวร. (๒๕๓๑). **ที่ระลึกในโอกาสแสดงมูทิตาจิต.** _____.
- ป๊อบ คงลายทอง. (๒๕๓๘). **เพลงปี่อูญฉาย.**มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (๒๕๕๐). **สารานุกรมศัพท์ดนตรีไทย ภาคคีต-ดุริยางค์.** กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สงบศึก ธรรมวิหาร. (๒๕๔๐). **ดุริยางค์ไทย.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สัจด์ ภูเขาทอง. (๒๕๓๒). **ดนตรีไทยมัธยมศึกษาครั้งที่ ๑๓.**_____.
- สำเนา เปี่ยมดนตรี.(๒๕๕๒). **ปี่ใน : กระบวนการถ่ายทอดสำนักครูเทียบ คงลายทอง.** มหาวิทยาลัยมหิดล

สุจิตต์ วงษ์เทศ และ อนันต์ สบฤกษ์. (๒๕๓๓). **ประวัติและพัฒนากาพย์ไทย**. สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบทมหาวิทยาลัยมหิดล. โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.สัมพันธ์พาณิชย์.
อุทิศ นาคสวัสดิ์.(๒๕๒๒). **ทฤษฎีและการปฏิบัติดนตรีไทยภาค ๑ ว่าด้วยหลักและทฤษฎีดนตรีไทย**.
กรุงเทพมหานคร: เทพนมการพิมพ์.

บุคลากรกรม

บุญช่วย โสวัตร (ผู้ให้สัมภาษณ์), บุญเสก บรรจงจัด (ผู้สัมภาษณ์),เรือนไทยจุฬาลงกรณ์
ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่๑๔ มกราคม ๒๕๖๑.
ปิ๊บ คงลายทอง (ผู้ให้สัมภาษณ์), บุญเสก บรรจงจัด (ผู้สัมภาษณ์), สำนักงานสังคีตกรมศิลปากร
ถนนราชีนี แขวงพระบรมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม
พ.ศ. ๒๕๖๑.
อนันต์ สบฤกษ์ (ผู้ให้สัมภาษณ์), บุญเสก บรรจงจัด (ผู้สัมภาษณ์), ห้องภาควิชาดุริยางคศิลป์ ๕๒๔
คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ถนนราชีนี แขวงพระบรมหาราชวัง เขตพระนคร
กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่๒๙ มีนาคม ๒๕๖๑.
สิงห์ สันขจัย (ผู้ให้สัมภาษณ์), บุญเสก บรรจงจัด (ผู้สัมภาษณ์), สำนักงานสังคีตกรมศิลปากร
ถนนราชีนี แขวงพระบรมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม
พ.ศ. ๒๕๖๑.
สุรศักดิ์กิ่งไทร (ผู้ให้สัมภาษณ์), บุญเสก บรรจงจัด (ผู้สัมภาษณ์), ศิลปินอาวุโส สำนักงานสังคีต
กรมศิลปากรถนนราชีนี แขวงพระบรมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคมพ.ศ. ๒๕๖๑.
สุราษฎร์สูงเนิน (ผู้ให้สัมภาษณ์), บุญเสก บรรจงจัด (ผู้สัมภาษณ์), สำนักงานสังคีตกรมศิลปากร
ถนนราชีนี แขวงพระบรมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม
พ.ศ. ๒๕๖๑.
ผศ.ดร.ภัทร คุมขำ (ผู้ให้สัมภาษณ์), บุญเสก บรรจงจัด (ผู้สัมภาษณ์),เรือนไทยจุฬาลงกรณ์
ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑.
จักรายุทธ ไหลสกุล (ผู้ให้สัมภาษณ์), บุญเสก บรรจงจัด (ผู้สัมภาษณ์), ครูชำนาญการวิทยาลัยนาฏศิลป์
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑.
รัตนปกรณ์ ญาณวารี (ผู้ให้สัมภาษณ์), บุญเสก บรรจงจัด (ผู้สัมภาษณ์), ครูชำนาญการวิทยาลัยนาฏศิลป์
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑.
ธราธิป สิทธิชัย (ผู้ให้สัมภาษณ์), บุญเสก บรรจงจัด (ผู้สัมภาษณ์), อาจารย์คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิต
พัฒนศิลป์ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๑.

ณรงค์ฤทธิ์ คงปิ่น (ผู้ให้สัมภาษณ์), บุญเสก บรรจงจัด (ผู้สัมภาษณ์), ครูชำนาญการวิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๑.

พลณศักดิ์ ทรัพย์บางยาง (ผู้ให้สัมภาษณ์), บุญเสก บรรจงจัด (ผู้สัมภาษณ์), ครูชำนาญการวิทยาลัยนาฏศิลป์
ลพบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๑.

สำเนาเปี่ยม ดนตรี (ผู้ให้สัมภาษณ์), บุญเสก บรรจงจัด (ผู้สัมภาษณ์), ครูชำนาญการวิทยาลัยนาฏศิลป์
สุพรรณบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑.

พัชรชัย สิทธิโชค (ผู้ให้สัมภาษณ์), บุญเสก บรรจงจัด (ผู้สัมภาษณ์), ครูชำนาญการวิทยาลัยนาฏศิลป์
สุโขทัย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๑.

ปาณิสรา เมื่อกแห้ว (ผู้ให้สัมภาษณ์), บุญเสก บรรจงจัด (ผู้สัมภาษณ์), อาจารย์คณะศิลปกรรม
ศาสตรมหาวิทยาลัยรามคำแหง ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๑.

จิราพงศ์โคตุทา (ผู้ให้สัมภาษณ์), บุญเสก บรรจงจัด (ผู้สัมภาษณ์), ดุริยางคศิลป์ กองการสังคีต
สำนักวัฒนธรรมกีฬา และการท่องเที่ยว ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๑.

นายสมพงษ์จิตรนัย (ผู้ให้สัมภาษณ์), บุญเสก บรรจงจัด (ผู้สัมภาษณ์), ดุริยางคศิลป์ กองการสังคีต
สำนักวัฒนธรรมกีฬา และการท่องเที่ยว ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๑.

นายอัศรพลพจนารณ (ผู้ให้สัมภาษณ์), บุญเสก บรรจงจัด (ผู้สัมภาษณ์), ดุริยางคศิลป์ กองการสังคีต
สำนักวัฒนธรรมกีฬา และการท่องเที่ยว ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๑.

ศักดิ์สิทธิ์ ฤทธิ์รอด (ผู้ให้สัมภาษณ์), บุญเสก บรรจงจัด (ผู้สัมภาษณ์), นักศึกษาชั้นปีที่ ๔ เครื่องมือเอกปีใน
คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๑.

ภูมินทร์ ปิ่เพราะ (ผู้ให้สัมภาษณ์), บุญเสก บรรจงจัด (ผู้สัมภาษณ์), นักศึกษาชั้นปีที่ ๒ เครื่องมือเอกปีใน
คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๑.

อกนิษฐ์พลายลมุล (ผู้ให้สัมภาษณ์), บุญเสก บรรจงจัด (ผู้สัมภาษณ์), นักศึกษาชั้นปีที่ ๒ เครื่องมือเอกปีใน
คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๑.๕๘.

วิรัตน์ คำเนตร (ผู้ให้สัมภาษณ์), บุญเสก บรรจงจัด (ผู้สัมภาษณ์), นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ เครื่องมือเอกปีใน
คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๑.

จิณณพัตจันทรสุขา (ผู้ให้สัมภาษณ์), บุญเสก บรรจงจัด (ผู้สัมภาษณ์), นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ เครื่องมือเอกปีใน
คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๑.

ภาคผนวก ก

ชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปีใน

ชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

ข้อกำหนดในการฝึกมีดังนี้

คุณสมบัติผู้เข้ารับการฝึกชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน ดังนี้

ข้อที่ ๑ คุณสมบัติ พื้นฐานเบื้องต้น

- ๑) เป่าปี่ในได้โดยผ่านการเรียนในระดับพื้นฐานมาแล้ว
- ๒) ระบายลมได้
- ๓) เลือกคุณภาพลึนปี่ที่เหมาะสมกับการเป่าปี่ในได้
- ๔) เป่าปี่ในเพลงพื้นฐานได้ เช่น เพลงเต่ากินผักบุ้ง เพลงโล้ เพลงเหาะ ฯลฯ

ข้อที่ ๒ ตรวจสอบคุณสมบัติความพร้อมในเรื่องทำนองเพลงสำหรับทางปี่ใน

- ๑) เพลงมุล่งชั้นเดียว ๒) เพลงเข้าม่าน ๓) เพลงสุรินทราหู ๓ ชั้น เพื่อให้ชุดฝึก

มีความสมบูรณ์หากพบว่ายังกพร่องทำนองเพลงในให้ดำเนินการให้เรียบร้อยแม่นยำ ก่อนเริ่มกระบวนการฝึกชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน “กระบวนการฝึก ไม่ใช่กระบวนการต่อเพลง”

กระบวนการฝึก

ขั้นที่หนึ่ง ความพร้อมก่อนการฝึกฝนสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

- ๑) ทำนั่งท่าจับเครื่องดนตรี
- ๒) ความพร้อมของลึนปี่เลาปี
- ๓) การทดสอบลึนปี่ด้วยการลองเสียงพื้นฐาน คือ ฮอ แส ฮือฮือๆ ต่อ แต่ ฮือ ฮือ ฮือ

ต่อ คือ แต่ คือ ตอลือต ต่อย

ขั้นที่สอง ลำดับเพลงและข้อกำหนดในการฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

๑) เพลงมุล่งชั้นเดียว มีจำนวน ๓ ท่อน กลับต้นในแต่ละท่อน ๑ ท่อน ๒ ท่อน ๓ รวมเป็นการเป่า ๑ รอบ โดยกำหนดเป้าหมายสูงสุดของการฝึกแต่ละครั้งไว้ที่ ๕ รอบ ด้วยการเป่าแบบต่อเนื่อง การควบคุมจังหวะความเร็วด้วยอัตราจังหวะ ๒ ชั้น ค่าเฉลี่ยเวลาโดยประมาณอยู่ที่ ๘ - ๙ นาที ต่อรอบ ซึ่งจะได้อาเฉลี่ยเวลารวม ๕ รอบต่อเนื่องอยู่ที่ประมาณ ๔๐ - ๔๕ นาที ฝึกความชัดเจน ความอดทน คุณภาพเสียง กำลังการบังคับลมและความคล่องนิ้วในกลุ่มเสียงตรงคือทางใน

๒) เพลงเข้าม่าน มีจำนวน ๒ ท่อน เที้ยวเปลี่ยนในตัวเนื้อเพลง จบเพลงนับเป็น ๑ เที้ยว โดยกำหนดเป้าหมายสูงสุดของการฝึกแต่ละครั้งไว้ที่ ๒ เที้ยว โดยจบ ๑ เที้ยว สามารถหยุดพักได้ประมาณ ๑-๓ นาที ก่อนเริ่มเป่าเที้ยวที่ ๒ การควบคุมจังหวะความเร็วด้วยอัตราจังหวะ ๒ ชั้น ค่าเฉลี่ยเวลาโดยประมาณอยู่ที่ ๑๐ นาที ต่อเที้ยว ฝึกความชัดเจน คุณภาพเสียง กำลังการบังคับลมและความคล่องนิ้วในกลุ่มเสียงตรง และกลุ่มเพิ่มเสียง คือ ทางกลาง

๓) เพลงสุรินทราหู ๓ ชั้น มีจำนวน ๓ ท่อน กลับต้นในแต่ละท่อน จบเพลงนับเป็น ๑ เที้ยว โดยกำหนดเป้าหมายสูงสุดของการฝึกแต่ละครั้งไว้ที่ ๒ เที้ยว จบ ๑ เที้ยว สามารถหยุดพักได้

ประมาณ ๑ - ๓ นาที ก่อนเริ่มเป่าเทียวที่ ๒ การควบคุมจังหวะความเร็วด้วยอัตราจังหวะ ๓ ชั้น ค่าเฉลี่ยเวลาโดยประมาณอยู่ที่ ๖ นาที ต่อเทียว ฝึกความชัดเจน คุณภาพเสียง กำลังการบังคับลมและความคล่องนิ้วในกลุ่มเสียงลด คือ ทางเพียงออล่าง

การเรียงลำดับเพลงในชุดฝึกนั้นจะเรียงลำดับจากเพลงเสียงตรง เสียงเพิ่ม และเสียงลด ซึ่งตรงกับบันไดเสียงทางใน ทางกลาง และทางเพียงออล่าง โดยการเรียงลำดับชุดฝึกนี้กลั่นกรองโดยผู้เชี่ยวชาญ และการสืบทอดแนวทางการฝึกฝนที่มีมาแต่ในอดีต

ทางปี่ใน คือ การดำเนินทำนองเป็นสำนวนกลอนของปี่ในในเพลงหนึ่งๆประกอบด้วย ช่วงเสียงต่างๆที่ปี่ในสามารถกระทำได้รวมถึงวิธีการเป่าและกลวิธีที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของเครื่องมือปี่ใน ที่นำมาใช้ประกอบกันในขณะที่ดำเนินทำนอง

กรอบขั้นตอนการฝึกและข้อกำหนดในการฝึกฝนดังนี้

๑. เตรียมความพร้อมของลิ้นปี่ใน
เลาปี่ใน ให้เรียบร้อยก่อนเป่า

๒. ลองลิ้นปี่ด้วยการเป่าเสียงพื้นฐาน คือ ฮอ แอ ฮือฮือๆ
ตอ แต ฮือ ฮือ ฮือ ตอ ตือ แต่ ตือ ตอลือต ต่อย

๓. เพลงมุล่ง โดยกำหนดเป้าหมายสูงสุดของการฝึกแต่ละครั้งไว้ที่ ๕ รอบ ด้วยการเป่าแบบต่อเนื่องฝึกความชัดเจน ความอดทน คุณภาพเสียง กำลังการบังคับลมและความคล่องนิ้วในกลุ่มเสียงตรงคือทางในการควบคุมจังหวะความเร็วด้วยอัตราจังหวะ ๒ ชั้น โดยค่าเฉลี่ยเวลาอยู่ที่ ๘ - ๙ นาที ต่อรอบ ซึ่งจะได้ค่าเฉลี่ยเวลารวม ๕ รอบต่อเนื่องอยู่ที่ประมาณ ๔๐-๔๕ นาที

หยุดพักได้ประมาณ ๑-๓
นาทีก่อนเริ่มเพลงเข้ามา

๔. เพลงเข้ามา โดยกำหนดเป้าหมายสูงสุดของการฝึกแต่ละครั้งไว้ที่ ๒ เทียว โดยจบ ๑ เทียว สามารถหยุดพักได้ประมาณ ๑-๓ นาที ก่อนเริ่มเป่าเทียวที่ ๒ ฝึกความชัดเจน คุณภาพเสียง กำลังการบังคับลมและความคล่องนิ้วในกลุ่มเสียงตรง และกลุ่มเพิ่มเสียง คือ ทางกลาง การควบคุมจังหวะความเร็วด้วยอัตราจังหวะ ๒ ชั้น โดยค่าเฉลี่ยเวลาอยู่ที่ ๑๐ นาที ต่อเทียว

หยุดพักได้ประมาณ ๑-๓ นาที
ก่อนเริ่มเพลงสุรินทร์ทราวุธ ๓ ชั้น

๕. เป่าเพลงสุรินทร์ทราวุธ ๓ ชั้น โดยกำหนดเป้าหมายสูงสุดของการฝึกแต่ละครั้งไว้ที่ ๒ เทียว จบ ๑ เทียว สามารถหยุดพักได้ประมาณ ๑-๓ นาที ก่อนเริ่มเป่าเทียวที่ ๒ ฝึกความชัดเจน คุณภาพเสียง กำลังการบังคับลมและความคล่องนิ้วในกลุ่มเสียงลด คือ ทางเพียงออล่าง การควบคุมจังหวะความเร็วด้วยอัตราจังหวะ ๓ ชั้น โดยค่าเฉลี่ยเวลาอยู่ที่ ๖ นาที ต่อเทียว

เพลงมุล่ง

ท่อนที่ 1

บุญเสก บรรจงจัด : ผู้บันทึก

เพลงมุล่ง

บุญเสก บรรจงจัด : ผู้บันทึก

ท่อนที่ 2

เพลงมุล่ง

บุญเสก บรรจงจัด : ผู้บันทึก

ท่อนที่ 3

เพลงมุล่ง

บุญเสก บรรจงจัด : ผู้บันทึก

ท่อนที่ 3 (ต่อ)

เพลงเข้ามา

บุญช่วย ไส้วัดร : ผู้ถ่ายทอดทำนอง

บุญเสก บรรจงจัด : ผู้บันทึก

เพลงเข้าม่าน

บุญช่วย โสวัตร : ผู้ถ่ายทอดทำนอง

บุญเสก บรรจงจัด : ผู้บันทึก

เพลงเข้ามาน

บุญช่วย โสวัตร : ผู้ถ่ายทอดทำนอง

บุญเสก บรรจงจัด : ผู้บันทึก

ท่อนที่ 2

เพลงเข้ามา

บุญช่วย โสวัตร : ผู้ถ่ายทอดทำนอง

บุญเสก บรรจงจัด : ผู้บันทึก

เพลงเข้ม่าน

บุญช่วย ไส้วัตร : ผู้ถ่ายทอดทำนอง

บุญเสก บรรจงจัด : ผู้บันทึก

เพลงเข้มน่าน

บุญช่วย โสวัตร : ผู้ถ่ายทอดทำนอง

บุญเสก บรรจงจัด : ผู้บันทึก

เพลงเข้าม่าน

บุญช่วย ไส้วัดร : ผู้ถ่ายทอดทำนอง

บุญเสก บรรจงจัด : ผู้บันทึก

เพลงสุนทราภู่ 3 ชั้น

บุญช่วย ไสวัตร : ผู้ถ่ายทอดทำนอง

บุญเสก บรรจงจัด : ผู้บันทึก

ตอนที่ 1

เพลงสุรินทราหู 3 ชั้น

บุญช่วย โสวัตร : ผู้ถ่ายทอดทำนอง

บุญเสก บรรจงจัด : ผู้บันทึก

ท่อนที่ 2

เพลงสุรินทราหู 3 ชั้น

บุญช่วย โสวัตร : ผู้ถ่ายทอดทำนอง

บุญเสก บรรจงจัด : ผู้บันทึก

ท่อนที่ 3

สัปดาห์ที่ ๑ ปรึบความพร้อม

ระยะเริ่มต้น ไม่สามารถเก็บลมได้ ลมรั่ว ริมฝีปากเก็บลมไม่อยู่

แนวทางแก้ไข ต้องฝึกซ้อมด้วยการเป่าเพลงมุล่งคุมแนวจังหวะในการฝึกให้สม่ำเสมอ ทุกๆวันเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับกล้ามเนื้อริมฝีปาก ลิ้น กระพุ้งแก้ม ระบบการหายใจ และระบบกลไกทางร่างกายในการควบคุมน้ำลาย การนั่งพับเพียบด้านหลังให้ตรงไม่ก้มหน้าจะเป็นส่วนช่วยให้ น้ำลายไหลเข้าได้ในขณะเป่า

ภายหลังได้รับการแก้ไข สามารถเก็บลมได้ ลมไม่รั่ว ริมฝีปากเก็บลมได้ดีขึ้น

สัปดาห์ที่ ๒ สร้างพัฒนาการขั้นต้น

ได้ข้อสรุปดังนี้

๑. ระบบควบคุมกายภาพดีขึ้น
๒. ระบบการควบคุมเสียงดีขึ้น
๓. ระบบการดำเนินทำนองดีขึ้น

ในขั้นตอนนี้ยังขาดความสมบูรณ์ที่ต้องได้รับการแก้ไขต่อไป

สัปดาห์ที่ ๓ สร้างพัฒนาการระดับกลาง

ได้ข้อสรุปดังนี้ ผลการแก้ไขเข้าสู่ระดับกลาง ตามเกณฑ์ที่กำหนด

สัปดาห์ที่ ๔ สร้างพัฒนาการระดับสูง

ได้ข้อสรุปดังนี้ ผู้เป่าปีมีการพัฒนาขึ้นตามลำดับทั้งในเรื่องการบังคับลม บังคับลิ้น ความแม่นยำทำนองเพลง และความสัมพันธ์ของการบังคับลม บังคับนิ้ว อย่างมีความสัมพันธ์กัน ในกลุ่มเสียงทำนองเพลงลดเสียง และเพิ่มเสียงได้ชัดเจนตามเป้าหมายที่กำหนด

จะเห็นได้ว่าการพัฒนาทั้ง ๔ ระยะเป็นก้าวแรกที่เพียงพอของเส้นทางนักวิชาชีพลีลา เพราะการพัฒนาศักยภาพที่พัฒนาขึ้นอย่างเป็นลำดับนี้ จะสามารถสร้างพัฒนาการไปสู่ผู้มีทักษะฝีมือเป็นเลิศได้สืบไปตามเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตรที่กำหนดในระดับอุดมศึกษาของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

การกำหนดแนวทางการประเมินผล

การประเมินผลสามารถกระทำได้ ๒ ลักษณะดังนี้ คือ ๑) การประเมินผลด้วยตนเอง และการประเมินผลด้วยครูผู้สอน หรือ ผู้เชี่ยวชาญ การกำหนดเกณฑ์ความสำเร็จในการฝึกปฏิบัติชุดฝึก สร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน โดยผู้วิจัยได้กำหนดระดับความสำเร็จไว้ ๓ ระดับดังนี้ระดับการ ทำสำเร็จขั้นต้น ระดับการทำให้สำเร็จขั้นกลาง และระดับการทำให้สำเร็จขั้นสมบูรณ์

๑) การประเมินผลด้วยตนเอง

การประเมินผลด้วยตนเองผู้ประเมินจะต้องใช้ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง โดยจะต้อง ไม่เข้าข้างการปฏิบัติของตนเองว่าดีแล้ว หากเกิดความบกพร่องตรงจุดไหนตนเองย่อมรู้ดี และต้องกลับไปปฏิบัติซ้ำๆให้ถูกต้องครบถ้วน

ระดับการทำให้สำเร็จขั้นต้นคือ

สามารถเป่าปี่ในได้เพลงครบทั้ง ๓ เพลง ตามอัตราจังหวะคงที่ ๒ ชั้น และ ๓ ชั้น ทั้งเพลงมุล่ง เพลงเข้าม่าน และเพลงสุรินทราหู ๓ ชั้น แต่อาจปฏิบัติได้ไม่ครบจำนวนรอบ โดยเป่าเพลงมุล่ง อย่างต่อเนื่องได้ ๒ - ๓ รอบ เพลงเข้าม่านเป่าได้ ๑ เที้ยว เพลงสุรินทราหู ๓ ชั้นเป่าได้ ๑ เที้ยว เสียงปี่ ที่ออกมาอาจยังไม่เรียบในช่วงขณะการระบายลม ใช้ลิ้นตอดยังไม่ชัดเจนอยู่บ้าง เบาบ้าง ดังบ้าง บางเสียง อาจยังควบคุมลมและปิดเปิดนิ้วไม่ชำนาญทำให้เสียงออกมามีเพี้ยนสูงบ้าง หรือเพี้ยนต่ำบ้าง

ระดับการทำให้สำเร็จขั้นกลางคือ

สามารถเป่าปี่ในได้เพลงครบทั้ง ๓ เพลง ตามอัตราจังหวะคงที่ ๒ ชั้น และ ๓ ชั้น ทั้งเพลงมุล่ง เพลงเข้าม่าน และเพลงสุรินทราหู ๓ ชั้น โดยเป่าเพลงมุล่งอย่างต่อเนื่องได้จำนวน ๔ - ๕ รอบ ใช้ตามอัตรา จังหวะคงที่ ๒ ชั้น และ สามารถเพิ่มความเร็วในรอบสุดท้ายของท่อนที่ ๓ ได้ เพลงเข้าม่านเป่าได้ ไม่น้อย กว่า ๑ เที้ยว เพลงสุรินทราหู ๓ ชั้นเป่าได้ไม่น้อยกว่า ๑ เที้ยว สามารถควบคุมลม บังคับลมบังคับเสียงได้ แต่เสียงยังไม่เรียบ มีเพี้ยนอยู่บ้าง ปิดเปิดนิ้วได้ถูกต้อง เสียงปี่ที่เป่าออกมามีคุณภาพพอใช้ได้ แต่ยังพบ ข้อผิดพลาดอยู่บ้าง เช่น การตีนิ้ว การพรมนิ้ว การใช้ลิ้นตอดแต่เสียงออกมาไม่ค่อยชัดเจน

ระดับการทำให้สำเร็จขั้นสมบูรณ์ คือ

สามารถเป่าปี่ในได้เพลงครบทั้ง ๓ เพลง ตามอัตราจังหวะคงที่ ๒ ชั้น และ ๓ ชั้น ทั้งเพลงมุล่ง เพลงเข้าม่าน และเพลงสุรินทราหู ๓ ชั้น โดยสามารถเป่าเพลงมุล่งอย่างต่อเนื่องได้ครบจำนวนรอบ ๕ รอบ สามารถควบคุมอัตราจังหวะคงที่ ๒ ชั้น ใน ๔ รอบได้ชัดเจนทุกเสียง และ สามารถเพิ่มความเร็วพร้อมทั้งมี ความชัดเจนได้ ในรอบการเป่า รอบที่ ๕ แสดงถึงความสัมพันธ์ของการบังคับลม บังคับลิ้น บังคับนิ้วได้ อย่างไม่สะดุด เพลงเข้าม่านสามารถเป่าได้ ไม่น้อยกว่า ๒ เที้ยวอย่างชัดเจน ไม่ผิดพลาด หรือ เพี้ยนเสียง เพลงสุรินทราหู ๓ ชั้นสามารถเป่าได้ไม่น้อยกว่า ๒ เที้ยวอย่างชัดเจน ไม่ผิดพลาด หรือ เพี้ยนเสียง

๒) การประเมินผลโดยให้ครูผู้สอนประเมิน หรือผู้เชี่ยวชาญ

กำหนดให้ใช้เกณฑ์การประเมินครูผู้สอนประเมิน หรือผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้ ระดับเกณฑ์ความสำเร็จพิจารณาประกอบการให้คะแนนร่วมด้วยก็ได้

แบบประเมินชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

ชื่อ-นามสกุลผู้รับการประเมิน.....

วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง ให้ประเมินโดยทำเครื่องหมาย ✓ลงในช่องระดับคะแนน

เกณฑ์การประเมิน ๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ๒ = ปรับปรุง ๑ = ไม่ผ่านเกณฑ์

เพลงมุล่งชั้นเดียว (เกณฑ์จำนวน ๕ รอบต่อเนื่อง)	ระดับคะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑. การพัฒนาศักยภาพด้านพละกำลัง					
๒. การพัฒนาศักยภาพการบังคับนิ้ว					
๓. การพัฒนาศักยภาพการบังคับลม					
๔. ทักษะการเป่าปี่ในทำนองเพลงเสียงตรง					
รวม					

เพลงเข้ม่าน (เกณฑ์จำนวน ๒ เที้ยว)	ระดับคะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑. การพัฒนาศักยภาพการบังคับนิ้ว					
๒. การพัฒนาศักยภาพการบังคับลม					
๓. ทักษะการเป่าปี่ในทำนองเพลงเสียงเพิ่ม					
รวม					

เพลงสุรินทร์ราหู ๓ ชั้น (เกณฑ์จำนวน ๒ เที้ยว)	ระดับคะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑. การพัฒนาศักยภาพการบังคับนิ้ว					
๒. การพัฒนาศักยภาพการบังคับลม					
๓. ทักษะการเป่าปี่ในทำนองเพลงเสียงลด					
รวม					

ชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

ผลการประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดดังนี้

ระดับเกณฑ์การรวมคะแนนทั้ง ๓ เพลง ของชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน

ได้คะแนนการประเมินผล ๕๐ – ๕๕ หมายถึง ระดับผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติทางด้านทักษะฝีมือของผู้รับการประเมินมีการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพดีเยี่ยม

ได้คะแนนการประเมินผล ๔๔ – ๕๐ หมายถึง ระดับผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติทางด้านทักษะฝีมือของผู้รับการประเมินมีการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับดี

ได้คะแนนการประเมินผล ๓๙ – ๓๕ หมายถึง ระดับผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติทางด้านทักษะฝีมือของผู้รับการประเมินมีการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับพอใช้

ได้คะแนนการประเมินผล ๓๔ – ๓๐ หมายถึง ระดับผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติทางด้านทักษะฝีมือของผู้รับการประเมินต้องปรับปรุง

ได้คะแนนการประเมินผลหรือต่ำกว่า ๒๙ – ๒๐ หมายถึง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

การฝึกฝนปฏิบัติชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน นี้เป็นแนวทางของผู้ที่จะก้าวเข้าสู่เส้นทางวิชาชีพศิลปิน ซึ่งการฝึกฝนจะมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความใส่ใจในรายละเอียดของคุณภาพเสียง รวมถึงคุณสมบัติการเป่าปี่ในขั้นพื้นฐานด้วยว่ามีความเข้มแข็งมากน้อยเพียงใด พื้นฐานการเป่าปี่ในจึงเป็นต้นทุนสำคัญในการต่อยอดชุดฝึกนี้ เพราะเป็นชุดฝึกของนักวิชาชีพที่จะก้าวเข้าสู่ในระดับอุดมศึกษา การฝึกฝนที่ดีต้องทำซ้ำๆ อย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ความพร้อมของบุคคลที่รับการฝึกมีไม่เท่ากัน การใช้ระยะเวลาในการฝึกของแต่ละบุคคลจึงไม่เท่ากันตามไปด้วย ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายๆ อย่างประกอบกัน เช่น ปัจจัยความพร้อมของสุขภาพ ปัจจัยความพร้อมเรื่องกลิ่นปี่ แต่บรรทัดฐานที่ได้กำหนดไว้ในชุดฝึกนี้ หากผู้นำไปปฏิบัติอย่างถูกต้องและมีวินัยในการฝึกฝนก็จะเกิดประสิทธิภาพสูงอย่างแน่นอน

เพลงเสียงตรง หมายถึง เพลงที่มีท่วงทำนองในกลุ่มของบันไดเสียง ทางใน ซึ่งปี่ในเป่ากลุ่มเสียงทางนี้ได้สะดวกที่สุด

เพลงลดเสียง หมายถึง เพลงที่มีท่วงทำนองในกลุ่มของบันไดเสียงต่ำกว่าทางในลงมา ๑ เสียงซึ่งจะอยู่ในกลุ่มของบันไดเสียงทางเพียงออล่าง

เพลงเพิ่มเสียง หมายถึง เพลงที่มีท่วงทำนองในกลุ่มของบันไดเสียงสูงกว่าทางในขึ้นไป ๑ เสียงซึ่งจะอยู่ในกลุ่มของบันไดเสียงทางกลาง

ดังนั้นการปฏิบัติจริงที่ผู้เป่าปี่ในจะต้องพบเจอ จึงเป็นเนื้อหาสาระอีกประการหนึ่งในการสร้างชุดฝึกเพื่อพัฒนาทักษะให้กับผู้เป่าปี่ในแบบก้าวกระโดด เป็นการสร้างความพร้อมและพัฒนาศักยภาพให้กับผู้เรียนปี่ใน อันเป็นรากฐานสำคัญในการเป่าปี่ในทุกๆ เพลง ซึ่งถ้าผู้ฝึกได้ผ่านเพลงในชุดฝึกนี้แล้ว จะทำให้มีผลกำลังในการเป่าปี่ในอันเป็นสิ่งสำคัญต่อการนำไปใช้ในกลุ่เพลงต่างๆ ได้อย่างสิ้นไหลไม่ติดขัด ในเรื่องการบังคับนิ้ว บังคับลม เพราะมีประสบการณ์จากการฝนชุดฝึกฝนสร้างเสริมขึ้นนี้

ภาคผนวก ข

รูปภาพการวิพากษ์ผลงาน

ชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปีใน

ภาพถ่ายกิจกรรมในการวิพากษ์ผลงาน
ชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปีใน
เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

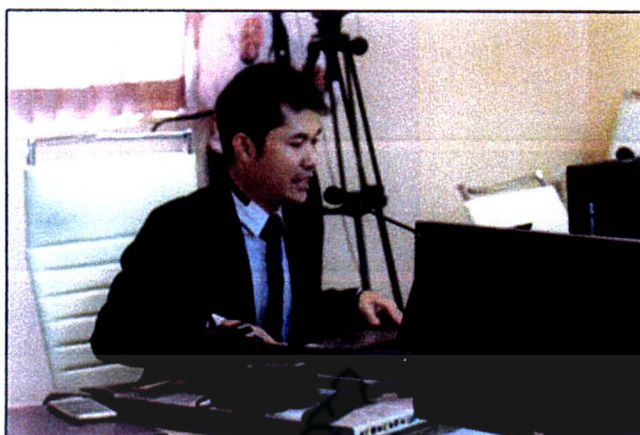
ภาพการลงทะเบียน

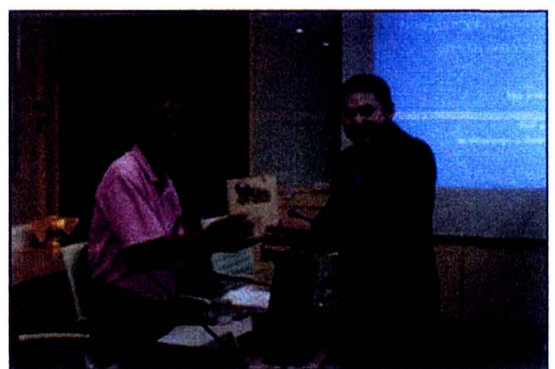

กล่าวรายงานวัตถุประสงค์ของการประชุมวิพากษ์ผลงาน

กิจกรรมในการวิพากษ์ผลงาน

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายบุญเสก บรรจงจัด
วัน/เดือน/ปีเกิด	๒๕ ธันวาคม ๒๕๒๓
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลพิจิตร จังหวัดพิจิตร
ที่อยู่ปัจจุบัน	๗/๔๓ - ๑๒ แขวงอรุณอมรินทร์ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. ๒๕๓๖	สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนวัดท่าซ้อย
พ.ศ. ๒๕๓๙	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนพิจิตรพิทยาคม
พ.ศ. ๒๕๔๒	สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สาขาวิชาช่างก่อสร้าง วิทยาลัยเทคนิคพิจิตร
พ.ศ. ๒๕๔๕	สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรระดับนาฏศิลป์ชั้นกลางจากวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย
พ.ศ. ๒๕๔๗	สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรระดับนาฏศิลป์ชั้นสูงจากวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย
พ.ศ. ๒๕๔๙	สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาศิลปบัณฑิต ศ.บ. (ดนตรีไทย) คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
พ.ศ. ๒๕๕๕	สำเร็จการศึกษาปริญญาศิลปมหาบัณฑิต ศล.ม (ดุริยางค์ไทย) สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

สถานที่ทำงาน	คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ถนนราชินี เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐
--------------	---

ตำแหน่งปัจจุบัน	อาจารย์
-----------------	---------